GRUPUL ȘCOLAR „GRIVIȚA ROȘIE" – asigurînd o strînsă îmbinare a învățămîntului cu cercetarea și producția – oferă cele mai bune condiții pentru o temeinică pregătire celor ce doresc să devină tehnicieni, maiștri și muncitori calificați pentru industria grea.

GRUPUL ȘCOLAR „GRIVIȚA ROȘIE" cuprinde :

- **Școala profesională**
- **Școala de maiștri**
- **Liceul industrial**

Activitatea instructiv-educativă se realizează prin lecții, lucrări practice în laboratoare, ateliere-școală și de producție, prin cercuri tehnice ale elevilor, prin alte activități, un rol principal revenind profesorilor și maiștrilor instructori.

Lecțiile se organizează diferențiat, în funcție de scopul didactic, de conținutul lor și de particularitățile psihologice ale elevilor.

GRUPUL ȘCOLAR „GRIVIȚA ROȘIE" dispune de moderne spații de învățămînt, de diverse ateliere, cum sînt cele de prelucrare prin așchiere, lăcătușerie, electrotehnică, precum și de cabinete de specialitate – geografie, limba și literatura română, matematică, istorie, filosofie, economie politică ș.a.

Informații suplimentare la
GRUPUL ȘCOLAR „GRIVIȚA ROȘIE"

DEODORANTELE PENTRU ÎNCĂPERI împrospătează aerul, înlătură mirosurile neplăcute (tutun, cărbuni, mîncare etc.)

Magazinele și raioanele specializate ale comerțului de stat vă oferă spre alegere : LILIAC, FARMEC (cu miros de citrice), MENTOL (cu miros de mentă), EVA-LEVĂNȚICĂ, ROOM spray-dezo (cu miros de brad), DI-DA pentru încăperi, cu compoziție de parfumare și DI-DA pentru bucătării, cu acțiune bactericidă și absorbantă a mirosurilor specifice.

La un preț convenabil puteți avea în locuința dv. un aer plăcut proaspăt, parfumat discret dar persistent.

Recom

1 MAI
SOLIDARITATE-
UNITATE-COLABORARE

Nr. 18 26 aprilie 1979

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

EVENIMENT DE AMPLĂ REZONANȚĂ INTERNAȚIONALĂ

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU PE CONTINENTUL AFRICAN

Bujumbura

Khartum

Din actualitatea internațională

Reportaj pe glob • Serial

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, ÎMPREUNĂ CU TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU, ÎN ȚĂRI ALE AFRICII

- ***Rezultatele rodnice ale dialogului la nivel inalt deschid perspective ample dezvoltării relațiilor româno-africane***
- ***Întîlnirile șefului statului român cu conducători ai statelor africane, ai mișcărilor de eliberare națională—sub semnul prieteniei, colaborării și solidarității***

„Unii ne-au pus întrebarea de ce am ales regiunea aceasta de încordare pentru a vizita o serie de state ? Desigur, nu am făcut aceasta într-un scop turistic.

Am venit în aceste state prietene pentru a întări colaborarea bilaterală, dar și pentru a manifesta solidaritatea cu poziția lor fermă, cu lupta pe care ele o duc împotriva dominației străine în Africa australă.

Desigur, mai sînt și alte probleme în Africa. Multe din ele sînt moștenirea dominației colonialiste și imperialiste. Noi considerăm că este în interesul popoarelor africane ca toate problemele, inclusiv cele de ordin teritorial, să fie soluționate numai pe calea tratativelor. Este necesar să se facă totul pentru întărirea unității țărilor africane, pentru ca Africa să fie a țărilor și a statelor Africii independente, pentru o Africă a statelor independente".

NICOLAE CEAUȘESCU

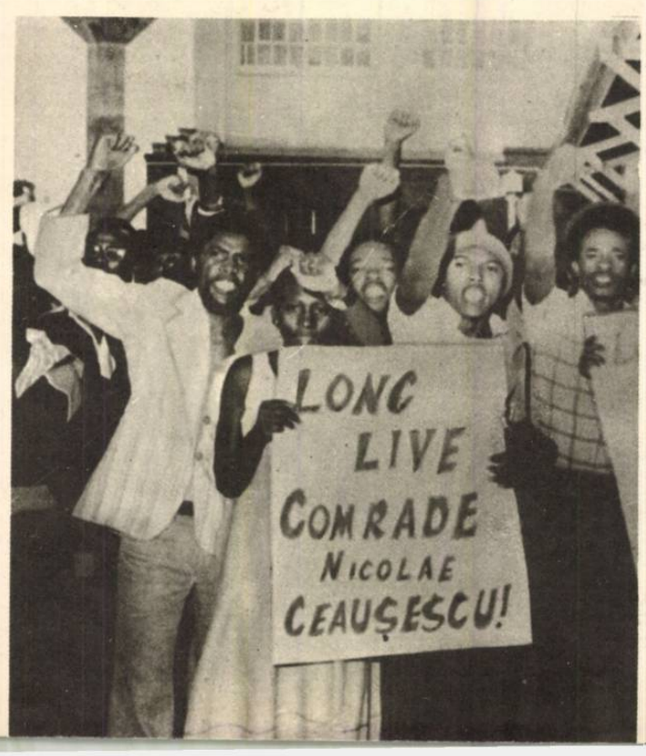

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

18 [809]

26 aprilie 1979

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU PE CONTINENTUL AFRICAN

România-Mozambic. O etapă istorică în colaborarea multilaterală, cu bogate perspective de dezvoltare. Sabina Diaconu 2

România-Burundi. Puternic impuls dezvoltării pe multiple planuri a relațiilor bilaterale. Dumitru Constantin 5

România-Sudan. Un nou și important moment al colaborării rodnice dintre cele două țări. I. Giurgiu 7

O strălucită afirmare a prieteniei dintre România și țările africane. Eugeniu Obrea 9

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

1 Mai. Simbol al solidarității internaționale. Crăciun Ionescu 10

File din istoria de luptă revoluționară a clasei muncitoare din România. Marin Badea 11

R.S.F. Iugoslavia. Eforturi pentru ca viața să-și reia cursul normal. Simion Morcovescu 14

Hanoi. Convorbirile chino-vietnameze. Octavian Munteanu 15

Suedia. „Plantațiile de energie" 19

Beirut. Recrudescența tensiunii în sudul Libanului. I. Crăciun 20

Salisbury. „Un om – două voturi" sau farsa „alegerilor generale". C. Dumitru 21

Marea Britanie. O campanie electorală fără „formule magice". Stelian Țurlea 22

Neofascismul. Învățămintele istoriei reclamă vigilență. Rodica Dumitrescu 24

Thailanda. Context politic : antecedente și perspective. Liana Enescu 28

REPORTAJ PE GLOB

Secvențe japoneze. „Sayonara" ! George Serafin 16

Olanda și olandezii. Cornel Răducanu 17

1000 + 1 26–27

SERIAL

Memoriile lui Hervé Alphand (III) 29

FOȘTA REDACȚIEI 31–32

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU și a tovarășei ELENA CEAUȘESCU pe continentul african – eveniment de amplă rezonanță internațională

- **ROMÂNIA – MOZAMBIC. O etapă istorică în colaborarea multilaterală, cu bogate perspective de dezvoltare**
- **ROMÂNIA – BURUNDI. Puternic impuls extinderii și diversificării relațiilor bilaterale**
- **ROMÂNIA – SUDAN. Dimensiuni noi unei conlucrări constant ascendente**

1 MAI — simbol al solidarității internaționale

Din actualitatea internațională

BELGRAD

Eforturi pentru ca viața să-și reia cursul normal

SALISBURY. Farsa „alegerilor generale"

HANOI. Convorbirile chino-vietnameze

BEIRUT. Recrudescența tensiunii în sudul Libanului

LONDRA. O campanie electorală fără „formule magice"

NEOFASCISMUL

Învățămintele istoriei reclamă vigilență

România — Mozambic

O etapă istorică în colaborarea multilaterală, cu bogate perspective de dezvoltare

Vizita oficială de prietenie pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a întreprins-o în Republica Populară Mozambic, la invitația tovarășului Samora Moises Machel, președintele partidului FRELIMO, președintele Republicii Populare Mozambic, și a tovarășei Graça Machel, a înscris un moment de referință istorică în cronica relațiilor de colaborare și solidaritate militantă dintre Partidul Comunist Român și partidul FRELIMO, dintre România și Mozambic, dintre popoarele român și mozambican, în folosul ambelor țări, al cauzei păcii, libertății și progresului. Bilanțul deosebit de rodnic al întîlnirilor și convorbirilor dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Samora Moises Machel, **Tratatul de prietenie și cooperare între Republica Socialistă România și Republica Populară Mozambic, Comunicatul comun,** celelalte documente importante semnate și înțelegerile convenite deschid vaste perspective conlucrării prietenești româno-mozambicane pe plan politic, economic, în multiple domenii de activitate, dau o înaltă expresie profundei solidarități militante dintre cele două partide, țări și popoare.

„Vizita noastră — sublinia președintele **Nicolae Ceaușescu — are o importanță istorică prin faptul că am căzut de acord să așezăm la temelia colaborării noastre viitoare Tratatul de prietenie și cooperare dintre România și Mozambic. Prin acest tratat, partidele și țările noastre se angajează să facă totul pentru ca cele două popoare, strîns unite, să meargă ferm înainte pe calea socialismului. Iată de ce victoria socialismului în Mozambic, bazîndu-se pe o asemenea colaborare cu toate țările socialiste, cu toate popoarele progresiste, este sigură.“**

Document de înaltă valoare politică, Tratatul de prietenie și cooperare, purtînd prestigioasele semnături ale celor doi conducători de partid și de stat, constituie o expresie pregnantă a hotărîrii comune de a da noi dimensiuni raporturilor de solidaritate militantă și colaborare dintre popoarele, partidele și țările noastre. În același timp, Tratatul are o profundă semnificație și pe plan internațional, reflectînd dorința României și Mozambicului de a contribui efectiv la consolidarea păcii și securității în lume, la promovarea unei politici active, de largă cooperare între toate statele, la instaurarea trainică în relațiile interstatale a principiilor respectului absolut al independenței și suveranității naționale, integrității teritoriale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

În timpul convorbirilor oficiale dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Samora Moises Machel

Referindu-se la importanța deosebită a Tratatului de prietenie și cooperare între cele două țări și a Comunicatului comun, președintele **Samora Machel** releva, în alocuțiunea sa : **„Cu această semnare vom consolida din ce în ce mai mult relațiile noastre, vom realiza aspirațiile cele mai profunde ale celor două popoare, cerințele impuse de revoluție celor două partide ale noastre și vom consolida prietenia existentă între popoarele român și mozambican. Am realizat, de fapt, ceea ce era dorința și voința noastră de mai mulți ani. Aceste documente deschid perspectiva unor relații juste și echitabile între cele două popoare, între cele două regimuri sociale din țările noastre. Ele reprezintă sinteza experienței poporului român și a poporului mozambican.“**

Moment politic de excepțională însemnătate în dezvoltarea relațiilor de prietenie, colaborare și solidaritate militantă dintre România și Mozambic, prima vizită a unui șef de stat român pe pămîntul mozambican a reprezentat o etapă de vîrf, deschizătoare de ample orizonturi raporturilor tradiționale dintre cele două țări și popoare, raporturi trainic cimentate încă din perioada luptei de eliberare națională dusă de poporul mozambican, sub conducerea FRELIMO. În spiritul solidarității cu popoarele africane, cu toate națiunile care își apără dreptul imprescriptibil de a-și decide de sine stătător soarta, partidul și poporul nostru au acordat întregul sprijin material, politic și diplomatic poporului mozambican în anii grei ai luptei pentru abolirea dominației coloniale, iar, odată cu victoria repurtată și proclamarea Republicii Populare Mozambic, țara noastră a sprijinit, în mod consecvent, eforturile poporului mozambican pentru consolidarea independenței și suveranității naționale, pentru înfăptuirea programelor de dezvoltare elaborate de FRELIMO, pe baza opțiunilor socialiste.

Primirea deosebit de însuflețită, manifestările de stimă și considerație față de solii poporului român, omagiul vibrant al poporului mozambican au constituit grăitoare expresii ale prețuirii și respectului poporului mozambican față de personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, față de politica României socialiste de prietenie și solidaritate militantă cu popoarele care luptă pentru independență și libertate.

Locuitorii capitalei mozambicane, Maputo — oraș de o extraordinară frumusețe arhitecturală, plin de lumină și de vegetație — au făcut înalților oaspeți români o primire entuziastă, într-o atmosferă sărbătorească, exprimînd prietenia ce leagă durabil și puternic cele două popoare. Pretutindeni, fluturau steagurile unite ale României și Mozambicului. Portretele tovarășului Nicolae Ceaușescu și ale tovarășului Samora Machel puteau fi observate peste tot în drumul spre rafinăria petrolieră „Petromoc“, sau spre marea Adunare Populară din orașul Maputo. Înalții soli ai poporului român au fost primiți în Mozam-

tovarășei ELENA CEAUȘESCU pe continentul african

bic ca buni și foarte apropiați prieteni, care, deși au sosit aici pentru prima dată, sînt foarte bine cunoscuți prin tot ceea ce România a făcut pentru binele și viitorul socialist al acestei țări.

„Reuniunea de astăzi — declara tovarășul **Samora Moises Machel**, în cuvîntarea rostită la marea Adunare Populară din orașul Maputo — **reprezintă un eveniment istoric, pentru că noi, începînd cu data de 18 aprilie, am primit în Republica Populară Mozambic, în capitala noastră, Maputo, pe marele nostru prieten, conducător al revoluției române, marele luptător antifascist, anticolonialist, împotriva apartheidului, a rasismului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a venit să exprime, aici, puternica solidaritate ce unește popoarele mozambican și român. Această solidaritate s-a creat, s-a dezvoltat și s-a consolidat de-a lungul luptei de eliberare națională împotriva colonialismului portughez — și astăzi, tovarășul Nicolae Ceaușescu vizitează patria noastră eliberată cu atîtea sacrificii. Putem spune că la această eliberare a participat și poporul român, condus de Partidul Comunist Român, condus de marele lider Nicolae Ceaușescu, care ne-au acordat necondiționat tot sprijinul.“**

Desfășurate într-o atmosferă cordială, prietenească, de stimă și deplină înțelegere, convorbirile oficiale dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Samora Moises Machel au evidențiat voința comună de a adînci și diversifica cooperarea pe toate planurile între cele două țări și popoare. În acest spirit, Tratatul de prietenie și cooperare între Republica Socialistă România și Republica Populară Mozambic proclamă hotărîrea comună de a dezvolta și aprofunda relațiile de prietenie, solidaritate militantă și cooperare pe plan politic, economic, tehnico-științific și cultural între popoarele, partidele și statele noastre, de a promova dezvoltarea cooperării între Partidul Comunist Român și partidul FRELIMO, între organizațiile de masă și obștești din cele două țări. Relevăm, în acest context, că, pe temeiul relațiilor de tradițională solidaritate militantă dintre Partidul Comunist Român și partidul FRELIMO și din dorința de a le consolida și dezvolta și mai mult în etapa actuală a construcției social-economice din cele două țări, conducătorii celor două partide au convenit asupra unui acord de colaborare între P.C.R. și FRELIMO.

Dialogul la nivel înalt a evidențiat, totodată, importanța dezvoltării în continuare

La reședința rezervată înalților oaspeți români

și aprofundării cooperării economice reciproc avantajoase în domeniile industriei, agriculturii, mineritului, transporturilor, al comerțului, precum și hotărîrea comună de a intensifica relațiile în domeniile educației și învățămîntului, formării și perfecționării cadrelor, științei și culturii, pentru o mai bună cunoaștere reciprocă a valorilor materiale și culturale create de cele două popoare.

O mărturie elocventă a voinței celor două țări prietene de a acționa pentru promovarea și diversificarea relațiilor lor de colaborare o constituie multitudinea acordurilor și înțelegerile bilaterale încheiate : **Programul de cooperare economică pînă în anul 1990 între Republica Socialistă România și Republica Populară Mozambic ; Acordul de credit între guvernele celor două țări ; Acord privind transporturile aeriene civile ; Acordul de cooperare economică și tehnică în domeniul cultivării și egrenării bumbacului ; Memorandumul privind colaborarea în domeniul gazelor și cărbunilor ; Programul de colaborare între Uniunea Tineretului Comunist și Organizația Pionierilor din România și Organizația Tineretului din Mozambic pe perioada 1979—1980 ; Înțelegere de colaborare în domeniul radiodifuziunii între Radioteleviziunea română și Radio Mozambic ; Acord între Agenția română de presă și Agenția de informații a Mozambicului — A.I.M.**

La rafinăria „Petromoc“ — manifestări de înaltă stimă față de solii poporului nostru

Analiza situației internaționale actuale a pus în evidență identitatea sau similitudinea pozițiilor celor două țări în problemele fundamentale dezbătute. A fost subliniată importanța hotărîtoare pe care o are în viața internațională consolidarea unității de acțiune a tuturor țărilor socialiste, a statelor nealiniate, a mișcărilor de eliberare națională, a tuturor forțelor democratice și progresiste, care au misiunea istorică de a edifica o lume a păcii, independenței naționale, democrației și progresului social.

Cei doi șefi de stat au relevat imperativul major al traducerii în viață a principiilor noi de relații între state — calea fundamentală pentru asigurarea unor raporturi de prietenie și colaborare între toate națiunile, pentru întărirea securității și păcii în lume.

În același timp, România și Mozambicul — ca țări în curs de dezvoltare — apreciază că o problemă fundamentală a umanității, esențială pentru consolidarea păcii și securității, este edificarea unei noi ordini economice internaționale bazată pe egalitate, echitate și justiție, pe dreptul tuturor națiunilor de a beneficia, ele însele, de resursele lor naturale, de a avea acces deplin la cuceririle științei și tehnologiei moderne.

Dialogul la nivel înalt româno-mozambican a dobîndit o semnificație aparte și prin faptul că s-a desfășurat într-un moment în care lupta pentru independență națională a mișcărilor de eliberare din Africa australă cunoaște o intensitate deosebită și cînd, în încercarea de a opri prăbușirea inexorabilă a vestigiilor colonialismului și rasismului pe continentul african, regimurile rasiste de la Pretoria și Salisbury comit acte agresive împotriva țărilor africane vecine, inclusiv împotriva Mozambicului. Prezența solilor poporului român în Mozambic, ca și vizitele în celelalte țări africane din „prima linie“ au constituit o nouă și puternică manifestare a solidarității cu mișcările de eliberare din Africa australă, cu lupta fermă a tinerelor state africane pentru apărarea independenței, suveranității și integrității lor teritoriale.

Solidaritatea consecventă a României cu mișcarea de eliberare a poporului zimbab-

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU și a

La marea Adunare Populară din cartierul industrial Matola al orașului Maputo

we, cu toate popoarele oprimate din zonă, a fost reliefată și cu ocazia primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a delegației Uniunii Naționale Africane Zimbabwe (ZANU), condusă de Robert Mugabe, președintele ZANU, copreședinte al Frontului Patriotic Zimbabwe. Președintele ZANU a exprimat cele mai calde mulțumiri și întreaga recunoștință pentru solidaritatea și sprijinul activ pe care România și poporul român, Partidul Comunist Român l-au dat și îl dau ZANU, luptei de eliberare a poporului zimbabwe.

De asemenea, în cursul dialogului la nivel înalt româno-mozambican a fost exprimată preocuparea profundă în legătură cu multiplicarea conflictelor armate între statele africane, care servesc intereselor forțelor imperialiste reacționare, pun în pericol independența popoarelor, obstrucționează dezvoltarea lor economico-socială. S-a subliniat că este necesar, mai mult ca oricînd, ca popoarele africane să-și întărească solidaritatea și colaborarea, prin respectarea integrală a prevederilor și principiilor Cartei O.N.U. și a Cartei O.U.A., să conlucreze pentru dezvoltarea fiecărei țări, în mod independent, conform aspirațiilor naționale legitime, să soluționeze problemele existente între țările africane pe calea tratativelor pașnice directe, pentru edificarea unui climat de pace, bună vecinătate și cooperare între ele.

Imperativul intensificării eforturilor în direcția traducerii în viață a tuturor principiilor și prevederilor Actului final de la Helsinki, pornind de la faptul că întărirea securității și dezvoltarea cooperării în Europa vor exercita o influență pozitivă asupra păcii și securității în întreaga lume ; însemnătatea realizării unei păci globale, trainice și juste în Orientul Mijlociu ; necesitatea unor măsuri urgente, concrete și eficiente pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, pentru realizarea dezarmării generale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare; rolul crescînd pe care O.N.U. trebuie să îl exercite în viața internațională ; importanța respectării principiului participării active a tuturor statelor la rezolvarea marilor probleme ale contemporaneității — sînt, toate acestea, probleme majore, a căror abordare a reliefat o serie de importante concluzii și aprecieri comune. Tocmai pe temeiul convergenței preocupărilor lor, România și Mozambic și-au exprimat hotărîrea de a-și întări cooperarea pe arena internațională, de a proceda la consultări sistematice în legătură cu activitatea O.N.U., a „Grupului celor 77" și a altor foruri internaționale.

Este de relevat, totodată, semnificația deosebită a hotărîrii conducătorilor Partidului Comunist Român și partidului FRELIMO de a acționa în continuare, cu consecvență, pentru întărirea colaborării și solidarității cu toate partidele comuniste și muncitorești, pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, încrederii și întrajutorării reciproce, a dreptului fiecărui partid de a-și stabili în mod independent politica internă și externă, în conformitate cu interesele și condițiile concrete din propria țară, de a milita și în viitor pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, pentru sporirea rolului acesteia în transformarea revoluționară, democratică a societății, în dezvoltarea pozitivă a vieții internaționale actuale.

Prin rezultatele sale deosebit de rodnice, prin documentele de însemnătate excepțională convenite cu acest prilej, vizita oficială de prietenie întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Populară Mozambic a deschis o etapă nouă, determinantă, în dezvoltarea relațiilor dintre țările, partidele și popoarele noastre, în beneficiul reciproc, al cauzei păcii, socialismului și cooperării internaționale.

Sabina Diaconu

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu au primit delegația ZANU, condusă de Robert Mugabe

Solemnitatea semnării și adoptării documentelor oficiale

România — Burundi

Puternic impuls dezvoltării pe multiple planuri a relațiilor bilaterale

Cea de a șasea etapă a vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în state ale Africii, a constituit-o Republica Burundi. Cele trei zile, cît au fost prezenți pe pămîntul burundez distinșii soli ai poporului român, au reprezentat un eveniment de excepție în viața acestui tînăr stat african independent, eveniment pe care locuitorii săi au ținut să-l marcheze în cel mai ales mod, prin cele mai vibrante manifestări de bucurie, stimă profundă, considerație și respect. Astfel, fiecare moment al vizitei oficiale în Burundi a președintelui Nicolae Ceaușescu a constituit un prilej de subliniere a faptului că aceasta constituie o expresie a bunelor relații de colaborare și solidaritate militantă ce se dezvoltă necontenit între cele două țări și popoare. În șirul de entuziaste manifestări cu care au fost întîmpinați pretutindeni distinșii soli ai poporului român, relevăm pe cele ale cadrelor cu înaltă calificare ce au studiat în țara noastră, care au ținut ca, în acest moment deosebit în cronica relațiilor româno-burundeze, să-și exprime recunoștința și admirația față de președintele Nicolae Ceaușescu și activitatea sa neobosită pusă în slujba propășirii României, a cauzei întăririi păcii și dezvoltării colaborării internaționale, în folosul tuturor popoarelor și statelor.

Atmosfera de prietenie, cordialitate și înțelegere reciprocă a caracterizat și convorbirile dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Jean Baptiste Bagaza, convorbiri încheiate cu rezultate bogate. În acest sens, un rol deosebit revine **Tratatului de prietenie și cooperare între Republica Socialistă România și Republica Burundi,** semnat de cei doi președinți, ca expresie a dorinței comune de a adînci și extinde și mai mult relațiile de prietenie dintre popoarele român și burundez. Tratatul de prietenie și cooperare este un document de pionierat în cronica raporturilor româno-burundeze și, totodată, este al cincilea încheiat în cursul actualului turneu african al președintelui Nicolae Ceaușescu. Sînt elemente ce relevă din nou, cu pregnanță, importanța istorică a acestei solii a păcii, prieteniei și colaborării.

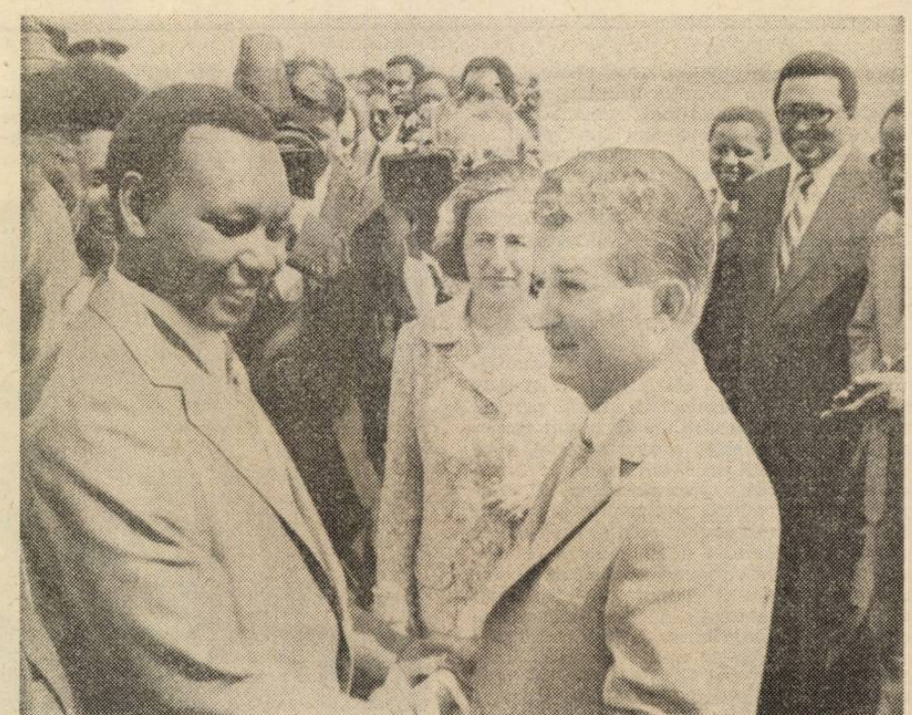

La plecare, pe aeroportul din Bujumbura

De asemenea, cei doi președinți au adop-

În exclusivitate pentru „Lumea"

„Activitatea internațională a președintelui Nicolae Ceaușescu se bucură de stima și prețuirea tuturor popoarelor"

Interviu acordat de colonel Jean Baptiste Bagaza

președintele Consiliului Suprem Revoluționar și președintele Republicii Burundi

— Cum apreciați dezvoltarea relațiilor dintre țara dumneavoastră și România și, în acest context, rolul, în stimularea acestor relații, al întrevederilor și convorbirilor la cel mai înalt nivel ?

— Relațiile între Republica Socialistă România și Republica Burundi datează, după cum știți, din 1968 ; ele sînt, deci, destul de recente. Cu toate acestea, putem spune că relațiile noastre de prietenie și de cooperare se dezvoltă multilateral ; vizita oficială efectuată în țara noastră de președintele Nicolae Ceaușescu și de doamna Elena Ceaușescu constituie dovada cea mai elocventă a acestor raporturi excelente. Am pus împreună bazele unei cooperări fructuoase în domeniile agricol, minier, industrial, al sănătății, educației, transporturilor, creșterii animalelor, comerțului, culturii și informațiilor ; o cooperare ce se fundamentează pe respectarea reciprocă a suveranității, pe avantajul reciproc, în interesul popoarelor noastre.

Întrevederile și convorbirile pe care le-am avut cu președintele Nicolae Ceaușescu au abordat o serie de probleme privind cooperarea bilaterală, ca și situația internațională. După cum spuneam, am constatat, cu multă plăcere, că raporturile noastre de prietenie și de colaborare sînt excelente. În ce privește problemele internaționale, aceste convorbiri ne-au permis să constatăm fericita similitudine a punctelor noastre de vedere asupra principalelor probleme ce preocupă în prezent omenirea.

Dăm o înaltă apreciere faptului că aceste întrevederi s-au încheiat cu rezultate foarte bune și că ele vor conferi noi dimensiuni prieteniei și colaborării dintre popoarele Republicii Socialiste România și Republicii Burundi.

— Care este, după părerea dumneavoastră, imaginea României și a președintelui Nicolae Ceaușescu în contextul lumii contemporane, al eforturilor generale pentru pace, colaborare și destindere internațională ?

— Apreciem foarte mult contribuția Republicii Socialiste România și a președintelui Nicolae Ceaușescu la eforturile îndreptate spre realizarea păcii în lume, a colaborării și destinderii internaționale. Această contribuție este rezultatul politicii externe a României socialiste și a activității desfășurate pe plan internațional de președintele Nicolae Ceaușescu în favoarea promovării solidarității și a colaborării între popoare, în favoarea respectării suveranității și a independenței naționale, pentru dezarmare și pace, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale, mai dreaptă și mai echitabilă.

Această activitate se bucură de stima și prețuirea tuturor popoarelor iubitoare de pace, libertate și dreptate și, în special, de stima și prețuirea poporului burundez.

Interviu realizat de trimisul nostru special, Anca Voican

tat Comunicatul comun, un document amplu ce prezintă bilanțul fructuos al primului dialog la nivel înalt româno-burundez, domeniile în care cele două părți au convenit să lărgească și să aprofundeze relațiile bilaterale, cît și problemele internaționale abordate în cursul convorbirilor. Acordurile și înțelegerile semnate atestă voința comună de a lărgi, diversifica și aprofunda colaborarea dintre cele două țări : **Acordul privind cooperarea între Partidul Comunist Român și partidul UPRONA, Acordul privind dezvoltarea cooperării în domeniul industriei, Acord privind participarea României la valorificarea zăcămîntului de nichel și metale asociate de la Musongati, Acord privind dezvoltarea cooperării în domeniul transporturilor, Convenție pentru asistență tehnică în domeniul cercetării geologice și miniere, Convenție asupra recunoașterii reciproce și echivalării diplomelor de studii liceale, universitare, precum și a titlurilor științifice între cele două guverne, Protocol privind dezvoltarea cooperării în domeniul agriculturii și zootehniei, Protocol adițional la Convenția de constituire a societății mixte „Agriburom", Protocolul privind colaborarea pe anii 1979—1980 între Ministerul român al Sănătății și Ministerul burundez al Sănătății, Acord de cooperare dintre Agenția română de presă Agerpres și Agenția burundeză de presă.** Sînt documente ce acoperă un vast cîmp al colaborării bilaterale și care, în viitor, vor fi întregite prin alte acțiuni de cooperare, pe baze reciproc avantajoase, ca expresie a hotărîrii comune de a acționa pe mai departe în vederea identificării și concretizării unor noi domenii de colaborare.

Referindu-se la semnificația lor deosebită în planul relațiilor bilaterale și, deopotrivă, internațional, președintele **Nicolae Ceaușescu** arăta la solemnitatea semnării și adoptării documentelor oficiale : **„Sem-**

La întîlnirea cu populația din localitatea Teza

narea tuturor acestor documente, începînd cu Tratatul de prietenie și cooperare, simbolizează, în lumea de astăzi, necesitatea conlucrării active între toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, a întăririi solidarității țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor mici și mijlocii, a țărilor nealiniate, simbolizează întărirea solidarității pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Iată de ce noi apreciem că vizita în Burundi se încheie cu rezultate deosebit de bune pentru popoarele noastre, pentru cauza independenței și păcii".

În convorbirile dintre președinții Nicolae Ceaușescu și Jean Baptiste Bagaza un loc important a revenit situației internaționale actuale. Cu acest prilej, a fost evidențiată voința fermă a popoarelor de a se dezvolta liber, fără nici un amestec din afară, de a conlucra pe bază de egalitate deplină într-un climat de securitate și pace, de a se opune politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de dominație și asuprire. În egală măsură, s-a subliniat necesitatea stringentă ca, la baza relațiilor dintre toate statele, să se afle principiile ferme ale deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța, buna vecinătate, coexistența pașnică, avantajul reciproc — principii a căror respectare strictă constituie chezășia asigurării păcii, progresului și prosperității tuturor popoarelor, a destinderii și securității internaționale.

Abordînd, cu prioritate și pe larg, situația din Africa, dialogul la nivel înalt româno-burundez a permis evidențierea unor opinii comune privind un ansamblu de probleme : necesitatea luptei împotriva dominației, a politicii de apartheid și a tuturor practicilor rasiste, reafirmarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî de sine stătător destinele, în conformitate cu aspirațiile și interesele sale reale. În context, a fost reafirmată îngrijorarea față de evoluția unor stări conflictuale din diferite zone ale lumii și, implicit, față de pericolele acestora pentru pacea lumii de azi. Examinînd, din această perspectivă, stările de încordare și conflict apărute pe continentul african, cei doi președinți s-au pronunțat pentru metoda tratativelor politice directe și în spirit de colaborare între toate statele africane interesate, excluzîndu-se orice amestec din afară. De asemenea, președinții Nicolae Ceaușescu și Jean Baptiste Bagaza au subliniat necesitatea întăririi unității și solidarității statelor africane în lupta lor comună pentru consolidarea independenței naționale și concentrarea tuturor eforturilor, pe plan național și regional, pentru dezvoltarea economică și socială de sine stătătoare. Dialogul la nivel înalt româno-burundez a permis relevarea identității de păreri în aprecierea marilor probleme ale contemporaneității — edificarea securității în Europa și în lume, înfăptuirea dezarmării, noua ordine economică internațională, realizarea unei lumi mai drepte și mai bune.

Așadar, primul dialog la nivel înalt româno-burundez s-a încheiat cu rezultate deosebit de bune, cu importante documente ce vor impulsiona dezvoltarea relațiilor dintre țările și popoarele noastre și, deopotrivă, vor contribui la extinderea și adîncirea raporturilor româno-africane, în interesul asigurării independenței, al dezvoltării libere a fiecărei națiuni.

Dumitru Constantin

România — Sudan

Un nou și important moment al colaborării rodnice dintre cele două țări

La sosire, pe aeroportul din Khartum

Vizita oficială de prietenie pe care a efectuat-o în Sudan, între 23—25 aprilie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, la invitația președintelui Gaafar Mohammed El Nimeiri și a doamnei Buseina Nimeiri, a prilejuit o nouă reafirmare a trainicei prietenii dintre popoarele român și sudanez care, așa după cum este bine cunoscut, a înregistrat, în acești ani, o dezvoltare mereu ascendentă, în folosul ambelor părți. Întîlnirea înalților soli ai României socialiste cu populația Khartumului, capitala celui mai întins stat de pe continentul african, a avut loc într-o atmosferă de mare sărbătoare, entuziasmul mulțimilor ieșite în întîmpinare constituind o expresie elocventă a sentimentelor de puternică stimă și respect, de caldă simpatie și adîncă prețuire. Zeci și zeci de mii de locuitori ai frumosului oraș de la confluența Nilului Alb cu Nilul Albastru au manifestat îndelung pe întregul traseu de la sosire pînă la reședința distinșilor oaspeți români. De altfel, pe parcursul desfășurării vizitei, numeroase au fost momentele în care s-au exprimat admirația și considerația poporului sudanez față de poporul român, față de Republica Socialistă România și președintele ei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care aici, ca și în multe țări de pe toate continentele, se bucură de un înalt prestigiu, prin gîndirea și activitatea sa politică, puse în slujba celor mai nobile idealuri ale umanității.

Relațiile româno-sudaneze, a căror bază trainică a fost pusă cu șapte ani în urmă, — în cursul primei vizite în Sudan a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, și întărită prin convorbirile la nivel înalt, de la București, din aprilie 1973, cînd președintele Gaafar Mohammed El Nimeiri, împreună cu doamna Buseina Nimeiri au întreprins, la rîndul lor, o vizită oficială în România — s-au extins considerabil în această perioadă, pe multiple planuri : politic, eco-

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU și a tovarășei ELENA CEAUȘESCU pe continentul african

nomic, cultural, tehnico-științific. Cele două țări și popoare se cunosc, acum, mai bine între ele ; numeroși tineri care urmează cursurile institutelor de învățămînt superior din România, cît și tehnicienii și specialiștii români ce au lucrat sau lucrează, pe teritoriul sudanez, la edificarea unor obiective de cooperare, au lărgit punțile cunoașterii, ale stimei și prieteniei reciproce.

Este semnificativ faptul că, în timpul prezenței în Sudan a înalților oaspeți români, unul din principalele puncte din program l-a constituit vizitarea Palatului Adunării Poporului, edificiu măreț ce împodobește capitala sudaneză, construit cu participarea țării noastre, după un proiect și cu asistență tehnică românească — simbol peste ani al prieteniei frățești dintre cele două popoare.

Noua vizită a președintelui României socialiste în Sudan, convorbirile fructuoase desfășurate cu președintele țării gazdă au constituit un remarcabil moment de referință, deschizînd noi perspective relațiilor multilaterale dintre cele două țări prietene. A fost relevată, cu acest prilej, convingerea că legăturile trainice dintre cele două țări se vor intensifica, făcîndu-se referiri concrete la o serie de domenii de cooperare și colaborare de interes comun.

În legătură cu toate aceste probleme, miniștrii și reprezentanții de resort din cele două delegații au fost însărcinați să discute căile și mijloacele practice de concretizare în înțelegeri și acorduri corespunzătoare a o serie de acțiuni menite să promoveze, și mai larg, relațiile de prietenie, solidaritate și colaborare româno-sudaneze.

„Dorim ca, în cadrul vizitei pe care o facem acum, — sublinia președintele **Nicolae Ceaușescu** în toastul rostit la dineul oficial oferit de președintele sudanez — **să identificăm noi domenii de colaborare și cooperare în diferite sectoare — economic, cultural, al științei și învățămîntului —, să dăm un nou impuls conlucrării egale dintre țările noastre.**

Dezvoltarea continuă a relațiilor dintre România și Sudan se datorește faptului că ea se bazează pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc. Asemenea principii sînt cele care dau posibilitatea unei conlucrări trainice între toate popoarele, sînt singurele care pot asigura destinderea, conlucrarea și pacea în lume".

În toastul rostit cu același prilej, președintele **Gaafar Mohammed El Nimeiri** sublinia, la rîndul său, dorința de a găsi noi căi în vederea extinderii și diversificării continue a relațiilor bilaterale. Referindu-se la prima vizită, din 1972, a președintelui României, șeful statului sudanez spunea : **„Am pus bazele relațiilor economice, ale relațiilor politice, culturale și, ce poate constitui o materializare mai grăitoare decît chiar și acest loc în care noi ne aflăm — Adunarea Poporului — la care ținem și cu care ne mîndrim, pentru că aceasta reprezintă instituția constituțională supremă din statul nostru, ea fiind, în același timp, fructul acelei minunate și mărețe cooperări dintre poporul român și poporul sudanez.**

Avem convingerea că această vizită va pune în valoare noi posibilități de colaborare, tot mai mari, pentru realizarea unor proiecte și mai importante".

În cursul convorbirilor la nivel înalt de

În timpul întrevederii președintelui Nicolae Ceaușescu cu președintele Gaafar Mohammed El Nimeiri

la Khartum au fost abordate și o serie de probleme ale situației internaționale actuale, evidențiindu-se identitatea sau similitudinea între opiniile și aprecierile exprimate. S-a subliniat necesitatea întăririi solidarității, a acționării cu mai multă fermitate împotriva politicii de forță sau de amenințare cu forța, pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state numai pe calea politică, a tratativelor, fiind în interesul tuturor popoarelor să se găsească soluții care să evite conflictele militare, ce nu pot decît să complice lucrurile, atenționînd la independența și suveranitatea națională a statelor. Referindu-se la situația din Orientul Mijlociu, s-a arătat că ea trebuie să fie soluționată pe această cale. Este necesar să se acționeze în continuare pentru o reglementare globală, care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în 1967, precum și la soluționarea problemei palestiniene, inclusiv prin crearea unui stat palestinian independent. Aceasta — a apreciat șeful statului român — cere întărirea solidarității și unității țărilor arabe, fiind necesar să se facă totul pentru a se depăși stările de lucruri actuale și pentru a se acționa, într-o unitate deplină, pentru o pace dreaptă și trainică în Orientul Mijlociu. Organizarea unei conferințe internaționale, cu participarea celor interesați, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, poate constitui o cale bună pentru soluționarea globală a problemelor din Orientul Mijlociu.

În legătură cu situația din diverse regiuni ale Africii, s-a subliniat că trebuie făcut totul pentru lichidarea deplină a colonialismului, politicii rasiste și de apartheid și exprimîndu-se sprijinul pentru mișcările de eliberare din Zimbabwe și Namibia. S-a evidențiat, în continuare, că alte probleme dintre statele africane trebuie rezolvate numai pe calea tratativelor. Relevîndu-se prioritatea sarcinilor privind dezvoltarea economico-socială, întărirea independenței, s-a subliniat necesitatea de a fi lăsate la o parte diferite probleme litigioase, de a se acționa într-o deplină unitate în interesul lor general, de dezvoltare, de progres economic și social.

În cadrul convorbirilor s-a evidențiat cerința actuală de participare activă, la soluționarea marilor probleme ale vieții internaționale, a tuturor statelor și, în primul rînd, a celor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a statelor nealiniate.

Continuarea dialogului româno-sudanez la nivel înalt, în cadrul celei de a doua vizite în Sudan a președintelui Nicolae Ceaușescu, a fost marcată de exprimarea din nou, cu căldură, a bunelor relații existente între cele două țări și popoare, concretizate prin rezultatele rodnice ale cooperării dintre Republica Socialistă România și Republica Democratică Sudan, prin perspectivele sale certe de intensificare și diversificare.

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Sudan, rezultatele rodnice ale convorbirilor la nivel înalt de la Khartum, desfășurate într-o atmosferă de caldă prietenie, subliniază, odată mai mult, cursul mereu ascendent pe care se dezvoltă relațiile româno-sudaneze, reafirmînd hotărîrea ambelor state și popoare de a amplifica în continuare legăturile strînse dintre ele, larga cooperare, toate acestea corespunzînd pe deplin intereselor majore ale ambelor părți, păcii, înțelegerii și colaborării internaționale.

I. Giurgiu

În momentul închiderii ediției noastre, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Democratică Sudan lua sfîrșit, înalții soli ai poporului român urmînd să înceapă vizita în Republica Arabă Egipt.

O strălucită afirmare a prieteniei dintre România și țările africane

Independență și solidaritate. *Cuvintele acestea au revenit, deseori, cu prilejul vizitei pe care președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a întreprins-o pe continentul african. Pe un itinerar care a însumat mii de kilometri — de la Mediterană la Atlantic și, apoi, pînă la Oceanul Indian, într-un peisaj pe care natura l-a imaginat cu simțul diversității și pe care omul îl îmbogățește prin efortul său creator —, cuvintele independență și solidaritate au putut fi auzite nu numai în discursurile oficiale, ci și în lozincile scandate de mulțimile ce au salutat cu stimă și considerație pe înaltul oaspete român, au putut fi citite pe pancartele pe care oamenii acestor locuri le purtau, după cum n-au lipsit nici din cîntecele lor. Pentru că Africa prezentului continuă să fie un pămînt al bătăliei îndîrjite pentru independență.*

Harta continentului a cunoscut o schimbare de substanță în ultimele decenii : majoritatea popoarelor din această regiune a lumii și-a dobîndit libertatea. Dar lupta nu s-a încheiat. Rămîne partea australă, în care domnește încă asuprirea rasială. Frontul împotriva apartheidului (în variantele lui de la Salisbury și Pretoria) cere imense sacrificii, implică eroism și clarviziune. Statele din „prima linie" sînt confruntate cu probleme grave, datorate comportamentului regimurilor minoritare care sfidează legalitatea internațională, mizînd pe o agresiune oarbă, lașă.

Bătălia pentru independență se poartă, însă, nu numai în Africa australă. Multe din statele ce și-au cucerit o identitate proprie sînt obligate să prelungească lupta pentru independență prin efortul de a elimina urmele trecutului de dominație străină. Ele au înțeles că independența nu poate fi deplină, autentică, certă, decît în măsura în care popoarele sînt stăpîne pe destinul lor, pe bogățiile de care dispun, pe dreptul de a-și decide singure viitorul. Din nefericire, jocul sferelor de influență, tentativele de împărțire a lumii nu ocolesc Africa. Se resimt pe acest continent efectele politicii imperialiste de diviziune artificială, de amestec în afacerile interne. Viața le-a demonstrat africanilor — și nu numai lor — că independența este singura cale capabilă să le deschidă orizonturile unei dezvoltări în consens cu aspirațiile lor. După cum le-a demonstrat marea forță a solidarității, indispensabilă în aprига confruntare de care depinde triumful cauzei eliberării depline.

Prestigiul de care se bucură România socialistă, președintele ei, pe acest continent al luptei și speranței, este inseparabil de consecvența cu care țara noastră promovează o politică în care independența și solidaritatea își găsesc o puternică afirmare. Sutele de mii de oameni care l-au aclamat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, care au scandat numele patriei noastre și al președintelui ei, au demonstrat, astfel, respectul și dragostea pentru o țară, un popor și pentru conducătorul lor care au știut să-și cucerească, cu prețul multor jertfe, libertatea și care, astăzi, militează cu exemplară fermitate, pentru ca principiile independenței, asociate organic solidarității de luptă, să fie instaurate în lume. Politica externă românească, politica unei țări din rîndul celor mici și mijlocii, a dobîndit o recunoaștere internațională datorită concordanței depline dintre declarații și acțiuni. Cuvintele și faptele confirmă aceeași orientare statornică. A dovedit-o solidaritatea arătată în ceasuri grele pentru multe popoare africane — o solidaritate concretă : atît la tribuna forurilor internaționale, cît și printr-un ajutor material, multilateral, iar atunci cînd a fost cazul, prin asigurarea de arme. În condițiile actuale, solidaritatea se exprimă în sprijinul acordat dezvoltării economice și culturale de sine stătătoare, efortului pentru ștergerea urmelor trecutului. Firește, în același timp sîntem — în modul cel mai ferm — alături de patrioții din Zimbabwe, Namibia și Africa de Sud, care înfruntă cu curaj și demnitate regimurile oprimatoare. Într-un toast rostit la Lusaka, președintele Nicolae Ceaușescu *spunea :* „Unii ne-au pus întrebarea de ce am ales regiunea aceasta de încordare pentru a vizita o serie de state ? Desigur, nu am făcut aceasta într-un scop turistic. Am venit în aceste state prietene pentru a întări colaborarea bilaterală, dar și pentru a manifesta solidaritatea cu poziția lor fermă, cu lupta pe care ele o duc împotriva dominației străine în Africa australă".

Tratatele de prietenie și cooperare semnate cu prilejul vizitei efectuate în Africa de președintele Nicolae Ceaușescu, celelalte documente comune, acordurile și înțelegerile la care s-a ajuns reprezintă, incontestabil, un aport valoros la consacrarea, pe scară mondială, a noilor principii de relații între state, a căror coloană vertebrală este independența națională. Excelentele rezultate ale convorbirilor din fiecare etapă a acestui itinerar indică încrederea statelor africane în România ca partener al unei conlucrări reciproc avantajoase, realmente egală în drepturi, înalta considerație față de o politică principială și de o activitate internațională deosebit de dinamică, determinate în mod strălucit de o personalitate de prim plan a contemporaneității : președintele Nicolae Ceaușescu.

Chiar un bilanț sumar, schițat în orele în care se încheie vizita, relevă dubla semnificație a convorbirilor șefului statului român cu gazdele sale de pe continentul african. În primul rînd, este vorba de examenul aprofundat al relațiilor bilaterale, de afirmarea voinței de a le dezvolta, de investigarea atentă a perspectivelor, de depistarea celor mai eficiente modalități de conlucrare. Sub acest aspect, vizita reprezintă un succes deosebit, concretizat în numeroase acorduri. Tratatele încheiate, expresie a unei înțelegeri calitativ superioare, ridică la cote mai înalte conlucrarea de pînă acum, o plasează pe un teren de largă perspectivă, îi conferă un conținut mai bogat, adîncesc prietenia popoarelor noastre. În al doilea rînd, trebuie pusă în relief dimensiunea internațională a evenimentului. Vizita președintelui României pe continentul african a depășit cadrul strict bilateral, transformîndu-se într-o acțiune politică cu implicații mult mai largi. Interesul puternic față de călătoria președintelui României rezultă din substanța unei politici ce promovează un concept înnoitor, pornind de la prioritatea absolută a independenței, suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță, întrajutorării și colaborării active. Preocupările României, propunerile, inițiativele și acțiunile ei pentru democratizarea vieții internaționale, pentru eliminarea surselor de conflict prin mijloace pașnice, politice, pentru eliberarea popoarelor de povara înarmărilor, pentru eradicarea acestui flagel pe care îl reprezintă subdezvoltarea, pentru înfăptuirea unei noi ordini economice sînt în consens cu interesele reale ale tuturor statelor. Pozițiile comune sau foarte apropiate ale României și ale țărilor pe care președintele Nicolae Ceaușescu le-a vizitat, în probleme majore ale contemporaneității, au la bază conștiința similitudinii de interese, experiența trecutului, înțelegerea fenomenelor și proceselor prezentului, speranțele de viitor.

Aplauze puternice, îndelungate l-au salutat, la Maputo, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu *cînd a spus :* „Mai mult ca oricînd, cuvintele lui Marx «Proletari din toate țările, uniți-vă !» trebuie amplificate și completate cu lozinca : Popoare asuprite de pretutindeni, forțe progresiste de pretutindeni, uniți-vă, pentru a lichida imperialismul și colonialismul ! Uniți-vă, pentru libertate națională și progres social ! Uniți-vă, pentru ca fiecare națiune să fie liberă și independentă ! Uniți-vă, pentru construcția socialismului ! Uniți-vă, pentru pace în întreaga lume!".

Independența și solidaritatea — idei de frontispiciu ale unei orientări definite prin permanență, idei puse în evidență strălucit de mesajul pe care președintele României socialiste l-a transmis pe continentul african, într-o vizită care a demonstrat, încă o dată, audiența largă a politicii externe românești, prestigiul ei, statornicia cu care sprijină marile cauze ale umanității.

Eugeniu Obrea

1 MAI

Simbol al solidarităţii internaţionale

Sărbătorirea primei zile din luna mai aparţine unei vechi tradiţii a pămîntului românesc, bogatului folclor al poporului nostru. Simbolizînd renaşterea firii, biruinţa primăverii, Armindenul constituia, pentru oamenii acestor plaiuri, din timpuri imemorabile, prilej de speranţă şi optimism.

Începînd din ultimul deceniu al veacului trecut, zilei de 1 Mai i s-au adăugat alte semnificaţii, mai profunde, mai pline de conţinut, fiind aleasă ca zi a exprimării solidarităţii proletariatului de pretutindeni, în lupta sa pentru dreptate şi demnitate umană. Este de menţionat faptul că, la adoptarea acestei istorice hotărîri, de către primul Congres al Internaţionalei a II-a, ţinut la Paris, în iulie 1889, a participat şi o delegaţie română, formată din cinci persoane, reflectînd astfel sentimentele socialiştilor români, ale clasei muncitoare din ţara noastră. Vechea sărbătoare folclorică s-a împletit, de atunci, pe meleagurile româneşti, cu manifestarea dîrză a voinţei proletariatului împotriva exploatării şi împilărilor de tot felul, pentru făurirea unui viitor mai bun tuturor truditorilor, întregului popor muncitor.

Încă de la apariţia sa, clasa muncitoare din România s-a afirmat cu vigoare ca exponent de nădejde al intereselor supreme ale poporului, independenţei şi suveranităţii ţării, propăşirii patriei, manifestîndu-şi consecvent patriotismul fierbinte pus în slujba celor mai nobile cauze. Aceste trăsături ce au caracterizat întotdeauna proletariatul nostru s-au amplificat odată cu crearea Partidului Comunist Român, conducătorul încercat al maselor muncitoare în grele bătălii de clasă, în lupta împotriva asupririi şi exploatării, pentru apărarea fiinţei naţionale în faţa întunecatului pericol al fascismului, pentru eliberarea patriei şi victoria revoluţiei socialiste, pentru ridicarea ţării pe culmile civilizaţiei şi bunăstării. Marea manifestaţie muncitorească, antifascistă şi antiimperialistă de la Bucureşti din 1 Mai 1939 şi formarea Frontului Unic Muncitoresc, al cărui manifest constitutiv a fost făcut cunoscut la 1 Mai 1944, — aceste două momente de referinţă din lupta clasei muncitoare române pentru apărarea independenţei patriei, pentru unitate, libertate şi socialism, evenimente de la care se împlinesc, acum, 40 şi, respectiv, 35 de ani — sînt ilustrative pentru evocarea tradiţiilor revoluţionare pe care le cinstim cu recunoştinţă şi le urmăm cu mîndrie.

Sub conducerea glorioasă a partidului clasei muncitoare — Partidul Comunist Român —, oamenii muncii români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi, toţi cei ce trăiesc pe pămîntul străvechi al patriei române şi-au dat mîna într-o indestructibilă unitate şi înfrăţire, înălţînd, în folosul lor şi al urmaşilor, edificiul măreţ al noii Românii socialiste, cu adevărat liberă, independentă şi suverană.

Niciînd în decursul istoriei sale, poporul român nu s-a simţit mai sigur pe sine, unicul şi adevăratul stăpîn al pămîntului pe care trăieşte şi munceşte, ca în aceşti minunaţi ani ai construcţiei socialiste, cu ţara întreagă înflorind de la un capăt la altul, prin hărnicia şi priceperea bravilor săi fii. Ultimul deceniu a consemnat, sub conducerea înţeleaptă a Partidului Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, o dezvoltare accelerată a patriei socialiste, pe toate tărîmurile, realizări memorabile ce umplu de mîndrie inimile tuturor fiilor ţării. Marile succese ale poporului român pe calea făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate sînt nu numai un preţios bun al ţării şi al oamenilor ei ; prin puterea exemplului, realizările noastre întăresc forţele socialismului şi progresului în întreaga lume, dau strălucire ideii şi practicii socialismului, constituind, în această direcţie, o contribuţie internaţionalistă de prim ordin.

Îndeplinindu-şi cu cinste misiunea sa naţională de conducător al poporului în construirea socialismului şi comunismului în România, Partidul Comunist Român, consecvent principiilor şi îndelungatei tradiţii internaţionaliste, acţionează, în acelaşi timp, cu hotărîre şi perseverenţă pentru întărirea unităţii clasei muncitoare, a ţărilor socialiste, a mişcării comuniste şi muncitoreşti, a tuturor forţelor revoluţionare şi progresiste din lumea contemporană. Partidul Comunist Român, România socialistă depun eforturi încununate de succes, pentru dezvoltarea continuă a prieteniei şi colaborării, pe multiple planuri, cu toate ţările socialiste, întărînd totodată solidaritatea şi larga cooperare cu tinerele state independente, cu ţările în curs de dezvoltare, cu statele nealiniate, preocupîndu-se, de asemenea, în spiritul coexistenţei paşnice de extinderea relaţiilor cu toate ţările, indiferent de orînduirea lor socială. Relaţiile internaţionale ale României socialiste sînt aşezate pe temelia solidă a principiilor deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, renunţarea la forţă şi la ameninţarea cu forţa, principii ce cunosc o tot mai largă recunoaştere internaţională.

Angrenat plenar în opera de construire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, întregul popor român îşi reafirmă, şi cu prilejul sărbătoririi acestui 1 Mai, voinţa sa neclintită de a milita, în continuare, pentru întărirea solidarităţii şi colaborării internaţionale cu partidele comuniste şi muncitoreşti, cu partidele socialiste, social-democrate, cu mişcările de eliberare, cu toate forţele care luptă pentru respectul independenţei şi suveranităţii naţiunilor, împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului, pentru o politică de pace şi înţelegere, pentru făurirea unei noi ordini economice şi politice internaţionale.

Partidul nostru a pus întotdeauna, în întreaga sa activitate, pe prim plan, unitatea de luptă şi de acţiune a clasei muncitoare, considerînd-o drept cerinţă obiectivă în vederea înfăptuirii ţelurilor sale de libertate şi dreptate socială. **„Atît experienţa noastră proprie, cît şi experienţa mişcării muncitoreşti internaţionale** — subliniază tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** — **arată că numai acţionînd unită clasa muncitoare îşi poate îndeplini misiunea istorică în lupta revoluţionară, poate coaliza în jurul său toate forţele progresiste, înaintate ale societăţii, poate conduce cu succes popoarele spre eliberarea socială şi naţională".**

În condiţiile creşterii rolului clasei muncitoare, ca o caracteristică fundamentală a epocii contemporane — în transformarea înnoitoare a societăţii umane, în lupta pentru o politică nouă, pentru pace şi progres în lume, afirmîndu-se ca purtătoarea celor mai înalte idealuri de libertate socială şi independenţă naţională a popoarelor — necesitatea unităţii apare şi mai pregnantă, mai obligatorie. Întărirea unităţii clasei muncitoare din fiecare ţară, dezvoltarea alianţei şi colaborării cu ţărănimea, cu celelalte categorii şi pături sociale, creşterea solidarităţii internaţionale fac să sporească şi mai mult influenţa sa asupra dezvoltării sociale, în general.

Întărirea unităţii şi solidarităţii clasei muncitoare de pretutindeni constituie, în prezent, una din laturile principale ale conceptului de internaţionalism, noţiune amplă şi cuprinzătoare, care, în mod firesc, dialectic, trebuie să corespundă schimbărilor petrecute în lumea contemporană, incluzînd toate forţele progresiste şi antiimperialiste de pe arena mondială.

Partidul Comunist Român — forţa conducătoare în stat şi în societatea românească contemporană — militează cu consecvenţă pentru dezvoltarea continuă a relaţiilor cu partidele comuniste şi muncitoreşti, cu mişcarea revoluţionară internaţională. Acţionînd neîncetat pentru întărirea unităţii mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, partidul nostru subliniază necesitatea ca aceasta să aibă la bază deplina egalitate şi neamestecul în treburile interne, respectarea riguroasă a dreptului fiecărui partid de a-şi stabili în mod independent linia sa politică, potrivit realităţilor în care îşi desfăşoară activitatea şi interesele majore ale poporului pe care-l reprezintă. Experienţa istorică a demonstrat, de altfel, cu prisosinţă, că, numai în măsura în care partidele comuniste, forţele revoluţionare, progresiste îşi elaborează politica şi activează, în concordanţă deplină cu condiţiile social-istorice naţionale, ele pot exercita un rol cu adevărat important în viaţa ţărilor lor, pot conduce cu succes lupta pentru transformarea societăţii.

O preocupare permanentă manifestă partidul nostru pentru extinderea colaborării cu mişcările de eliberare naţională, cu partidele de guvernămînt din ţările care şi-au dobîndit independenţa şi militează pentru o dezvoltare economico-socială de sine stătătoare, recenta vizită a preşedintelui Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, într-o serie de state de pe continentul african, constituind o nouă ilustrare elocventă în această direcţie.

Sărbătorind, în acest an, ziua muncii şi a solidarităţii internaţionale cu sentimentul împlinirilor şi al biruinţelor sale, poporul român, în frunte cu Partidul său Comunist, păşeşte înainte cu satisfacţia rodniciei eforturilor de a clădi pentru sine edificiul noii societăţi a bunăstării, prosperităţii şi echităţii sociale, în patria sa liberă, care ocupă un loc prestigios în concertul internaţional, bucurîndu-se de largă stimă şi consideraţie pentru politica sa consecvent principială, pusă în slujba înţelegerii şi destinderii, a păcii şi colaborării între toate popoarele lumii.

Crăciun Ionescu

1 MAI

1939 — 1944 — 1979

Aspect de la marea demonstrație antifascistă din 1 Mai 1939 (București)

File din istoria de luptă revoluționară a clasei muncitoare din România

Marin Badea

Eliminarea, din structurile societății, a exploatării omului de către om, făurirea unei lumi noi, în care omul să fie cu adevărat liber, au conferit, de la început, substanța politică a zilei de 1 Mai — zi de luptă și acțiune revoluționară a clasei muncitoare pentru emanciparea socială, pentru afirmarea sa necontenită ca exponent consecvent al idealurilor fundamentale ale maselor populare, de libertate și progres, de independență națională și solidaritate internațională a celor ce muncesc.

Cînd, acum 90 de ani, Congresul socialist internațional de la Paris hotăra ca ziua de 1 Mai să fie declarată sărbătoare a oamenilor muncii de pretutindeni, momentul reprezenta, prin el însuși, o expresie concretă a conștiinței de sine a clasei muncitoare, a forței sale revoluționare. Manifestațiile de acum nouă decenii, din diverse țări ale lumii, între care și România, dovedeau — așa cum spunea Constantin Mille, vorbind despre sărbătoarea „primului 1 Mai" la București — că „în această zi s-a arătat tuturora că un alt partid s-a ridicat în țară, o altă clasă de oameni cere dreptul la o viață politică și socială și, în sfîrșit, partidul muncitorilor are temeinice baze și adînci rădăcini împlîntate în inima poporului".

Din 1890, cînd a fost marcată, pentru prima dată, aniversarea zilei de 1 Mai a căpătat necontenit accente noi, conținutul revendicărilor formulate de clasa muncitoare evoluînd, în mod sensibil, în raport cu procesul ei de maturizare politică și socială, cu însăși evoluția luptei sale. Dintr-o mișcare vizînd un țel limitat — obținerea zilei de muncă de opt ore —, aniversarea zilei de 1 Mai avea să devină un prilej de afirmare a conștiinței politice de clasă, a năzuințelor sale de progres și civilizație într-o lume a păcii și înfrățirii popoarelor. În România, îndeosebi după crearea Partidului Comunist Român, sărbătorirea zilei de 1 Mai, demonstrațiile organizate cu acest prilej au căpătat nu numai forme și dimensiuni tot mai ample, mai viguroase, dar și un mai pronunțat caracter revoluționar, o mai accentuată combativitate de clasă, o voință de acțiune mai fermă pentru împlinirea ideii de libertate socială, sau, altfel spus, pentru realizarea în fapt a revoluției sociale proletare. **„Se poate spune — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — că, privite retrospectiv, manifestările muncitorești de 1 Mai jalonează însăși istoria bogată și eroică a proletariatului român, de la începuturile organizării sale, de la crearea partidului său politic revoluționar... pînă la cucerirea victoriei în revoluția socialistă și zidirea cu succes a noii orînduiri sociale, orînduirea socialistă".**

Forța tradițiilor de unitate

De-a lungul întregii sale istorii și încă de timpuriu, mișcarea muncitorească din România s-a afirmat prin voința și acțiunea concretă în direcția unirii tuturor forțelor sale, a unificării organizațiilor ei în înfăptuirea marilor țeluri ale luptei revoluționare.

În procesul afirmării sale pe scena socialpolitică a țării, clasa muncitoare din țara noastră, ca și din alte țări de altfel, s-a confruntat, desigur, cu unele greutăți care-și aveau izvorul nu numai în natura structurilor economice ale societății, în întocmirile eșafodajului capitalist al acesteia, dar, pentru deceniile trei și patru, în însăși existența unor particularități istorice ale luptei revoluționare ce o desfășura. În acest context, în ciuda unor dificultăți create de ruperea temporară a unității ei de acțiune, determinantă s-a dovedit pentru întreaga istorie a mișcării noastre muncitorești ideea că victoria luptei revoluționare era, în mod legic, condiționată de realizarea și consolidarea coeziunii tuturor organizațiilor proletare. Și este semnificativ că momentele demonstrațiilor muncitorești de 1 Mai au subliniat, aproape an de an, ideea acțiunilor unite ale clasei muncitoare, a frontului unic muncitoresc, făcînd ca ea să fie prezentă, sub diferite forme, să fie formulată cu titlul de imperativ major. **„Vrem Front Unic Muncitoresc !", „Trăiască unitatea clasei muncitoare !", „La luptă în front unic, împotriva ofensivei burgheze !"** — sînt doar cîteva din chemările prin care se dădea expresie spiritului de clasă al proletariatului, vocației sale de acțiune revoluționară unitară, de împlinire a misiunii ce i-o încredințase istoria însăși — înlăturarea exploatării, întronarea libertății sociale și naționale depline.

Experiența acțiunii revoluționare a demonstrat, elocvent, că unitatea este arma cea mai de preț a clasei muncitoare, de ea depinzînd succesele ei în lupta împotriva exploatării, pentru drepturi și libertăți democratice. În marea confruntare de clasă și-au dovedit forța și permanenta actualitate bogatele tradiții de unitate ale mișcării noastre muncitorești. Sub auspiciile unității de acțiune, nenumărate au fost paginile de luptă revoluționară în care s-au aflat alături muncitorii comuniști, socialiști, social-democrați sau fără de partid. Este o atitudine care a căpătat sensuri profunde, noi direcții și obiective de luptă în perioada confruntării cu forțele negre ale fascismului.

1 Mai 1939 — sub semnul luptei împotriva fascismului, pentru apărarea integrității și suveranității patriei

În suita marilor bătălii de clasă, comemorarea puternicelor demonstrații de la 1 Mai 1939 ne oferă prilejul de a sublinia vigoarea cu care s-a manifestat spiritul unității proletare împotriva fascismului,

1 MAI

pentru independența, integritatea și suveranitatea patriei.

Evocarea acestor pagini de istorie glorioasă a clasei noastre muncitoare arată limpede clarviziunea orientării Partidului Comunist spre realizarea unui amplu front al tuturor forțelor patriotice, democratice, pentru apărarea intereselor naționale fundamentale.

„Cine vede clar primejdia care amenință țara din partea lui Hitler — se scria, de pildă, în coloanele ziarului «Scînteia» din noiembrie 1938 — nu poate să nu recunoască că, înăuntrul țării, dușmanul principal, acela care în prima linie trebuie demascat, gonit din sînul maselor, nimicit cu desăvîrșire, este agentura plătită a lui Hitler în România. Trecutul acestei organizații este un trecut de asasinate, de spionaj în favoarea Germaniei. Activitatea ei actuală este o activitate de distrugere a forțelor dornice de apărare a libertății și independenței țării".

Expresie a ceea ce era mai retrograd în societate, a spiritului intolerant, a unei ideologii care nega cu brutalitate orice ideal de libertate și egalitate politică, de fapt orice ideal umanitar, practica politică a legionarismului, sprijinit îndeaproape, după venirea nazismului la putere, de Germania hitleristă, s-a întemeiat pe forță și asasinate, vizînd, prin proiectele de politică externă, o subordonare directă a țării intereselor puterilor fasciste.

În aceste condiții, apelul comuniștilor la lupta împotriva fascismului intern — cu rezonanțe deosebite pe planul conștiinței tuturor celor care erau în măsură a reflecta la destinele istorice ale națiunii — apărea, din toamna anului 1938 și prima parte a anului următor, deosebit de actual, întrucît acordul de la München (septembrie 1938) și ocuparea integrală a Cehoslovaciei, în martie 1939, aduceau trupele Germaniei naziste în apropierea granițelor României ; făceau din politica revizionismului și expansionismului fascist un pericol imediat pentru națiunea română, ceea ce determina pe comuniști să precizeze din nou, printr-unul din manifestele lor, că, în astfel de împrejurări, „numai orbii și vînduții nu pot vedea ce pericol amenință independența poporului român din partea Germaniei hitleriste".

Într-un asemenea context istoric general a fost inițiată și organizată, pînă în cele mai mici amănunte, campania politică prilejuită de aniversarea lui 1 Mai 1939, și căreia Partidul Comunist i-a acordat o atenție deosebită. O asemenea acțiune era reclamată, o dată mai mult, de preocuparea autorităților de a denatura caracterul și semnificația istorică a unei manifestații muncitorești tradiționale, cu un pronunțat caracter de clasă, pentru a i se imprima, în schimb, un conținut oficial, de susținere a regimului de dictatură regală. În acest scop, cercurile guvernante aprobaseră ca ziua de 1 Mai, decretată „zi de sărbătoare a muncii naționale", să fie aniversată într-un cadru „legal", în forme care să releve „unitatea de interese" dintre regim și masele populare. Nu întîmplător, pentru acele zile, fusese convocat și avea să-și desfășoare lucrările Congresul general al breslelor muncitorești, organizații create de regimul carlist, în septembrie 1938, după dizolvarea sindicatelor. Iată un motiv în plus care determinase Partidul Comunist să acționeze „pentru sărbătorirea zilei de 1 Mai în cadrul programului aprobat de autorități, dar pentru îndeplinirea programului Partidului Comunist".

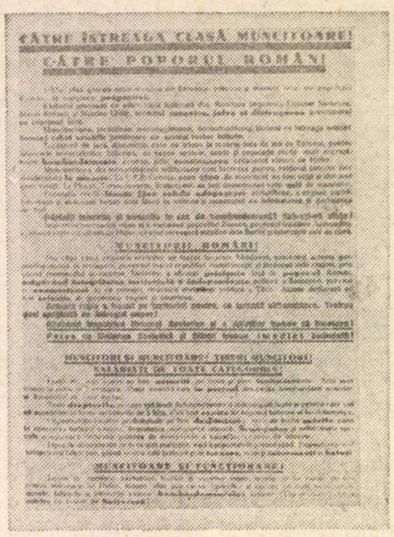
CĂTRE ÎNTREAGA CLASĂ MUNCITOARE!

CĂTRE POPORUL ROMÂN

Facsimil al manifestului adresat clasei muncitoare, poporului român, la 1 Mai 1944, de către Frontul Unic Muncitoresc chemînd la luptă împotriva ocupației hitleriste și a regimului fascist

În vederea atingerii unui asemenea țel a fost creată, în condiții de ilegalitate, o comisie însărcinată cu transpunerea în fapt a programului partidului, din care făcea parte, alături de Ilie Pintilie, Constantin David, Alexandru Iliescu, Teohari Georgescu, tînărul comunist Nicolae Ceaușescu. S-au purtat tratative cu Partidul Social-Democrat, un rol însemnat revenind, în aceste împrejurări, lui Ștefan Voitec, pe linia închegării unei unități reale de acțiune a clasei muncitoare. În pregătirea și desfășurarea evenimentelor revoluționare de la 1 Mai 1939, o importantă contribuție a adus tineretul comunist și antifascist, aflat în plin proces de reorganizare a rîndurilor sale, sub conducerea militanților Nicolae Ceaușescu, Elena Ceaușescu, Miron Constantinescu ș.a.

Ieșită masiv în stradă, cu pancarte pe care erau înscrise lozinci ca : **„Vrem 8 ore de muncă !", „Cerem mărirea salariilor !", „Trăiască independența națională a țării !", „Jos fascismul !", „Vrem front patriotic !", „Unire cu toate popoarele și forțele democratice !", „Trăiască pacea !"**, muncitorimea Capitalei a umplut în dimineața zilei de 1 Mai, pînă la refuz, cunoscutele săli de întruniri „Tomis" și „Eintracht", pentru ca, apoi, în aceleași coloane masive, să se îndrepte către sala cinematografului „Aro" (azi „Patria"), unde își desfășura lucrările Congresul breslelor muncitorești. Într-unul și același șuvoi, participanții la întrunirile de la „Tomis" și „Eintracht", cărora li s-au adăugat alte mii de muncitori și cetățeni ai Capitalei, au demonstrat, pornind din Piața Romană, pe Calea Victoriei, Splaiul Independenței, strada 11 Iunie, pentru a ajunge în Parcul Libertății. Acolo, la Monumentul Eroul Necunoscut, s-au depus coroane de flori — adevărat însemn al prețuirii acordate unui trecut glorios, a cărui trăsătură fundamentală, lupta susținută pentru neatîrnare, pentru unitate și suveranitate națională, avea în acele momente o rezonanță deosebită, exprimînd hotărîrea clasei muncitoare, a poporului român, în covîrșitoarea sa majoritate, de a apăra integritatea teritorială a țării, de a salvgarda statutul ei de independență. Această semnificație a faptelor revoluționare de acum patru decenii era pusă în evidență, elocvent, de chemări ca : **„Trăiască democrația!", „Vrem România liberă și independentă !", „Vrem respectarea granițelor !", „Trăiască integritatea teritorială a României" !**

Îndreptate hotărît împotriva pericolului intern al fascismului, pentru restabilirea democrației, a posibilităților de afirmare a clasei muncitoare, demonstrațiile muncitorești de acum 40 de ani s-au întemeiat pe concepția Frontului Unic Muncitoresc și a Frontului Popular Antifascist. Ele au demonstrat virtuțile deosebite ale unității de acțiune a clasei muncitoare, forța și combativitatea ei revoluționară, capacitatea, în asemenea împrejurări, de a atrage, de aceeași parte a baricadei, un larg evantai de forțe social-politice. În acele condiții — arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu — „poporul român, sub conducerea comuniștilor, în alianță cu socialiștii, cu alte forțe democrate, și-a exprimat voința de a face totul pentru a împiedica ascensiunea fascismului, instaurarea dictaturii fasciste în România. A fost o manifestare a maturității clasei muncitoare, a posibilităților de care dispuneau atunci poporul nostru, forțele sale revoluționare și progresiste de a organiza cu succes lupta împotriva războiului și fascismului".**

1 Mai 1944 — Frontul Unic Muncitoresc, act istoric de excepțională însemnătate

La experiența acumulată la 1 Mai 1939 se adăuga o nouă dovadă istorică, în șirul deja important al formelor multiple pe care le cunoscuse colaborarea, la diferite niveluri, între comuniști, socialiști, social-democrați, colaborare realizată fie pe plan politic, fie pe acela al acțiunilor revendicative sau al activității sindicale și a celorlalte organizații de masă. Această colaborare a căpătat valențe noi în perspectiva evenimentelor interne și externe pe care le-a cunoscut țara, cu precădere după instaurarea dictaturii fasciste și angrenarea României în război, alături de Germania hitleristă. În împrejurări dramatice, deosebit de grave pentru destinele istorice ale națiunii, imperativul istoric al închegării unității de acțiune a clasei muncitoare a fost predominant.

În fapt, ideea unității a căpătat contur istoric și mai concret în cursul lui 1943 și la începutul anului următor, cînd s-au desfășurat tratativele dintre reprezentanții P.C.R. și ai P.S.D., la finele cărora s-a perfectat acordul de Front Unic Muncitoresc, semnat, din partea P.C.R., de Constantin Pîrvulescu, iar din partea P.S.D., de Constantin Titel-Petrescu. S-a ajuns, apoi, la redactarea, către sfîrșitul lunii aprilie 1944, în formă definitivă, atît a acordului, cît și a manifestului comun de Front Unic Muncitoresc, acesta din urmă fiind difuzat, așa cum bine se știe, în ajunul zilei de 1 Mai 1944. „În ziua de 1 Mai — consemna manifestul amintit — ziua ei de luptă și de speranțe, muncitorimea organizată, unită de la comuniști pînă la social-democrați, cheamă întreaga clasă muncitoare, pe toți muncitorii organizați

1 MAI

și neorganizați, întreg poporul român, toate clasele și păturile sociale, toate partidele și organizațiile, indiferent de culoare politică, credință religioasă și apartenență socială, la lupta hotărîtă pentru pace imediată, răsturnarea guvernului Antonescu, formarea unui guvern național din reprezentanții tuturor forțelor antihitleriste, izgonirea armatelor hitleriste din țară, sabotarea și distrugerea mașinii de război germane".

Se lansa, astfel, către poporul român un adevărat program de luptă imediată pentru salvarea țării, pentru înlăturarea regimului de dictatură militaro-fascistă, ieșirea României din războiul antisovietic și trecerea de partea coaliției antihitleriste.

Înfăptuit în condițiile grele ale luptei împotriva dictaturii antonesciene și a ocupanților hitlerişti, pentru eliberarea țării și restabilirea statutului României de țară independentă, Frontul Unic Muncitoresc a fost premisa esențială a trecerii la făurirea efectivă a unui larg front patriotic antihitlerist, la organizarea coaliției de forțe care a realizat insurecția națională armată, antifascistă și antiimperialistă din august 1944. **„Constituirea Frontului Unic Muncitoresc** — sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu — a jucat un rol hotărîtor în unirea tuturor forțelor democratice, în creșterea autorității partidului nostru, în alianță cu partidul socialist, a autorității clasei muncitoare. Pe această bază, partidul a putut colabora cu celelalte forțe patriotice, inclusiv cu armata, cu palatul, în realizarea obiectivelor de importanță națională".**

După 23 August 1944, Frontul Unic Muncitoresc a constituit pivotul istoric în jurul căruia au gravitat toate forțele democratice și progresiste interesate în transformarea structurală a realităților social-politice ; a fost, mai apoi, creuzetul care a pregătit unificarea deplină, politică, organizatorică și ideologică — pe baza teoriei socialismului științific, a P.C.R. și a P.S.D. la Congresul din februarie 1948, cînd s-a reclădit partidul revoluționar unic al clasei muncitoare, ca expresie a unei necesități istorice, chezășie a succesului sigur în înfăptuirea revoluției și construcției socialiste.

Făurirea unității de acțiune a clasei muncitoare din România reprezintă, prin concluziile care se pot trage din această experiență istorică, o contribuție originală la tezaurul gîndirii revoluționare a partidelor comuniste și muncitorești. Este o realitate a zilelor noastre că dezvoltarea unității de acțiune dintre comuniști, socialiști, social-democrați și alte formațiuni ale clasei muncitoare, din diferite țări, se dovedește a fi acel nucleu propulsor al unui larg front al forțelor progresiste și democratice de pretutindeni. Rememorînd aceste evenimente din cronica tradițiilor luptei revoluționare a clasei muncitoare, a întregului popor, partidul nostru subliniază învățămintele acesteia, concluziile de actualitate izvorîte din experiența istorică. Astăzi, ca întotdeauna, Partidul Comunist Român își reafirmă fidelitatea sa pentru ideea nobilă a unității clasei muncitoare și, deopotrivă, a solidarității internaționale. În virtutea acestor comandamente, P.C.R. acționează, pe plan extern, ca un factor activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, multiplicînd și diversificînd contactele sale atît cu partidele comuniste, cît și cu cele socialiste sau social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu forțele progresiste și democratice de pretutindeni, convins că-și aduce, astfel, o contribuție reală la consolidarea frontului larg al luptei antiimperialiste, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte.

Este acesta un imperativ fundamental al zilelor noastre, înscris în spiritul viu al tradițiilor revoluționare ale clasei muncitoare din fiecare țară, inclusiv din România, a căror evocare este totdeauna un prilej binevenit pentru fortificarea încrederii în viitorul socialist, de pace și bunăstare al omenirii.

1 MAI 1939 în România — ecoul internațional

Acțiunile revoluționare de la 1 Mai 1939 din România — printre puținele manifestări care au avut loc în condițiile cînd fascismul era în ofensiva după München — au avut un larg ecou internațional, mari cotidiene ale epocii publicînd relatări și comentarii în care erau scoase în evidență amploarea și semnificațiile evenimentelor din acea zi de neuitat, locul lor în lupta generală antifascistă a poporului român.

Astfel, ziarele „Daily Herald" și „Izvestia" au publicat comentarii în care se evidenția că, în România, la 1 Mai 1939, 20 000 de muncitori au demonstrat în București sub lozinci patriotice, antifasciste și antirăzboinice. „Manifestările de 1 Mai din București și din provincie — scria, la rîndul său, revista elvețiană «Rundschau» (Basel), din 25 mai 1939 — au relevat intensificarea activității antifasciste a maselor, ca și o creștere a influenței partidului comunist, a capacității sale de a mobiliza masele" (subliniere făcută și de „World News and Views", din 27 mai 1939). Aceeași revistă, referindu-se la cadrul unității muncitorești de luptă care a stat la baza acestor acțiuni, evidenția caracterul lor profund, hotărîrea clasei muncitoare și a partidului său de avangardă de a apăra, cu orice preț, independența, suveranitatea și integritatea teritorială a patriei. „Numeroase pancarte — scria «Rundschau» — exprimau necesitatea apărării independenței și integrității țării, abrogarea tratatului economic cu Germania, alianța cu Franța, Marea Britanie și Uniunea Sovietică" [1].

Manifestările revoluționare de la 1 Mai 1939 din România, desfășurate sub semnul chemărilor și lozincilor lansate de partidul comunist, au avut un puternic ecou și în rîndul participanților la Conferința internațională asupra problemelor democrației, păcii și apărării persoanei umane, ținută la Paris, între 12—14 mai 1939. Analizînd situația concretă din România, agresiunea Germaniei hitleriste și a aliaților ei — agresiune ce plana și asupra țării noastre — Conferința a adoptat un document intitulat „Pentru integritatea și independența României. Amenințarea Germaniei hitleriste. România în frontul păcii", document în care se aprecia că evenimentele revoluționare de la 1 Mai 1939, din România, reprezentau „expresia voinței maselor" [2]. *Subliniind puternicul lor caracter antifascist și antirăzboinic, același document nota că aceasta „...este (o) dovadă că poporul român se raliază la mișcarea antifascistă și că voința sa este de a lupta în mod real, împotriva agresorului și a fascismului"* [3]. *Deschizînd ședința din 14 mai, reprezentantul Cehoslovaciei, Zdének Fierlinger, și-a exprimat satisfacția în legătură cu participarea la Conferință și a unei delegații din România (Scarlat Callimachi, Emil Fagure, Eduard Gheorghiu, A. Sanielevici, dr. N. Vasiliu). „Aceasta — sublinia Fierlinger — este o dovadă că poporul român împărtășește grijile acestei conferințe"... „Numeroasele mesaje ale intelectualilor, muncitorilor și țăranilor care ne-au parvenit din România demonstrează voința poporului român de a apăra libertățile și instituțiile sale democratice"* [4]. *Frumoase cuvinte de elogiere la adresa poporului român, a activității sale antifasciste și antirăzboinice, a voinței sale de a-și apăra cu orice preț drepturile sale sacre au mai rostit delegatul francez Paul Langevin și alții.*

Evenimentele revoluționare de la 1 Mai 1939, din țara noastră, au avut un larg ecou și peste ocean, în S.U.A. Legat de acest aspect, atașatul român de presă la Washington, Boncescu, într-unul din rapoartele sale, trimise la București, arată că aceste evenimente, caracterul lor profund patriotic, antifascist, au fost larg evocate și bine apreciate în presă și la posturile de radio americane [5], [6]. *Exemplul dat de români — în condițiile în care ofensiva statelor agresoare fasciste se desfășura nestingherită în Europa — avea să fie evocat și de un colaborator apropiat al președintelui S.U.A., F.D. Roosevelt, — primarul orașului New York, F. La Guardia. Luînd parte la ceremonia deschiderii pavilionului României, la 5 mai (expoziția internațională din acest oraș), și folosindu-se ca pretext de inscripția de pe una din frizele pavilionului („Romanians Resist the Barbarians" — „Românii rezistă barbarilor"), primarul New York-ului, în cuvîntul său, a elogiat, în termeni deosebiți, patriotismul poporului român, umanismul, setea sa de libertate și luptele duse pentru aceasta de-a lungul istoriei sale, precum și hotărîrea — pe care românii o făceau publică lumii — de a lupta, în aceste condiții, împotriva pericolului fascist, pentru apărarea integrității și suveranității naționale* [7].

Arătînd cititorilor americani, opiniei publice din această țară pericolele ce planau asupra României, mai multe cotidiene americane au cerut guvernului S.U.A. să sprijine politic și material poporul român, în eforturile sale pentru apărarea intereselor vitale. „Noi — scria «Milwaukee Journal» — simțim multă prietenie pentru România..." [8].

I. Pădureanu

---

[1] „Rundschau" (Basel), din 25 mai 1939 (vezi și : „World News and Views", din 27 mai 1939).

[2] Arh. C.C. al P.C.R., fond 1, dos. 211, f. 169.

[3] Ibidem (vezi și : Doc. cit., fond 67, mapa 2189/1939)

[4] Ibidem, f. 166 ; loc. cit., fond. 25, dos. 4162, filele 291—296.

[5] A.I.C., fondul Ministerului Propagandei Naționale, Presa externă, dosarul nr. 1030, filele 34—35, 224—228.

[6] Ibidem.

[7] Ibidem, f. 166 (O relatare în acest sens a apărut și în ziarul „New York Times", din 6 mai 1939).

[8] „Milwaukee Journal", din 6 mai 1939.

R.S.F. IUGOSLAVIA

Eforturi pentru ca viața să-și reia cursul normal

Corespondență de la Simion Morcovescu

Bar. Ajutoare pentru cei rămași fără adăpost

15 aprilie 1979, ora 7,19... Această dată va fi evocată ca o tristă amintire a locuitorilor de pe litoralul Muntenegrului, cea mai mică republică din Iugoslavia vecină și prietenă.

Va mai trece încă timp pînă să se facă o estimare exactă a bunurilor materiale și spirituale distruse pentru totdeauna de forța dezlănțuită a naturii. Va trebui redesenată chiar și harta fizică a zonei calamitate. Porțiuni din coasta Adriaticii au fost înghițite de mare. La Kamenari, în zona golfului Kotor, chiparoșilor ce străjuiau magistrala rutieră li se văd acum numai vîrfurile ce se ridică din mare.

Acum, cînd au trecut aproape două săptămîni de la dezlănțuirea seismului și cei peste 80 000 de locuitori sinistrați au fost puși la adăpost, tragedia abătută asupra celei mai pitorești zone a litoralului muntenegrean poate fi privită în toată amploarea ei. Toate obiectivele economice din localitățile de pe litoral au fost fie complet distruse, fie grav avariate.

Grupul de ziariști români sosiți la locul sinistrului avea să se convingă de acest adevăr. Pe întreg litoralul muntenegrean, de la Herțeg Novi la Ulcini, toate localitățile se înfățișează ca după un bombardament. Pretutindeni moloz, clădiri dărîmate, în care urmele de viață sînt mărturisite doar de lucrurile lăsate la întîmplare de cei ce trăiau acolo și și-au părăsit căminul cuprinși de panică. Dintre numeroasele obiective economice, cel mai mult a avut de suferit portul Bar — cea mai importantă unitate economică din zonă —, aflat în plin proces de dezvoltare și modernizare, ca principal obiectiv în tranzitarea mărfurilor transportate în ambele sensuri pe calea ferată Belgrad—Bar. Digurile deplasate pe orizontală și verticală pe distanțe de metri, vagoane răsturnate, macarale aplecate gata să cadă, magazii distruse, mărfuri arse, căi ferate contorsionate — aceasta este imaginea actuală a portului. Din moderna poartă maritimă, construită cu migală timp de peste 15 ani, doar un singur chei a rămas întreg. La șantierul naval de la Biela imaginea este și mai dezolantă. Hala de mașini și două stații de transformare au fost înghițite de mare, iar celelalte secții grav avariate. Situația este similară la fabrica de rulmenți de la Kotor, la întreprinderea de navigație „Iugooceania", fabrica „Iadran", la docurile întreprinderii „Riviera", la întreprinderea de materiale de construcții „Racica" și altele. Adăugînd la toate acestea tronsonul de cale ferată între Titograd și Bar, ce a fost avariat, drumurile barate de stîncile surpate sau, pur și simplu, dispărute sub apa mării, zecile de hoteluri distruse, numeroasele școli avariate, muzeele, instituțiile culturale a căror activitate a încetat, numeroasele monumente culturale avariate, instalațiile de comunicații etc., vom avea imaginea dezastrului.

Grupul de ziariști români, care a străbătut zona sinistrată de la un capăt la altul, a stat de vorbă cu oficialități ale guvernului republican, cu membri ai comandamentelor de apărare civilă din localitățile calamitate, cu cetățeni de rînd, a fost martorul eforturilor uriașe depuse pentru ca viața să-și reia pulsul normal. Țara întreagă s-a mobilizat, la apelul adresat de președintele Tito, care, încă din primele momente de după seism, a vizitat zonele lovite de cutremur, pentru a organiza ajutorarea sinistraților. Și de această dată s-a dovedit capacitatea întregii țări de a-și concentra forțele pentru a face față celor mai grele încercări prin care este nevoită să treacă. Încă o dată a fost trecut examenul unității și solidarității popoarelor și naționalităților Iugoslaviei socialiste.

După seism, spre locurile afectate se îndreptau coloanele de camioane încărcate cu corturi, paturi, îmbrăcăminte, alimente, cisterne cu apă potabilă, materiale de construcții și alte lucruri necesare în primele momente. Emisiunile de radio și televiziune, presa erau o adevărată oglindă a gesturilor și sentimentelor de solidaritate umană, a ofertelor a numeroase familii de a primi în căminele lor copiii rămași fără adăpost. Se lucrează în plus pentru a se realiza venituri destinate sinistraților, se oferă procente din producție pentru vindecarea urmărilor cutremurului, se dau din veniturile personale cote ce sînt adunate în fondurile solidarității, într-un cuvînt, se manifestă cele mai diverse forme de ajutorare.

La uriașul efort al tuturor popoarelor și naționalităților iugoslave, depus pentru a atenua și înlătura urmările provocate de stihia oarbă a naturii, se alătură ajutoarele ce sosesc, în aceste zile, din diferite țări ale lumii.

La Titograd, aveam să fim martori la momentul cînd, pe aeroport, au sosit avioanele din România ce aduceau ajutorul pentru populația sinistrată. În sutele de tone aduse de avioanele cu însemnele „TAROM" se concretizau sentimentele de sinceră compasiune ale poporului român pentru prietenii din Iugoslavia vecină. Cu prilejul sosirii din România a primelor ajutoare, constînd

Șase decenii de la crearea U.C.I.

Împlinirea a șase decenii de la crearea Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, eveniment de cea mai mare însemnătate în cronica luptei de eliberare națională și socială a popoarelor din țara socialistă vecină și prietenă, a fost marcat în R.S.F.I. prin fapte de muncă ce evidențiază hotărîrea comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii de a nu precupeți nici un efort pentru înfăptuirea programului elaborat de U.C.I. în vederea înfloririi multilaterale a țării. Totodată, sărbătorirea acestui jubileu a constituit o puternică manifestare a unității comuniștilor în jurul C.C. al partidului, al tovarășului Iosip Broz Tito, personalitate proeminentă a vieții politice contemporane, care de peste 40 de ani se află, neîntrerupt, în fruntea conducerii partidului.

Ședința solemnă consacrată acestui eveniment istoric a avut loc la 19 aprilie a.c., în impozanta sală de la Centrul Congreselor „Sava" din Novi Beograd.

Președintele U.C.I., tovarășul Iosip Broz Tito, a prezentat raportul „Șaizeci de ani de luptă revoluționară a Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia". El a trecut în revistă cele mai importante etape ale luptei comuniștilor iugoslavi de-a lungul acestor șase decenii, succesele deosebite obținute de popoarele iugoslave, sub conducerea U.C.I.

Adresînd cu acest prilej tovarășului Iosip Broz Tito, C.C. al U.C.I., tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din Iugoslavia vecină și prietenă cele mai cordiale felicitări și un cald salut tovărășesc, tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat că raporturile de colaborare și solidaritate revoluționară dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia, prietenia și conlucrarea strînsă dintre țările și popoarele noastre cunosc o evoluție mereu ascendentă, constituind un exemplu de relații bazate pe principiile socialismului, pe deplină egalitate, stimă și respect reciproc.

în corturi dotate cu tot ce este necesar pentru a adăposti 2 000 de persoane, Veselin R. Djuranovici, membru în Consiliul Executiv Republican, și-a exprimat, în cuvinte emoționante, sentimentele de recunoștință ale poporului muntenegrean față de poporul român care s-a aflat alături de populația sinistrată în aceste clipe grele. După cum aprecia interlocutorul, ajutorul sosit din România este o nouă dovadă a legăturilor de sinceră prietenie și a sentimentelor ce leagă partidele și popoarele celor două țări. Asemenea cuvinte de caldă recunoștință pentru poporul român aveam să auzim și pe parcursul întrevederilor avute la locurile sinistrate. „Aducem sincere mulțumiri poporului frate român care a venit la momentul oportun în ajutorul populației lovite de cutremur din Muntenegru. Ajutorul acesta va constitui o contribuție prețioasă la înlăturarea, cît mai grabnică, a consecințelor cutremurului și pentru ca viața să reintre pe făgașul ei normal", ne spunea Micio Micici, membru în comandamentul de apărare civilă din Ulcini. La rîndul său, inginerul Ratko Alagici, din același comandament, afirma : „Mulțumim României prietene pentru ajutorul frățesc, trimis într-un moment cînd aveam cel mai mult nevoie. Apreciem ajutorul ca o mărturie a prieteniei ce leagă, în mod firesc, popoarele noastre".

R.P.S. ALBANIA

Acțiuni pentru înlăturarea efectelor cutremurului

Potrivit știrilor transmise de agenția albaneză de presă (A.T.A.), după cutremurul de pămînt de la 15 aprilie, stația centrală de seismologie din Tirana a înregistrat alte 704 microseisme. Acestea au fost resimțite în unele regiuni din districtele septentrionale Shkodra și Lezha — cele mai grav încercate în urma sinistrului din 15 aprilie.

Populația din zonele lovite de cutremur și voluntari din alte districte ale Albaniei au acționat și acționează cu hotărîre în vederea depășirii dificultăților create. Cei rămași fără locuințe au fost găzduiți în diverse locuri. În zona sinistrată sînt expediate importante ajutoare pentru populație, iar brigăzi de constructori localnici și din alte regiuni ale țării lucrează la înlăturarea dărîmăturilor și la reconstrucție.

A.T.A. informează că au fost adăpostite toate persoanele rămase fără locuință ; rețeaua sanitară și cea comercială și-au reluat activitatea, s-au restabilit legăturile telefonice. În sprijinul sinistraților continuă să sosească brigăzi de constructori, diverse materiale, inclusiv materiale de construcție.

Paralel cu lupta plină de curaj și demnitate pentru revenirea la o viață normală în zonele sinistrate, se consemnează o voință fermă pentru realizarea și depășirea sarcinilor de plan în unitățile economice, tocmai în dorința de a ajuta, de o manieră eficace, zonele afectate de seism.

În aceste clipe grele, întregul popor albanez își mobilizează forțele, într-o exemplară dovadă de solidaritate.

HANOI

Convorbirile chino — vietnameze

La 18 aprilie, ora 9,30 (locală), în capitala Republicii Socialiste Vietnam s-au deschis, la Clubul internațional, convorbirile dintre delegațiile guvernamentale ale R. S. Vietnam și R. P. Chineze, consacrate reglementării problemelor din relațiile dintre cele două țări. Potrivit celor convenite în prealabil, tratativele se poartă la nivelul miniștrilor adjuncți ai afacerilor externe, șefii celor două delegații fiind Phan Hien (din partea vietnameză) și Han Nianlong (din partea chineză). Menționăm că deschiderea oficială a convorbirilor a fost precedată de o ședință în cursul căreia au fost discutate probleme de procedură.

În prima ședință plenară, ministrul adjunct al afacerilor externe, Phan Hien, a prezentat propunerile părții vietnameze, conținînd principiile soluționării problemelor din relațiile dintre cele două țări, precum și măsurile pe care le preconizează în vederea asigurării păcii și stabilității în zona de frontieră. Programul vietnamez în trei puncte, prezentat la masa tratativelor, prevede :

1) Necesitatea de a se lua măsuri grabnice pentru instaurarea păcii și stabilității la granița dintre cele două țări și de a se asigura întoarcerea cît mai repede posibil la familiile lor a persoanelor căzute prizoniere în timpul războiului. În acest scop, a) părțile — se precizează — trebuie să se abțină de la masarea de trupe în zona de frontieră ; trebuie să se separe forțele militare ale celor două părți. Forțele militare de toate genurile de arme ale celor două părți trebuie să fie retrase în teritoriul propriu la o distanță de 3—5 km de linia pe care se aflau pînă la 17 februarie 1979 ; b) este necesar să înceteze acțiunile militare de provocare și toate acțiunile de forță, care încalcă suveranitatea, integritatea teritorială și amenință securitatea celeilalte părți ; c) ambele părți ale liniei de frontieră existentă pînă la 17 februarie trebuie transformate în zonă demilitarizată, de unde, după cum s-a menționat mai sus, să fie retrase forțele armate ale ambelor părți ; d) cele două părți să facă, fără întîrziere, un schimb de liste cu prizonierii căzuți în timpul războiului, pentru a putea începe cît mai grabnic posibil trimiterea lor acasă ; e) din reprezentanții celor două părți să se formeze o comisie comună, a cărei sarcină să fie exercitarea controlului asupra îndeplinirii măsurilor menționate mai sus.

2) Partea vietnameză propune restabilirea relațiilor normale între cele două țări, pe baza următoarelor principii ale coexistenței pașnice : respectarea independenței, suveranității și integrității teritoriale ; abținerea de la agresiune și de la amenințarea cu folosirea forței ; neamestecul în treburile interne ale celeilalte părți ; reglementarea problemelor litigioase care apar între cele două țări pe calea tratativelor ; dezvoltarea relațiilor economice și culturale pe baza respectului și avantajului reciproc.

Partea vietnameză apreciază că, pe baza principiilor mai sus menționate, este posibilă restabilirea comunicațiilor feroviare, aeriene civile, a legăturilor poștale și este necesară rezolvarea problemelor legate de urmările războiului.

3) Un principiu al reglementării problemelor de frontieră și teritoriale dintre cele două țări îl constituie — consideră partea vietnameză, în încheierea propunerilor sale — respectarea statu quo-ului, a situației create în cursul istoriei și în legătură cu a cărei valabilitate părțile vietnameză și chineză au ajuns anterior la o înțelegere.

În declarația făcută, la rîndul său, de ministrul adjunct al afacerilor externe chinez, Han Nianlong, evocînd tradițiile prieteniei dintre popoarele chinez și vietnamez — prietenie care s-a întărit și dezvoltat sub conducerea președintelui Mao Zedong și a președintelui Ho Și Min —, se subliniază că este în interesul fundamental al popoarelor chinez și vietnamez, al cauzei păcii și stabilității în Asia de sud-est și în întreaga Asie, ca această prietenie și relațiile de bunăvecinătate între cele două țări să se dezvolte și să se întărească. Afirmînd că, „în ultimii ani, prietenia dintre popoarele chinez și vietnamez și relațiile de prietenie și de bunăvecinătate dintre cele două țări au avut de suferit", șeful delegației chineze a declarat : „Acum, negocierile chino-vietnameze au început. Aceasta corespunde dorinței celor două popoare. Delegația guvernului chinez a venit cu toată sinceritatea și este pregătită să ia în discuție cu partea vietnameză măsurile necesare stabilirii relațiilor normale dintre cele două țări ale noastre, afirmării prieteniei tradiționale dintre cele două popoare ale noastre și căile de asigurare a păcii și liniștii în regiunile de frontieră, discuții care să fie urmate de negocieri privind rezolvarea disputelor noastre de frontieră, teritoriale și alte probleme nerezolvate. Delegația guvernului chinez va prezenta sugestii și propuneri constructive în aceste probleme".

Arătînd că delegația sa a luat notă și va studia propunerile făcute de delegația guvernului vietnamez, ministrul adjunct al afacerilor externe chinez a arătat că delegația sa urmează să-și exprime poziția în legătură cu acestea. „Popoarele chinez și vietnamez, a spus în încheiere șeful delegației chineze, își pun mari speranțe în aceste negocieri, iar popoarele din Asia de sud-est, din Asia și din restul lumii doresc din toată inima să fie pace și stabilitate în această regiune".

După încheierea acestei prime ședințe a negocierilor chino-vietnameze, de la Hanoi, șefii celor două delegații au ținut cîte o conferință de presă, în cadrul cărora au expus ziariștilor declarațiile și propunerile făcute în cursul rundei din 18 aprilie.

La închiderea ediției noastre, s-a anunțat reluarea convorbirilor.

Opinia publică din țara noastră își exprimă satisfacția pentru începerea convorbirilor chino-vietnameze și, de asemenea, speranța că acestea vor duce la soluționarea problemelor existente între cele două țări, la întărirea prieteniei dintre popoarele vietnamez și chinez. O astfel de perspectivă este în interesul nu numai al celor două popoare, ci și al socialismului în general, al destinderii și păcii în lume.

Octavian Munteanu

REPORTAJ PE GLOB

Secvențe japoneze „SAYONARA"!

George Serafin

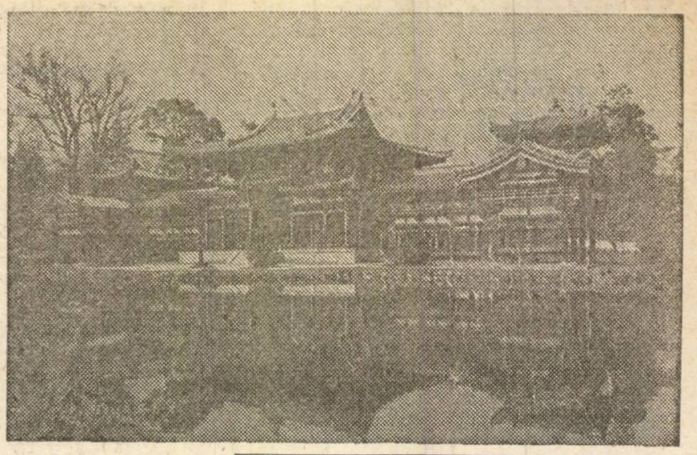

Numeroase temple sînt încadrate cu grijă în peisajul urbanistic din ce în ce mai modern

In ciuda enormei sale distanțe de oraș, noul aeroport, Narita, oferă un anume avantaj față de vechea poartă aeriană a capitalei nipone : călătorul are răgazul să se acomodeze mai în voie cu peisajul – natură, om și cetate – ale acestui megalopolis care este Tokio. Firește, aici nu sînt luate în considerare argumentele de ordin tehnic și de modernitate care au determinat edificarea – în condițiile unui memorabil conflict cu locuitorii din zona respectivă – a acestei impunătoare construcții. E vorba, în ultimă instanță, de sfiala ce te cuprinde la gîndul că va trebui să pătrunzi prea direct, fără tranziție, într-o lume fabuloasă de care te-ai apropiat pînă acum doar prin lectură și imaginație. Ce vei înțelege din această lume, acum, cînd te afli în mijlocul ei ?

In primul rînd, că Tokio – și e mai prudent să nu identifici capitala cu întreaga țară – și-a însușit suficiente trăsături din fizionomia unei metropole occidentale, pentru a nu șoca un călător străin prin insolitul său urbanistic. In al doilea rînd, că, vorbind englezește – de preferat americănește –, reușești să te descurci destul de bine, în special dacă te adresezi oamenilor mai tineri. Deci, un prim handicap este (aproape) depășit. Și, ceea ce este mai important, cîștigi într-un fel încrederea că vei putea pătrunde dincolo de fațadă, de ceea ce ți se oferă, liber, ochilor. Cu aviditate, ochii înregistrează, deci, ceea ce se vede, dar și ceea ce se așteptau să vadă, și nu văd. De pildă, kimonourile. Nu că nu le-ai întîlni deloc, în special la femeile mai în vîrstă. Dar, se pare că această tradițională îmbrăcăminte a devenit un lux. Un kimono frumos, din mătase, se ridică la prețuri exorbitante. In plus, el nu se mai potrivește nici ritmului alert al vieții de astăzi, nici autobuzelor sau metroului, nici începutului de emancipare a sexului frumos. Cum să te grăbești la slujbă, cînd îmbrăcatul kimonoului îți ia 45 de minute, fiind obligatorii cel puțin 15 mișcări extrem de complicate, cînd îngustimea pașilor pe care ți-i îngăduie această grațioasă rochie te împiedică să urci scările unui autobuz, cînd, în sfîrșit, a apărut un soi de pervertire a criteriilor de apreciere a atracțiozității feminine din partea bărbaților, care au început să descopere, grație vestmintelor „europene" ale japonezelor, „zone" prohibite văzului public în trecut, ca umerii goi, decolteurile generoase și picioarele eliberate în mișcări de orice constrîngere vestimentară. Profitorul direct al acestei noi situații este industria de confecții, ce proliferează, kimonourile devenind, în schimb, ținută de seară și de ocazie.

Dar, cu sau fără kimonouri, ceea ce frapează la japonezi, și îi distinge net de societatea industrială a Occidentului, este mentalitatea lor în raport cu banii și bogăția. Ca în orice țară cu economie structurată și bazată pe sistemul proprietății private, există și în Japonia bogați și săraci. Primii, sînt mai reduși la număr ca cei din, să zicem, America sau Anglia, sau R.F.G. Ceilalți, ar putea să fie mai numeroși, dar în schimb nu atît de săraci ca cei care intră în această categorie în țările apusene amintite. Printre alte

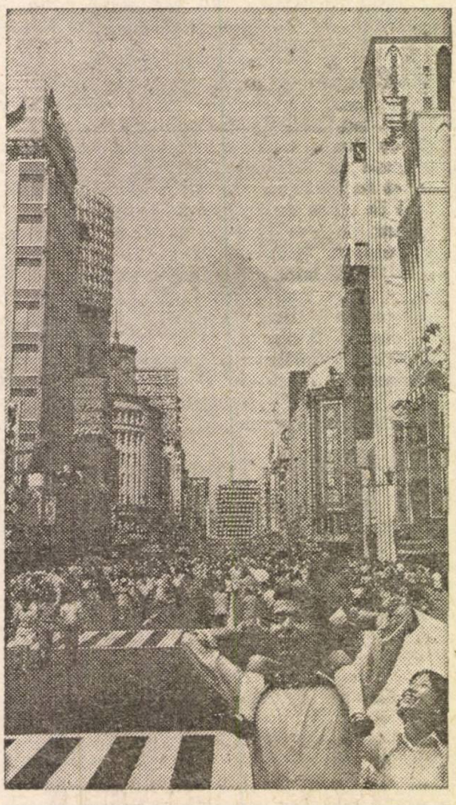

Ginza, cartier-expoziție al capitalei

explicații ale situației este și aceea a raportului dintre avuție și putere. In Japonia, prima nu înseamnă neapărat și a doua, după cum aceasta din urmă nu înlesnește accesul la prima. In fond, este o chestiune de moralitate. Să ne amintim doar de celebrul caz al acelui important om politic, deținător de putere în stat și care a cedat tentațiilor întreprinderii „Lockheed". Scandalul iscat a determinat pur și simplu expulzarea sa, probabil definitivă, din viața politică a țării.

Aici, în cadrul unor mari întreprinderi, deseori rolul acționarilor este pus în umbră de influența pe care o are ceea ce am putea denumi tehnostructura, formată din acei membri ai personalului care și-au legat întreaga existență de întreprinderea respectivă și, în condițiile unei competiții acerbe, dar loiale, au reușit să ajungă în grupul de conducere. Or, pentru aceștia obiectivul principal este dezvoltarea și vitalitatea respectivei instituții și, în felul acesta, obținerea stabilității acesteia și garantarea existenței salariaților ei. De aici, alt fenomen original : în majoritatea cazurilor, nu întreprinderile solicită împrumuturi băncilor, ci băncile sînt cele ce propun fonduri suplimentare întreprinderilor, avînd certitudinea rentabilității investiției făcute. Prioritatea pe care o au cei ce asigură practic, prin munca lor, succesul unei întreprinderi, față de cei ce o posedă, își găsește o explicație plauzibilă într-o trăsătură atavică a modului de viață japonez. In această țară supusă frecvent unor catastrofe naturale – în 500 de ani Tokio a cunoscut 20 distrugeri aproape totale – sentimentul perenității bunurilor personale s-a manifestat foarte prețar. De-a lungul unei istorii seculare, oamenii au învățat că ceea ce este mai important nu este să posezi prea multe bunuri, ci să fii în măsură să te refaci, să reînnoiești sau să o iei de la început.

Se pare că japonezii sînt cei mai economicoși oameni din lume, 23,8 la sută din veniturile unei familii fiind plasate în casele de economii. Nu pentru a tezauriza, ci pentru a se asigura în fața unei situații nepreväzute, ca, de pildă, îmbolnăviri, sau pentru a-și completa pensiile, în general surprinzător de scăzute. Banii reținuți în casă sînt consacrați educației copiilor, foarte costisitoare, achiziționării unei case personale sau a unui automobil, unor fastuoase ocazii ca, de pildă, măritișul fetelor etc. O tînără japoneză ce dorește să se căsătorească este, se zice, total insensibilă la averea pretendentului – „feciorii de bani gata" se bucură de o proastă reputație – ceea ce o interesează la viitorul soț fiind o slujbă bună, stabilă și, eventual, o diplomă emisă de o universitate de renume.

Desigur, toate acestea sînt consemnări despre unele particularități la care lumea exterioară nu are timpul necesar să se gîndească. Prioritatea o are locul pe care și l-a creat Japonia în lumea contemporană, modul în care înțelege ea să se manifeste în cadrul acestei lumi. Pînă una-alta, este evident că ea folosește și se impune în viața politică mondială prin prezența ei economică. Această țară, aproape total lipsită de resurse, investește azi peste hotare 22,2 milioane dolari, în special în întreprinderi specializate în extracția de minereuri și materii prime. In Alaska americană – pentru hîrtie, în Indonezia – pentru gaz natural și petrol, în Filipine și Malayezia – pentru fier, cupru, cositor, bauxită, uraniu. Potrivit unor estimări ale Institutului economic din R.F.G., Japonia va fi în anii '90 cel mai mare exportator al lumii. Deja, domină exporturile mondiale la motociclete, aparate de radio și se apropie de jumătatea totalurilor de exporturi mondiale la magnetofoane și calculatoare electronice. In 1978, din cele 9 milioane automobile, camioane și autobuze produse, Japonia a exportat 4,50 milioane unități. Creșterea anuală a exporturilor sale este de 19 la sută. Dar reversul medaliei n-a întîrziat să se manifeste : expansiunea sa prea puternică s-a lovit de interesele S.U.A., ale grupului de state din C.E.E. De aici, conflicte, resentimente, tîrguieli – pe care nici preocuparea comună de a găsi soluții la criza energetică, comună și ea, n-a reușit să le aplaneze.

Necazurile nu provin numai din exterior. Creșterea producției interne nu poate atinge cifra de 7 la sută cerută de țările occidentale industrializate în vederea sporirii exporturilor

lor în Japonia și a reducerii excedentului balanței de plăți nipone. Șomajul afecta, în februarie, 1 121 000 persoane, în special oameni între 40–55 de ani. Dar nici tineretul nu este cruțat. Potrivit unei declarații a ministrului învățămîntului, fiecare al treilea absolvent, în 1978, al unui institut de învățămînt superior nu a reușit, pînă în februarie anul acesta, să-și găsească un loc de muncă. Și e destul de ciudat, în țara renumită pentru modestia cerințelor locuitorilor săi, să se înregistreze, în 1978, un număr de 20 de mii de sinucideri din rîndurile tineretului.

Firește, sînt, toate aceste ultime date, doar cîteva din aspectele care dezmint tabloul idilic pe care l-ar putea inspira o privire fugitivă asupra realităților Japoniei contemporane. După cum bunul simț și o abordare realistă te îndeamnă să nu exagerezi neajunsurile pe care le are de înfruntat societatea niponă de astăzi. Rămîn certe, mai presus de toate, o serie de valori și virtuți intrinsece conformației spirituale ale acestui popor, care îi permit să privească cu încredere înainte, să realizeze un echilibru fericit între posibilități, necesități și aspirații.

Obișnuiți mai ales cu vizitatori de rasă anglo-saxonă, germanică sau divers asiatică, par sincer și plăcut surprinși cînd întîlnesc oameni din alte țări. De pildă, din România. La rîndul tău, ești plăcut surprins constatînd că informațiile pe care le au despre țara noastră sînt atît de largi. Într-un fel, e firesc. Relațiile dintre cele două țări au cunoscut, în ultimele decenii, o intensificare care depășește tot ce s-a realizat, în acest plan, vreme de secole. Lucrările Comisiei mixte economice guvernamentale româno-japoneze, ținută în decembrie anul trecut la Tokio, vizita făcută la București, în martie, de o delegație economică japoneză, condusă de președintele Camerei de Comerț și Industrie a Japoniei, au confirmat cursul ascendent al raporturilor economice româno-japoneze, puternic stimulate de rezultatele vizitei oficiale de stat efectuată în Japonia, în aprilie 1975, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu. În favoarea continuării acestui curs pledează atît potențialul economic și tehnico-științific al României și Japoniei, cît și convingerea celor două popoare că dezvoltarea conlucrării bilaterale servește, în același timp, cauza înțelegerii internaționale, a păcii.

Aflîndu-te la Tokio, sau în oricare alt colț al Japoniei, vei fi primit cu brațele și inima deschise, cu condiția să dovedești numeroșilor tăi interlocutori că le ești prieten, că le înțelegi necazurile și că le stimezi virtuțile. Și dacă, la plecare, îți vor zîmbi și spune cu urmă de regret în voce, *Sayonara*, acest adio nu înseamnă neapărat despărțire, ci speranța că aici, acasă la tine sau aiurea, pașii tăi se vor întîlni cu ai lor și că bucuria revederii va confirma valabilitatea frumoasei amintiri reciproc păstrate.

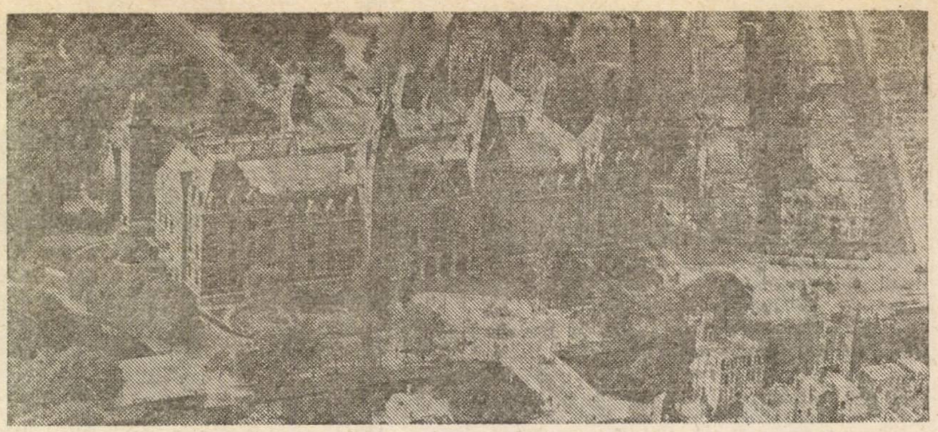

Secole de soare și umbre, oameni și obiceiuri, ape și îndiguiri — în transcrierea maeștrilor olandezi ai penelului — sînt sintetizate admirabil în colecția neprețuită de la Rijksmuseum din Amsterdam

REPORTAJ PE GLOB

Olanda și olandezii

Cornel Răducanu

Scriitorul american Washington Irving a scris, cîndva, o schiță despre Rip van Winkle, un necăjit emigrant olandez, de acum două secole. Acesta, după un chef strașnic cu cîțiva marinari din țara sa de baștină, a adormit bușteau, după care ispravă s-a trezit peste... 20 de ani într-o nouă, total diferită înfățișare a sărăcăciosului port newyorkez, în care debarcase cu două decenii mai devreme.

Presupunînd că un alt Rip van Winkle, modern de astă dată, ar fi început o „experiență" similară, în propria sa țară, la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial și s-ar fi trezit abia în zilele noastre, nu ar privi mai puțin uluit transformările ce i-ar fi dat să constate pe pămînturile dintre ape ale Olandei contemporane. Căci, cu greu putem găsi termene de comparație, în Occidentul european, pentru schimbările fundamentale în atitudini, fel de viață, economie, reorientări în raport cu restul lumii, pe care le-au asimilat olandezii în perioada începută în mai 1945.

Pe atunci, Rotterdam-ul – astăzi cel mai mare port al lumii – și alte multe orașe ale țării erau în ruină, 100 000 de case erau distruse, un sfert de milion de acri de pămînt era inundat și altă jumătate de milion era acoperită de ape, patru ani mai tîrziu. Adăugați la aceasta un sol cu resurse minerale minime, rezervele de peste mări ale coloniilor pierdute, o industrie slab dezvoltată, mentalități rigide, și veți avea punctul de plecare, puțin încurajator, de la care a început saltul spre progres și bunăstare al unui popor înzestrat cu calități remarcabile de dîrzenie și perseverență și despre care de Gaulle notase, cu multă admirație și, poate, puțină invidie, că: „Olanda e o țară mică, dar ce națiune mare!"

De la o primă întîlnire cu Olanda, acum zece ani, multe s-au schimbat și, totuși, pentru mine cel puțin, sentimentul major decurge din regăsirea certitudinii de durabilitate și respect pentru valorile constante. O reîntîlnire cu Olanda, în afara aprecierii pe care ți-o impune dezvoltarea ei industrială și agricolă, seamănă cu revenirea într-o încăpere plăcută, caldă, aranjată cu gust și dragoste pentru frumos. Străzile și casele peste care îți plimbi privirile respiră aceeași atmosferă

TANZANIA. *În urmă cu 12 ani, la 29 ianuarie 1967, a fost adoptat documentul „Declarația de la Arusha", care enunța opțiunea Tanzaniei de a adopta o cale proprie de dezvoltare, socialistă. Punînd pe prim plan drepturile și obligațiile oamenilor muncii, necesitatea controlului muncitorilor și țăranilor asupra principalelor mijloace de producție și asupra repartizării produsului național, „Declarația de la Arusha" sublinia legătura indisolubilă între socialism și democrație, precum și necesitatea bizuirii pe forțele proprii în construirea unei noi societăți, la baza căreia trebuie să se afle satele „ujamaa". („Ujamaa" este o modalitate tradițională africană de organizare a satelor pe principiul administrării comune a proprietății obștești și al obligativității tuturor membrilor apți de muncă de a munci și de a se ajuta reciproc).*

În satele grupate astfel s-au construit dispensare, școli elementare, locuințe, clădiri administrative, s-au efectuat lucrări de canalizare și s-au construit drumuri de acces la principalele magistrale rutiere. Toate acestea au fost finanțate parțial din bugetul statului, iar parțial din resurse locale și pe baza muncii voluntare.

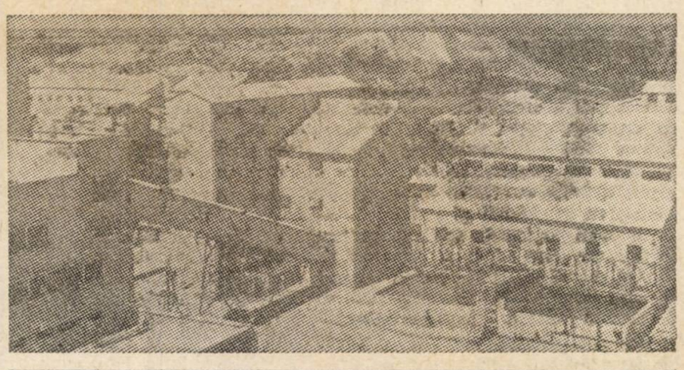

Diamantele, una dintre bogățiile de seamă ale Tanzaniei, sînt prelucrate azi în țară prin instalații adecvate. În imagine — una din fabricile de separare a diamantelor construită recent

ingrijită, colorată în mii de nuanțe de ornamentațiile arhitecturale sau de buchetele de flori, care transformă fiecare colț de activitate publică sau particulară, într-o adevărată florărie, trădează un nemaiîntîlnit atașament pentru înveselirea ochiului și sufletului. Totul este cizelat, ingrijit (în limba olandeză cuvîntul „schoon" înseamnă, totodată, curat și frumos), totul exprimă mare preocupare pentru detaliu și transformarea în util și estetic a fiecărei palme de pămînt, a fiecărui centimetru de fațadă de clădire, înseamnă drămuirea cu rost și imaginație a spațiului, în case și în afara lor.

Se știe, de altfel, că economisirea spațiului a fost totdeauna la mare preț în Olanda. Dacă riurile n-ar fi fost domesticite cu stăvilare și ecluze, dacă nu s-ar fi îndiguit marea și n-ar fi fost drenate cîmpurile, cam o jumătate din suprafața de azi a țării ar fi fost sub apă. Cultul spațiului este evident la tot pasul, miniaturizarea și armonizarea în simetrii, artistic combinate, par a fi preocupări la scară națională. Și aceasta încă din timpurile îndepărtate ale așezărilor primordiale și — trecînd prin secolele înfloririlor burgheze, transcrise în culori și umbre de penelurile neegalate ale lui Vermeer și Rembrandt, pînă în zilele noastre cînd modernizările și tehnicitatea, la îndemîna unei națiuni avansate pe scena economică a lumii, nu au afectat sau deteriorat nici încîntătoarea atotprezență a traseelor de apă, nici arhaismele legendare ale morilor de vînt și, cu atît mai puțin, generozitatea, spiritul liber și permeabil al olandezilor, robustețea și veselia lor populară descrise, pentru vecie, de pînzele unui Brueghel sau Rubens.

Este hazardat și superficial a diagnostica în formule pretențioase caracteristicile unui popor. Totuși, mi se pare a distinge mai clar, după această revedere cu Olanda, la trecerea anilor, perfecta simbioză dintre adînca ancorare, cu picioarele pe pămînt, a olandezului și reveria lui abstractizantă, unitatea dintre pragmatismul, îndărătnic și eficient, cu spiritul vizionar, uneori desuet romantic, alteori anticipativ, fără limite. Expresii ale acestei dualități sînt prezente pretutindeni. Geometria perfectă, aproape rece, a orașelor și țării întregi, trasată cu luciditate, de secole, și adusă acum la etapa finală a luptei victorioase cu apele mării de mintea și imaginația inginerului Cornelius Lely — „cuceritor" de pămînturi, de un tip deosebit — coexistă, capătă chiar un relief aparte, în peisajul multicolor al străzii, pe cheiurile cu aspect de decor de teatru de păpuși ale canalelor din Amsterdam, Haarlem și Delft, se topește în desenul baroc, diferit de la o clădire la alta, al frontoanelor vechi de trei-patru secole. Iar măruntaiele solului, cîndva îmbibat de ape,

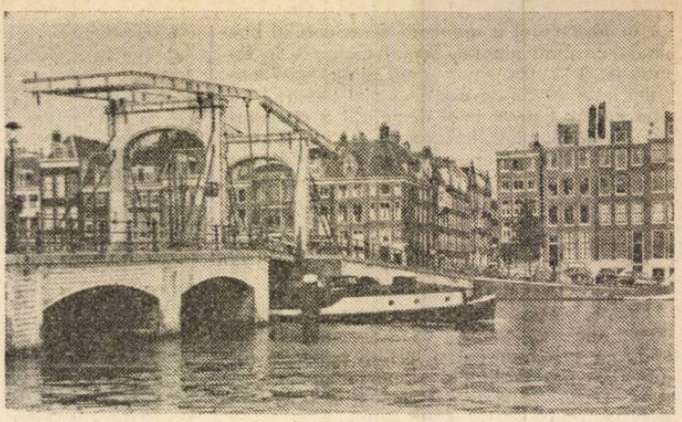

Cu șalupa de sticlă de-a lungul cheiurilor străjuite de clădiri istorice, în plimbare pe drumurile acvatice ale capitalei Olandei

sînt acum conductele de gaz, principală avuție energetică a țării, tunelele de circulație feroviară și rutieră care leagă unitar Randstat-ul (complex de orașe care se înșiruie, în lanț continuu, de la Rotterdam la Utrecht, într-o aglomerare de cinci milioane de oameni, o treime din populația țării), totul învelit la suprafață de o pătură cînd verde, de pășuni și suprafețe agricole, cînd ametitor colorată de plantațiile de flori fără seamăn pe glob, ca întindere și varietate.

Într-o apreciere comparativă, recentă, consacrată țărilor Pieței comune, revista „Le Point" acorda Olandei, după examinarea tuturor parametrilor economici și sociali, locul întîi între cei nouă ai C.E.E., remarcînd procentajul, relativ scăzut în această țară, al consecințelor crizei economice și inflației care afectează Occidentul. Și, cu toate acestea, cei aproape 250 000 de șomeri (14,4 la sută din populația activă a țării), un ritm inflaționist care a atins în ultimii trei ani peste 22 la sută, o balanță comercială a exporturilor ușor deficitară (90 la sută), o scădere a ritmului de creștere economică și a alocațiilor social-culturale constituie preocupări complexe pentru populație, ca și pentru guvernul de coaliție catolic-liberală a premierului Van Agt. Acesta, într-un interviu acordat ziarului „International Herald Tribune", puțin după instalarea sa la cîrma țării, atrăgea atenția : „prioritatea absolută a acestui guvern este definită de tendința de creștere a șomajului și de eforturile pentru schimbarea acestui curs, prin consolidarea industriei, pe plan național și în competiția internațională".

Lumea comercială, și nu numai ea, cunoaște calitățile deosebite ale produselor olandeze, aprecierea de care ele se bucură, expresie concretă a talentului, imaginației și culturii înmagazinate în fiecare obiect conceput de mințile cercetătoare și realizat de mîinile iscusite ale electrotehnicienilor și constructorilor de vase și avioane, chimiștilor și șlefuitorilor de diamante, horticultorilor și crescătorilor de vite, meșteșugarilor și artizanilor de tot felul.

Printre partenerii de schimburi economice ai Olandei se numără și România, țările noastre înregistrînd, cu satisfacție, o creștere de cinci ori, în decurs de opt ani, a volumului relațiilor lor comerciale. Produse chimice, agricole, ale industriei ușoare și forestiere, ale cooperației meșteșugărești din țara noastră pot fi întîlnite pe piața olandeză. Ele se încrucișează, într-un raport sensibil egal, cu semifabricate de metal, produse chimice și ale industriei electrotehnice, animale de reproducere și nutreturi concentrate, produse în Olanda. Organizat pe baza unui acord de cooperare economică de 10 ani, semnat în 1975, volumul de schimburi prevede, pentru acest an, o creștere de circa 10 la sută, ceea ce plasează Olanda pe locul al șaselea în rîndul țărilor occidentale, partenere ale comerțului exterior al României.

■

Peste tot, pămînturi și ape, flori și muzee, case din cărămidă roșie, cu două-trei etaje, și zgîrie-nori din care vezi orașele ca-n palmă ; peste tot, oameni calmi și serioși, oameni veseli și pricepuți, oamenii Olandei de ieri și de azi, oamenii despre care Mihail Sadoveanu scria : „...Înaintea olandezilor, aici, n-au stătut decît peștii și dihăniile mării. Și grîul pe care l-au scos din nomol l-au semănat și-a fost cel dintîi grîu aici. Și pomii pe care i-au plantat, și florile pe care le-au răsădit au fost cele dintîi flori și cei dintîi pomi. Și tot ce se află pe acest pămînt e munca lor".

AFGANISTAN. *Revoluția din aprilie 1977 a deschis o nouă etapă în istoria milenară a statului afgan, „a eliberat pentru totdeauna poporul afgan de tiranie și despotism, pregătind terenul pentru construcția unei societăți înfloritoare" — arăta președintele Nur Mohammad Taraki, subliniind că — „drept rezultat al revoluției, puterea a revenit adevăraților reprezentanți ai muncitorilor, țăranilor, ai celor exploatați, cu alte cuvinte, Partidului Popular Democratic din Afganistan, avangarda clasei muncitoare din țară".*

Potrivit orientărilor esențiale ale evoluției poporului afgan în actuala etapă, definite în documentul programatic de la 9 mai 1978 — „Direcțiile fundamentale ale sarcinilor revoluționare ale guvernului Republicii Democratice Afganistan" —, preocupările esențiale converg spre „consolidarea și desăvîrșirea, cu sprijinul și participarea maselor largi populare, a revoluției naționale și democratice". Printre obiectivele prioritare pe care și le-au propus afganii, în noua etapă figurează și cel al lichidării înapoierii economice. În acest sens, un rol de seamă revine eforturilor de înlocuire a vechilor structuri feudale din agricultură — sector vital al economiei Afganistanului, în cadrul actualei reforme agrare, destinate să călăuzească agricultura pe drumul modernizării. Prefaceri însemnate cunosc, de asemenea, și alte domenii ale vieții economice și sociale, toate imprimînd Afganistanului un ritm deosebit de cel din trecut. În imagine — *adunare a țăranilor din Alingar, în favoarea măsurilor întreprinse de noul regim.*

SUEDIA

„Plantațiile de energie"

Ocupînd cea mai mare parte din peninsula scandinavă, Suedia, cu o suprafață de 449 750 kmp. are o populație de 8,2 milioane locuitori, deci o densitate de 18 locuitori pe un kilometru pătrat, dar mult peste 80 la sută îl formează populația urbană. Marile întinderi puțin locuite sînt bogate în resurse de minereu de fier, ardezie (locul trei pe glob), mangan, plumb, zinc ș.a., uriașe păduri (locul doi în Europa) și un potențial hidroenergetic care asigură peste 75 la sută din producția de energie electrică a țării. Se spune că Finlanda vecină ar fi țara lacurilor. Mai puțini știu că în Suedia, în afara multor fluvii și riuri, există aproape 100 000 de lacuri, în așa fel încît, din întinderea țării, suprafața apelor atinge 40 000 kmp, adică 20 000 mc de apă pe an, teoretic, pentru fiecare locuitor. Și doar 3 la sută din aceste resurse sînt utilizate pentru consum, industrie, agricultură...

Dar chiar și în aceste condiții, Suedia își pune, ca aproape orice țară a lumii de astăzi, problema energiei, a utilizării ei, a conservării și descoperirii de noi resurse. Luna trecută a fost lansată de către guvern o campanie de economie voluntară, prin care, pînă la sfîrșitul lui mai, consumul de energie ar trebui redus cu 7 la sută, prin scăderea temperaturilor în încăperi, ameliorarea eficacității instalațiilor de încălzit, recurgerea la transporturile publice pentru deplasările la și de la serviciu ș.a. Petrolul deține încă, potrivit unor cifre oficiale, 70 la sută din consumul total de energie. Iar cercetările pentru utilizarea maximă a altor resurse decît hidrocarburile și în special a energiei solare se află pe prim plan. Casele încălzite prin diferite sisteme de captare a energiei Soarelui au devenit aproape un fapt banal. S-a trecut, acum, la proiectarea unor aglomerări umane care își bazează activitatea pe utilizarea acestei energii. În orașul Eslöv, din sudul țării, urmează a fi construit, între 1981 și 1984, un centru hiper-modern, cu mai multe sute de locuințe (în fapt, cinci „sate" cu case individuale), grupate în jurul unei străzi cu acoperiș de sticlă servind de colector al energiei solare. Centrul va cuprinde și școli și magazine care vor folosi aceeași energie.

Dar, în mulțimea de proiecte amplu dezbătute, probabil ideea cea mai interesantă și cu enorme avantaje o constituie cea numită „plantațiile de energie" — un nou concept de utilizare a biomasei. „Este nevoie doar de pămînt și apă — spunea prof. Olle Lindström, șeful Departamentului de tehnologie chimică de la Institutul tehnologic regal din Stockholm. Suedia le are din belșug și dispune de toate posibilitățile pentru a-și fundamenta întregul consum de energie pe lemn".

Tehnica, aparent foarte simplă, a fost imaginată de prof. Gustaf Sirén de la Universitatea agricolă din Uppsala. Se plantează specii de arbori cu mare capacitate de creștere, precum salcia și plopul, capabile să atingă, într-un an, trei metri înălțime și un diametru de 10—25 mm. Asemenea „plantații de energie" există deja în sudul Suediei. La un hectar se obțin 50 mc de lemn care conțin echivalentul de pînă la opt tone petrol. Pe timp de iarnă, cînd frunzele cad, mașinile taie plantațiile pînă la rădăcină, lemnul este, aproape concomitent, tocat, uscat și presat, ajungînd la o asemenea densitate încît nu mai plutește pe apă. Important este, potrivit prof. Sirén, să se obțină arbori cu o cît mai mare viteză de creștere, cu lemnul tare și cu cît mai puține frunze, pentru a nu împiedica pătrunderea razelor soarelui. Produsul final poate fi folosit la încălzitul general, dar și în industrie, deoarece toate complexele de boilere, cuptoare și furnale pot fi ușor adaptate la combustibil solid, reducîndu-se importurile de petrol. Institutul de tehnologie are în vedere chiar utilizarea „concentratelor" de lemn la termocentrale. Cercetările nu s-au oprit însă aici. Se insistă asupra transformării chimice a lemnului și turbei în gaze naturale — pentru nevoile industriale, și în benzină sintetică — pentru automobile. Pe de altă parte, se tinde spre obținerea elementelor de combustibil : prin conversiunea lemnului sau turbei în hidrogen, care, la rîndul său, produce curent electric printr-o reacție electrochimică controlată, evitîndu-se pierderile de energie din termocentralele tradiționale.

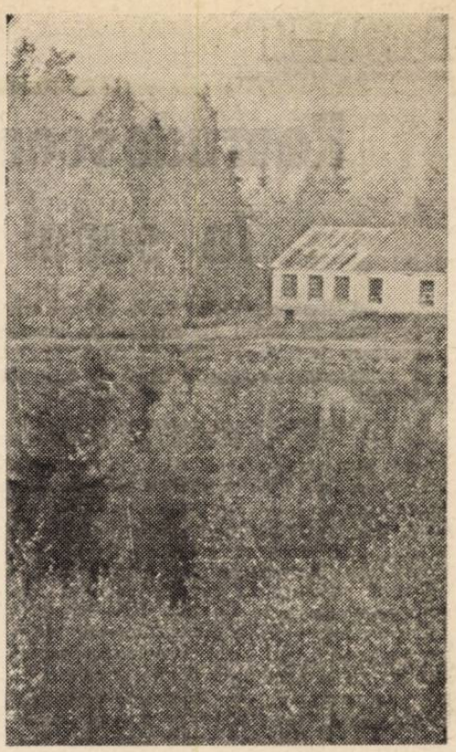

Suedia, o țară bogată în păduri și ape, și-ar putea asigura într-o zi întreg necesarul de energie ?

Avantajele aproape nu mai trebuie demonstrate. În timp ce a fost nevoie de milioane de ani pentru obținerea cărbunelui și petrolului, „plantațiile de energie" ar crește aproape în același ritm cu utilizarea lor, iar problemele de poluare și distrugere a mediului înconjurător ar fi practic inexistente.

Cît de repede s-ar putea trece de la stadiul experimental la cel industrial ? Prof. Lindström declara revistei „Sweden now" că, în următoarele decenii, lemnul din „plantațiile de energie" ar putea deține 15 la sută din necesitățile de energie ale Suediei, iar turba, un procent aproape egal. Iar Secretariatul pentru studiile viitorului (organism finanțat de guvern) publica, în urmă cu cîtva timp, un raport — „Suedia solară" — în care afirma că țara își va putea acoperi nevoile de energie, către anul 2015, în întregime din energia solară și din biomasă. Cercetătorii implicați aduc prea multe argumente pentru a putea fi acuzați de utopie.

S. Ț.

Turneul întreprins în nordul Europei de Walter Mondale, vicepreședintele S.U.A., s-a încheiat la Haga. După o săptămînă petrecută în patru capitale scandinave, Mondale s-a întreținut cu premierul olandez Andreas van Agt (în fotografie), cu alte oficialități de la Haga. Vicepreședintele S.U.A. a fost, de asemenea, oaspetele unui dejun oferit de regina Iuliana

BEIRUT

Recrudescența tensiunii în sudul Libanului

Ultimele relatări de la Beirut, ale agențiilor de presă, indică o recrudescență a tensiunii în sudul Libanului, ca urmare a acțiunii aventuriste a grupării politico-militare de dreapta condusă de Saad Haddad, un fost maior din armata libaneză, care a proclamat „independentă" o fișie din teritoriul Libanului de la frontiera cu Israelul.

După patru ani de la declanșarea războiului civil din 1975—1976, al cărui foc mocnit mai pîlpîie din cînd în cînd, Libanul nu reușește să-și regăsească liniștea, continuînd să fie supus incidentelor de tot felul, bombardamentelor de artilerie și aviație, raidurilor de pe mare în diverse locuri ale litoralului său mediteranean. Beirutul rămîne, în practică, divizat în două părți distincte, de vest și de est, despărțite printr-o linie convențională de-a lungul șirului de mari bulevarde care-l străbat de la nord la sud, din zona marelui port maritim spre șoseaua aeroportului internațional, prezentînd pe traseu numeroase puncte fierbinți unde operează mai departe trăgători individuali, dispunînd de arme cu lunetă ; în unele zile, explodează proiectile de aruncătoare de mine sau rachete de calibru mic, constituind, în general, locuri ocolite de populația pașnică. Autoritatea efectivă a guvernului de la Beirut este limitată pe ansamblul teritoriului țării, ca, de altfel, și în capitală, zone destul de largi aflîndu-se sub controlul unor formațiuni paramilitare, depinzînd de un număr de partide și grupări politice de toate orientările.

De mai mult timp, se fac încercări, cu unele rezultate efective, de a se reface armata libaneză și forțele de securitate interioară (F.S.I.), destrămate în cursul războiului civil. De o anumită perioadă, pe străzile Beirutului și-au făcut reapariția „beretele roșii" ale brigăzii a 16-a a F.S.I., formațiune de menținerea ordinii, extrem de eficientă înainte de evenimentele din 1975. În anumite sectoare ale capitalei, subunități ale armatei libaneze reconstituite au înlocuit, recent, contingentul saudit al Forței arabe de descurajare (F.A.D.), plecat din Liban ca urmare a hotărîrii guvernului de la Ryad. (După cum se știe, din cei 30 000 de militari ai F.A.D. — care a pus capăt, în noiembrie 1976, războiului civil, staționînd în continuare pe teritoriul acestei țări la cererea guvernului libanez, în virtutea unui mandat reînnoit din șase în șase luni — au fost retrași, pe rînd, circa 3 000 de soldați reprezentînd efectivele contingentelor trimise de Sudan, Emiratele Arabe Unite și Arabia Saudită).

Tot pe teritoriul libanez, în zona de sud, ocupată, în prima parte a anului trecut, cîteva luni, de armata israeliană, staționează și alte unități străine, respectiv 6000 de militari ai Forței interimare a Națiunilor Unite pentru Liban (F.I.N.U.L.), aflată acolo, conform rezoluțiilor Consiliului de Securitate al O.N.U. privind evacuarea regiunii de către trupele israeliene și reinstaurarea autorității legale libaneze. „Beretele albastre" ale F.I.N.U.L. ar urma să predea treptat pozițiile sale armatei libaneze refăcute, ajungîndu-se astfel la exercitarea autorității guvernului de la Beirut și în sudul țării. În acest scop, un batalion al armatei libaneze la ordinul guvernului, în înțelegere cu comandamentul F.I.N.U.L., s-a îndreptat spre sudul Libanului pentru a reinstaura autoritatea legală.

Populația orașului Tyr salută pe soldații batalionului armatei libaneze dislocat în sudul Libanului, în virtutea rezoluțiilor Consiliului de Securitate al O.N.U., privind restabilirea autorității guvernului de la Beirut, în această regiune

Această acțiune a provocat reacția imediată a grupării politico-militare comandate de fostul maior al armatei libaneze, Saad Haddad, care controlează de aproximativ un an anumite enclave de la frontieră, bucurîndu-se de sprijin militar, logistic și financiar din partea Israelului. Avînd sub conducerea sa forțe armate evaluate la circa 2 000 de oameni, formate din militari de carieră și din membri ai partidelor de dreapta, falangist și național-liberal, Haddad a împiedicat sistematic

Sesiunea Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Prima sesiune a celei de-a zecea legislaturi a Sovietului Suprem al U.R.S.S., desfășurată la Moscova în zilele de 18 și 19 aprilie a.c., s-a înscris ca un eveniment proeminent în viața internă a țării. Plenara C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care a precedat sesiunea, i-a subliniat și mai mult semnificația, în condițiile actualei etape de dezvoltare economică și socială a țării. De altfel, în cuvîntările rostite de tovarășul L. I. Brejnev la plenară și la sesiune, au fost puse în fața organelor puterii de stat noi constituite sarcini concrete pentru înfăptuirea prevederilor Constituției U.R.S.S., relevîndu-se, totodată, așa după cum remarca presa moscovită, că „hotărîrile adoptate vor permite, neîndoielnic, o folosire mult mai deplină a uriașei forțe vitale întruchipată în soviete, în democrația sovietică".

Cei 1 500 de deputați au ales Prezidiul Sovietului Suprem — organism parlamentar cu activitate permanentă, ale cărui rol și competență sînt precizate acum într-un document special,

Deputații votează realegerea tovarășului Leonid Brejnev în funcția de președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

adoptat de sesiune. În înalta funcție de președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. a fost reales, în unanimitate, secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, tovarășul Leonid Brejnev, expresie a recunoașterii marilor sale merite în conducerea partidului și statului sovietic.

Adresînd, cu acest prilej, tovarășului Leonid Brejnev cele mai calde felicitări, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a reafirmat convingerea că raporturile tradiționale de prietenie și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre poporul român și popoarele sovietice vor continua să se dezvolte și să se intensifice permanent, spre binele și în interesul popoarelor noastre, ale cauzei generale a socialismului și păcii în lume.

Corespondență din Moscova de la Mihai Coruț

F.I.N.U.L. să-şi îndeplinească misiunea, incidentele dintre soldaţii săi şi „beretele albastre" înmulţindu-se în ultimul timp, acestora din urmă nepermiţîndu-li-se intrarea în enclavele controlate de maiorul rebel. Prezenţa în zonă a batalionului armatei libaneze legale, trimis de la Beirut, a constituit pentru Haddad pretextul de „a proclama", din oraşul israelian de graniţă Metoulla, „independenţa" enclavelor de pe teritoriul libanez, controlate de forţele sale armate, sub numele de „statul Libanul liber". Aceste enclave, formînd o centură de 80 km, cu o adîncime de 7—10 km, de-a lungul frontierei israeliene (800 kmp din totalul de 10 400 kmp cît măsoară suprafaţa Libanului) sînt, după unele surse, locuite de o populaţie de 25 000 de oameni (Haddad vorbeşte de 100 000) aparţinînd comunităţilor maronite (catolică) şi musulmane şiite. Avînd de un an întrerupte orice legături cu restul Libanului, enclavele respective sînt aprovizionate din Israel cu alimente, apă, electricitate, combustibil, arme şi chiar cu salarii pentru toţi soldaţii în uniformă, forţele armate ale lui Haddad păzind în schimb frontiera israeliană împotriva eventualelor infiltrări ale fedainilor palestinieni.

Proclamarea ministatului-fantomă din sudul Libanului — acţiune unanim condamnată de autorităţile libaneze, de majoritatea covîrşitoare a partidelor şi grupărilor politice ale ţării, cît şi de numeroase guverne străine şi inclusiv de secretarul general al O.N.U. — a fost urmată de înconjurarea cartierului general al F.I.N.U.L. de la Nakaura (în extremitatea sudică a Libanului — 2 km de graniţa israeliană) şi bombardarea lui de către artileria forţelor lui Haddad. (Şi de data aceasta s-au înregistrat victime în rîndurile F.I.N.U.L., care, din martie 1978 şi pînă în prezent — conform purtătorului de cuvînt al O.N.U. în Liban — a pierdut, în diverse circumstanţe, 25 de oameni : 7 francezi, 6 norvegieni, 5 senegalezi, 3 fidjieni, 2 irlandezi, 1 nigerian şi 1 suedez). Batalionul libanez este împiedicat, la rîndul său, să-şi continue înaintarea, şi tensiunea din zonă devine tot mai gravă.

Guvernul de la Beirut, care a radiat din cadrele armatei, încă din toamna anului 1978, pe maiorul Haddad, a hotărît să-l trimită în judecată pentru trădare, cerînd totodată Consiliului de Securitate al O.N.U. măsuri în consecinţă pentru traducerea în viaţă a rezoluţiilor sale privind sudul Libanului.

Aventura primejdioasă a fostului maior Haddad, sprijinită de peste frontieră, atentînd la integritatea teritorială a Libanului, constituie un act grav, menit să complice şi mai mult situaţia din această zonă, confruntată, de o lungă perioadă de timp, cu o continuă atmosferă de tensiune.

I. Crăciun

SALISBURY

„Un om — două voturi" sau farsa „alegerilor generale"

Recentele „alegeri generale" din Rhodesia constituie una dintre ultimele etape ale transpunerii „acordului de reglementare internă", semnat în martie 1978 de Ian Smith şi cei trei lideri „moderaţi", de culoare : A. Muzorewa, N. Sithole, J. Chirau. Dar, modul de organizare, cel de desfăşurare şi, evident, „rezultatele" n-au pus, la îndoială în nici un moment finalitatea „alegerilor" — asigurarea continuităţii regimului actual rhodesian şi, implicit, a dominaţiei minoritare. În atari circumstanţe, sînt foarte întemeiate refuzul Frontului Patriotic Zimbabwe de a participa la scrutin, care i-a denunţat caracterul de farsă, şi angajamentul mişcării de eliberare zimbabwe de a continua lupta armată pînă la dobîndirea independenţei ţării.

În ce priveşte regulile pe baza cărora s-a desfăşurat „scrutinul", se impun, desigur, cîteva precizări care facilitează înţelegerea menirii lui. Astfel, el s-a desfăşurat după principiul „un om — un vot", pentru populaţia de culoare, şi „un om — două voturi" pentru albi, ceea ce indică, de la început, natura „egalităţii" protagoniştilor. Apoi, se are în vedere, ca rezultat, un aşa-zis „guvern de unitate naţională", în care o pătrime din locuri să fie deţinute de albi, deşi raportul numeric al alegătorilor este de 20 la 1 — după oficialităţile de la Salisbury, cu toate că, dacă s-ar fi respectat situaţia reală, această diferenţă ar fi fost cu mult mai mare. Tot ca rezultat al „consultării electorale", se va forma şi un parlament în care albii, deşi vor deţine 28 la sută din locuri, vor exercita practic întreaga putere. Astfel minoritatea albă va avea controlul asupra forţelor de securitate, serviciilor judiciare şi civile. În ceea ce priveşte farsa alegerilor, este de menţionat că albilor li s-a permis să voteze în alegerile separate atît pentru locurile rezervate lor, cît şi pentru cele destinate populaţiei de culoare, în timp ce aceasta din urmă a avut dreptul să voteze numai pentru locurile repartizate ei. Printr-un paradox străveziu, s-a ajuns la situaţia ca, în unele provincii, să se înregistreze o participare... de peste 100 la sută (cifră oficială!). Se vede că, în acele provincii, s-a aplicat cu mai mult zel principiul — evident, pentru minoritatea privilegiată — „un om — două voturi"...

În atari condiţii apare firesc ca, aşa cum subliniau agenţiile de presă, mecanismul electoral şi aranjamentele care s-au aflat la baza lui să fie supuse unor critici vehemente şi să fie denunţate viguros în Rhodesia, pe continentul african şi în întreaga lume. În primul rînd, subliniem poziţia Frontului Patriotic Zimbabwe, reprezentantul legitim al poporului zimbabwe, larg recunoscut în această calitate şi pe plan internaţional. Liderii Frontului Patriotic au anunţat că organizaţiile care-l compun refuză să participe la o „consultare electorală" programată cu scopurile amintite mai sus. Totodată, într-un interviu acordat ziarului „Fraternité Matin", ce apare la Abidjan, Joshua Nkomo, copreşedinte al Frontului Patriotic Zimbabwe, declara : „Nu cred în nimic decît în lupta armată. Mai devreme sau mai tîrziu, Ian Smith va fi obligat să recunoască eficacitatea acţiunii noastre. Cred că nu ar fi corect să considerăm drept «alegeri», ceea ce se petrece în prezent în Zimbabwe" — a spus Joshua Nkomo. În aceste condiţii, mişcarea de eliberare a anunţat intensificarea acţiunilor sale armate.

În consecinţă, în vederea asigurării bunei desfăşurări a acestui „sufragiu", autorităţile de la Salisbury au decretat mobilizarea tuturor albilor, pînă la vîrsta de 59 de ani. Astfel, după cum remarca „La Libre Belgique", 70 000 de militari au fost răspîndiţi în ţară. Lor li s-au alăturat grupurile particulare de protecţie (4—5 000 oameni) ale principalilor lideri politici. Oficial, s-a arătat că este vorba de „protejarea alegătorilor", dar, în realitate, după cum transmitea de la faţa locului Pierre Haski de la „France Presse", chiar în apropiere de Salisbury „mai multe mii de locuitori (de culoare — n.n.) din zonă au fost forţate de trupele auxiliare armatei — grupurile recrutate de liderii politici din guvern — să meargă la vot la bordul unui autobuz". În acest fel se explică, de asemenea, şi climatul de violenţă în care au debutat şi s-au desfăşurat „alegerile". Ele s-au soldat cu 200 de morţi.

Pe plan internaţional, numeroase organizaţii şi guverne au subliniat că este vorba de o farsă electorală, organizată din dorinţa de a perpetua actuala stare reală de lucruri în care puterea aparţine albilor, deşi aceştia reprezintă doar patru la sută din totalul populaţiei. În context, au fost reafirmate justeţea poziţiei Frontului Patriotic şi legitimitatea luptei sale armate în vederea lichidării dominaţiei rasiste şi a eliberării ţării.

C. Dumitru

Ministrul vest-german al economiei, Otto Graf Lanbsdorff (stînga), aflat într-o vizită în Japonia, la o întrunire a „Comisiei trilaterale" (S.U.A., Europa occidentală, Japonia) a avut convorbiri cu Mobuhiko Ushiba, reprezentantul guvernului japonez la negocierile comerciale multilaterale

MAREA BRITANIE

O campanie electorală fără „formule magice"

Colaj alcătuit de săptămînalul „The Observer" cu principalii lideri politici și manifestele lor electorale

Principalele trei partide politice au încercat să convingă electoratul că programul prezentat de fiecare din ele ar oferi „calea cea mai bună" pentru Marea Britanie. Peste o săptămînă, alegătorii vor decide : prima femeie premier din Europa sau un premier bărbat ? Un guvern majoritar sau continuarea situației de dinaintea alegerilor ? Un guvern alcătuit de un singur partid sau schimbarea cea mare — recurgerea la o coaliție ?

Pe de o parte, situația actuală a Marii Britanii și evoluțiile politice, economice și sociale ale ultimilor ani, pe de altă parte, modul în care guvernul a fost răsturnat și motivele care i-au determinat căderea — dar, nu în mică măsură, și datele personale ale principalelor personalități implicate în confruntarea electorală — au contribuit la caracterizarea actualei campanii electorale care, cel puțin prin unele aspecte, diferă de precedenta. Deși ea se va încheia abia peste cîteva zile, aceste aspecte pot fi deja desprinse.

În primul rînd, s-ar putea remarca o anume tensiune care a făcut ca principalele luări de poziție să nu fie lipsite de termeni duri la adresa politicii celuilalt sau celorlalte partide.

În al doilea rînd, atît programele electorale, cît și cuvîntările și interviurile liderilor au dovedit prudență și precauție. În acest sens, „inovațiile" au fost foarte limitate, partidele menținîndu-se, în general, la orientările și tacticile tradiționale fiecăruia, poate chiar cu mai multă moderație. Acuzațiile reciproce (ale principalelor două partide politice) par exagerate, deoarece conservatorii au evitat să alunece prea mult spre dreapta, iar laburiștii au neglijat unele programe mai de stînga. Nu este exclus ca acest aspect să facă parte chiar din tactica adoptată de fiecare, pentru că ambele partide mari au pus un accent deosebit pe atragerea păturii de mijloc a alegătorilor și, mai ales, pe captarea sprijinitorilor nemulțumiți ai celuilalt partid.

În al treilea rînd, a fost evitată prezentarea unor programe exhaustive. Aceasta ar putea însemna fie o dovadă în plus de prudență, în mai multe probleme electoratul nefiind suficient sensibilizat, fie că, în respectivele domenii, ar fi continuată politica promovată pînă acum.

Cu toate acestea, se poate remarca, un anumit răspuns dat nevoii de schimbare pe care electoratul a făcut-o cunoscută în sondaje. Dacă, însă, toate partidele (și, în special, conservatorii) anunță iminente schimbări, toate temporizează, declarînd că nu dețin totuși „formule magice" sau „soluții melodramatice peste noapte" (Margaret Thatcher). Rapide modificări substanțiale, mai ales în domeniul economic, sînt greu de conceput în Marea Britanie.

De aceea, o altă caracteristică a campaniei electorale a constat în concentrarea atenției asupra unor probleme urgente din punctul de vedere al alegătorilor, desigur economice, în special inflație, impozite și șomaj. Nu este exclus ca acest fapt să se datoreze și intenției de a se contracara un anumit dezinteres față de alegeri, în așa fel încît să fie cît mai limitat numărul celor ce se vor abține de la vot. În sfîrșit, se poate afirma că, în afara unor abordări diferite în domeniul economic, nu există multe deosebiri fundamentale între programele partidelor.

Întrucît, la ultimele alegeri, principalele două partide — laburist și conservator — și-au împărțit trei pătrimi din voturi, atenția observatorilor s-a concentrat mai cu seamă asupra acestora. Ambele partide promit mai puține impozite directe, după alegeri. De asemenea, ambele partide doresc reducerea inflației și șomajului, sporirea puterii de cumpărare, reducerea cheltuielilor publice. Soluțiile propuse sînt, însă, cele cunoscute și proprii fiecărui partid. Laburiștii consideră esențială conlucrarea lor cu sindicatele, iar, după încheierea „concordatului", există trei aspecte importante „ale unui cadru permanent pe care laburiștii îl vor clădi pentru asigurarea unor bune relații industriale în anii '80". Acestea sînt : „un acord cu T.U.C. pentru rezolvarea disputelor sociale ; discuții anuale tripartite între guvern, sindicate și patronat pentru a stabili calea cea mai bună de sporire a producției ; o comisie independentă a stabilității plăților în sectorul public". Aceste trei căi vor contribui, potrivit lui James Callaghan, la crearea mai multor locuri de muncă, la mai mari venituri reale și la o societate mai echitabilă. Laburiștii nu propun noi naționalizări, în schimb promit elaborarea unei legislații prin care lucrătorii să fie mai direct implicați și să participe la gestiunea și conducerea întreprinderilor.

Conservatorii continuă politica lor tradițională de a lăsa inițiativa întreprinderilor și persoanelor particulare prin încurajarea investițiilor, denaționalizarea industriei spațiale și a șantierelor navale, reducerea cheltuielilor publice. Punctul

Cinci ani de guvernare laburistă

Partidul laburist a cîștigat alegerile din februarie și octombrie 1974. Iată principalele date ale celor aproape cinci ani de guvernare :

10 octombrie 1974 : *laburiștii cîștigă cu o majoritate absolută de trei locuri. De-a lungul anilor, în urma unor alegeri parțiale, cele 319 mandate se reduc la 306.*

1975 — 11 februarie : *Margaret Thatcher este aleasă lider al partidului conservator.*

10 martie : *Marea Britanie solicită renegocierea condițiilor de intrare în Piața comună.*

5 iunie : *în primul referendum britanic, 67,2 la sută din populație se pronunță pentru menținerea țării în C.E.E.*

11 iulie : *se anunță încheierea „contractului social" între guvern și sindicate, prin care, începînd cu 1 august, acestea acceptă limitarea sporirilor salariale pentru a lupta împotriva inflației.*

21 octombrie : *pentru prima oară după război, numărul șomerilor depășește un milion.*

27 noiembrie : *prima Carte albă privind crearea unor Adunări regionale în Scoția și Țara Galilor („devolution").*

1976 — 5 aprilie : *James Callaghan este ales lider al laburiștilor și devine premier ; Harold Wilson demisionase în martie.*

25 august : *șomerii britanici ating 1,5 milioane.*

27 octombrie : *continuîndu-și procesul de erodare, lira sterlină coboară pînă la 1,57 dolari.*

1977 — 24 martie : *după semnarea pactului „lib-lab" (acord între laburiști și liberali), guvernul respinge moțiunile de cenzură ale conservatorilor.*

1978 — mai : *pactul „lib-lab" încetează.*

august : *sindicatele refuză să accepte o a patra fază (un al patrulea an) de limitare a sporirilor salariale. Congresul T.U.C. (în septembrie) și conferința laburistă (în octombrie) aprobă decizia.*

1979 — 14 februarie : *după o lună de tensiuni sociale, „contractul social" dintre guvern și sindicate este înlocuit cu un „concordat".*

1 martie : *referendumul în problema „devolution". Țara Galilor respinge ideea creării unei Adunări regionale, Scoția o aprobă cu o insuficientă majoritate.*

28 martie : *311—310. Guvernul laburist e înfrînt într-o moțiune de cenzură. Dacă unul din deputații săi n-ar fi fost bolnav, ar mai fi avut loc alegeri la 3 mai ?*

care a stîrnit ample comentarii (cum era de așteptat) a fost oferit de relațiile cu sindicatele. Liderul conservator a insistat pentru limitarea dreptului sindicatelor de a menține pichete de grevă, suprimarea monopolului angajării de către sindicate, obligarea acestora de a plăti compensații financiare greviștilor. Dacă vor prelua conducerea, conservatorii sînt hotărîți să modifice legea referitoare la „relațiile industriale" și să îngrădească puterea sindicatelor. „Sînt un reformator — declara Margaret Thatcher — și ofer schimbarea. Politica conservatoare se va defini prin simțul responsabilității". James Callaghan a atras, însă, atenția că s-ar putea repeta experiența din anii 1972—74, cu confruntări între guvern și sindicate : „Convingerea mea fermă este că genul de legislație propus de partidul conservator nu va rezolva nimic, ci, ca și înainte, va înrăutăți lucrurile... Nu trebuie să înlăturăm (ceea ce am obținut deja) pentru mirajul unor sancțiuni legale". De altfel, sindicatele au anunțat că, în fața unui guvern conservator, se vor considera eliberate de acordul încheiat cu laburiștii asupra revendicărilor salariale. Cum va arăta, într-un asemenea caz, climatul social din Marea Britanie ? Deși gestiunea laburistă de pînă acum este aspru criticată de conservatori, mai multe reușite în domeniul economic nu pot fi negate, ultima dintre ele fiind coborîrea cifrei șomajului la 1 314 722 persoane în această lună (cifra cea mai scăzută din ultimii trei ani). Iar rolul acestora în alegeri nu trebuie neglijat.

În domeniul politicii externe, se observă că laburiștii și conservatorii au, practic, același program în ceea ce privește relațiile cu Piața comună, diferind doar în unele nuanțe. Ambele partide se pronunță pentru o înghețare sau diminuare a prețurilor agricole, pentru reducerea contribuției britanice la bugetul comunitar, pentru protecția zonelor de pescuit britanice. În ce privește sistemul monetar, conservatorii par să-l agreeze, dar aderarea ar urma să aibă loc „la vremea potrivită" ; în fond, aceeași este și poziția laburistă. În politica externă, programul conservatorilor diferă prin dorința ridicării sancțiunilor economice aplicate Rhodesiei, creșterea cheltuielilor britanice în domeniul nuclear și o nouă reglementare în problema imigrărilor, stabilindu-se contingente de imigrare anuale.

Ulsterul, în ciuda campaniei de violențe declanșate de I.R.A., a reținut mai puțin atenția și doar partidul liberal a propus ceva nou : alegerea, pe sistemul reprezentării proporționale, a unui Consiliu Consultativ.

În acest moment, ca, de altfel, chiar și în preziua alegerilor, sînt extrem de dificile pronosticurile. Avantajul net pe care îl dețineau, la un moment dat, conservatorii (21 procente) s-a redus substanțial. Apoi, sondajele în circumscripțiile marginale ar da cîștig laburiștilor. Dar oricît de importante sînt aceste sondaje, cert este că, mai cu seamă după 1970, oamenii politici se încred mai puțin în ele. Rezultatul poate depinde de elemente de ultimă oră și, mai ales, de puterea de convingere a liderilor politici. Or, dacă Margaret Thatcher este recunoscută pentru fermitatea sa, de partea lui James Callaghan se află experiența și reușitele în multe momente dificile.

Liderul liberal David Steel este, însă, de altă părere. Surprinzînd ziariștii, acesta a declarat că, după 3 mai, liberalii vor controla „balanța puterii", deoarece nici unul din partidele mari nu va obține majoritatea absolută. Steel este de părere că vor trebui consultați pentru formarea guvernului toți cei trei lideri politici, numai astfel putîndu-se alcătui un cabinet stabil și pe termen lung. Liderul liberal nu uită să amintească ceea ce el a considerat mereu o „deficiență" a sistemului electoral britanic : candidatul care obține cel mai mare număr de voturi, chiar dacă nu are majoritatea absolută, este desemnat deputat. În opinia lui, acest sistem al majorității relative favorizează cele două principale partide și determină situații „inechitabile" : la ultimele alegeri, cu peste 6 milioane de voturi, liberalii n-au obținut decît 13 mandate. Este greu de crezut, însă, că, la aceste alegeri și după ele, situația se va schimba.

Intrată în ultima ei fază, cursa pentru Westminster se precipită, dar își menține necunoscutele. Mulți sînt de părere că vor exista surprize și premiere. Care vor fi acestea nu se va ști decît după 3 mai.

Stelian Țurlea

MANAGUA

Izolarea lui Somoza și violența represiunii

După nouă zile de „vacanță" petrecute în S.U.A., unde oficialitățile au preferat să-l ignore, Somoza s-a reîntors la Managua. S-a sperat, la un moment dat, că dictatorul va abandona puterea, retrăgîndu-se într-un exil mai mult sau mai puțin explicit. Dar, după ezitări, după un prim pas pe care l-a reprezentat plecarea în „vacanță", Somoza a renunțat la un gest care ar fi putut să deschidă calea unei soluționări negociate a crizei pe care o cunoaște Nicaragua. Refuzul său de a lua în considerare realitățile complică o situație devenită de mult explozivă. „France Presse" semnala îngrijorarea resimțită la Washington față de „impasul politic creat în Nicaragua prin intransigența generalului Somoza". Atitudinea dură a șefului „clanului" care stăpînește țara, represiunea violentă la care recurge nu pot împiedica „acțiunea crescîndă" a guerilei. Frontul Sandinist de Eliberare Națională își vădește o vitalitate și o forță pe care le pot explica doar sprijinul larg al maselor populare. În condițiile în care dictatura somozistă cunoaște o evidentă izolare și în care „opoziția moderată" (partidele tradiționale burgheze) nu sînt capabile să găsească o formulă de compromis, Frontul Sandinist de Eliberare Națională acționează cu curaj și își desfășoară ofensiva pe un spațiu larg. Faptul că orașul Esteli, situat la 150 km nord de capitală, s-a aflat șapte zile sub controlul sandiniștilor relevă capacitatea de acțiune a insurgenților, eroismul combatanților din rîndurile lor, puternicul ajutor acordat de populație. Detașamentele sandiniste, după cum remarca unul din conducătorii lor, s-au transformat într-o „veritabilă armată revoluționară".

Esteli a cunoscut o oarbă dezlănțuire a violenței trupelor lui Somoza. „France Press", referindu-se la martori oculari, semnala că două treimi din oraș au fost distruse de „ploaia de obuze și rachete". Sinistrații și cei fără adăpost sînt în număr de peste 10 000. Bilanțul victimelor este greu de stabilit : se crede că ar fi vorba de multe sute de civili asasinați în cursul luptelor. Unii din ei au fost executați, fără judecată, de somoziști după ce aceștia au recucerit orașul. Pe plan economic, Esteli a devenit un oraș mort : prăvăliile, băncile, instituțiile sînt fie distruse, fie devastate.

Crucea Roșie face cunoscute informații cutremurătoare privind proporțiile genocidului, amploarea represiunii. Autoritățile se arată mai discrete : ele preferă să treacă zile întregi fără a publica nici un comunicat oficial. Explicabil : tentativa de reprimare a mișcării populare nu are efectul scontat. Insurgenții se repliază dintr-o zonă, apărînd imediat într-alta, deschizînd un nou front. Ei sînt deosebit de activi în partea nordică a țării, aproape de frontiera cu Hondurasul. În ultimele zile, sandiniștii au atacat energic la Managua, Leon, Chinandega, Jinotepe etc.

Un element nou a intervenit pe plan politic. În fața situației pe care o creează încăpățînarea lui Somoza (el pretinde că-și va încheia „mandatul", pînă în... 1981), grupările tradiționale burgheze ce compun „Frontul Lărgit al Opoziției" s-au declarat dispuse să dialogheze și să acționeze în comun cu „Frontul Patriotic Național" format din partide și sindicate de stînga. Secretarul general al Partidului Comunist din Nicaragua, Elie Altamirano, a apreciat că s-a făcut, astfel, „un pas pozitiv, întrucît numai un front larg și unit va putea provoca prăbușirea dictaturii". Uniunea tuturor forțelor opoziției ar urma să fie fondată pe „respectul reciproc și deplina egalitate" și pe un acord care să prevadă, după obținerea victoriei împotriva lui Somoza, formarea unui „guvern pluralist" în care cele două fronturi să fie larg reprezentate. Firește, dialogul opoziției va trebui să ducă la depășirea unor deosebiri de vederi care persistă. Eliminarea (sau cel puțin diminuarea) diviziunilor opoziției ar putea avea o influență decisivă asupra evenimentelor.

Deteriorarea situației din Nicaragua relevă absurditatea speranțelor lui Somoza de a restabili „controlul" lui asupra țării. Insurgenții au un moral ridicat, dovedesc o forță militară superioară celei din trecut și se bucură de o largă încredere populară. „Clanul Somoza", aflat la putere de 43 de ani, mizează doar pe Garda națională. Este ultimul său atu într-o confruntare care se ascute. Oricum, violența guvernamentală n-a izbutit să intimideze un popor care a recurs la arme spre a dobîndi libertatea. Întreaga țară a devenit un cîmp de luptă. În Nicaragua, practic, frontul se află pretutindeni...

M. Ramură

NEOFASCISMUL

Cu „fața spre soare" (Cara al Sol), liderii franchiști comemorează, în Plaza del Oriente, din Madrid, împlinirea a trei ani de la moartea lui Franco: cămăși albastre, imnuri și sloganuri nostalgice... ←

Indignare la Düsseldorf după achitarea celor patru criminali naziști →

Învățămintele istoriei reclamă vigilență

„Păstrarea tăcerii în legătură cu trecutul fascist a ascuns prea multe lucruri... Cu mare amărăciune și cu profundă teamă, trebuie să constatăm astăzi că un anumit trecut constituie încă un pericol..." Frazele acestea, apărute nu demult într-un ziar occidental („Corriere della Sera"), exprimă o stare de spirit, o neliniște, un avertisment, un semnal de alarmă. Fenomenul care le-a declanșat — NEOFASCISMUL — nu este nou pentru lumea occidentală, dar el a căpătat, în ultima vreme, proporții îngrijorătoare. Cămășile negre sau albastre, zvasticile, marșurile și saluturile fasciste însoțesc, fără excepție, asasinatele și atentatele cu bombe, în plină zi și în plină stradă, creînd în rîndul populației un periculos climat de psihoză. A nu mai tolera, a nu mai permite, a adopta măsuri hotărîte împotriva tuturor acestor organizații, mișcări și grupuri politice și paramilitare — iată ce reclamă opinia publică internațională guvernelor și partidelor democratice din lumea occidentală.

Reapariția și intensificarea tendințelor neofasciste, reactivizarea celor mai reacționare organizații teroriste nu sînt o pură întîmplare, ci un reflex al unei crize mai generale, ce a cuprins structurile social-politice ale societății capitaliste contemporane. Pregătit și organizat astfel încît să poată interveni politic atunci cînd i s-ar oferi prilejul, neofascismul mizează pe crearea unei stări de neliniște și haos, de frică și teroare, de neîncredere și suspiciune, în măsură să ducă la o destabilizare a instituțiilor democratice occidentale.

Și nu întîmplător, neofascismul se manifestă în momente-cheie pentru evoluțiile democratice din unele țări occidentale, în perioade de afirmare tot mai puternică, pe plan intern și internațional, a forțelor progresiste și democratice, în etape marcate de evoluții spre stînga ale electoratului și de net avans al partidelor clasei muncitoare din diverse țări occidentale. Cuprins de panică, neofascismul acționează în asemenea momente cu o și mai mare violență. O violență a cuvintelor, gesturilor, dar mai ales violența armelor.

STINDARDE ȘI BOMBE. Membrii acestor periculoase grupuri neofasciste ? „Foștii", cei care mai au încă nostalgia trecutului și a puterii, dar și tineri dezorientați, care, în căutare de slujbă și idealuri, cad pradă cercurilor politice de extremadreaptă care, hrănindu-i cu false promisiuni și speranțe, le exploatează naivitatea și deruta. Două exemple din două țări — Spania și Italia — sînt, credem, revelatoare.

După trei ani și jumătate de la dispariția lui Franco și instaurarea noului regim democratic într-o Spanie reconciliată, „mafia" franchistă, deși se află în căutarea unui nou „padrino" care-i lipsește, încearcă să submineze și să destabilizeze democrația, nutrind nostalgii față de un trecut nu prea îndepărtat. Vechea „familie franchistă", cu un nedezmințit instinct de conservare, își exhibă — ori de cîte ori i se ivește prilejul (deși, cel mai adesea, prilejurile și le „provoacă" singură) — uniformele albastre și cizmele militare, ritualul imn „Cara al Sol" (Fața spre soare), salutul franchist și sloganurile împotriva noii Constituții și a noii Spanii. O recentă întrunire i-a adunat, umăr la umăr, pe reprezentanții unor organizații fasciste, precum „Fuerza Nueva", „Falange Española" și „Los Guerrilleros del Cristo Rey", ultima dintre ele cunoscută organizație paramilitară, formată din catolici fanatici, adversari declarați ai progresului social, autori ai numeroase atentate, demonstrații de forță împotriva sediilor organizațiilor și partidelor democratice, pledînd pentru reinstaurarea în țară a rînduielilor franchiste.

În Italia, supraviețuitorii „republicii sociale" a lui Mussolini au alimentat o politică deschis antidemocratică, cu forme virulent anticomuniste. Sub bagheta lui Giorgio Almirante, secretarul general al M.S.I. (Mișcarea Socială Italiană), neofascismul italian profesează „strategia della eversione" (cuvînt greu traductibil, însemnînd distrugere, răsturnare sau ruinare) fără a nega linia de obîrșie mussoliniană, aceea a „ordinii", o ordine a violenței și terorii. Noul fascism italian și-a implantat tentaculele în terenul unei societăți erodate de o criză a valorilor și o lipsă de perspective resimțită în special în rîndurile tineretului, o criză ce a permis o revigorare a iraționalismului, a exaltării „supraomului" și a forței. Navigînd în asemenea ape poluate și poluîndu-le cu bună știință, „bătrînul" Almirante s-a dovedit, totuși, incapabil să controleze multitudinea de grupări teroriste așa-numite „negre" (cel mai cunoscut și mai nefast este NAR — „Nucleele Armate Revoluționare"), aflate, toate, în consonanță ideologico-politică și organizatorică. Explicabil, de aceea, de ce M.S.I. se află azi, „de facto", sub patronajul lui Pino Rauti, personaj cu o statură politică pe placul celor care urmăresc să atace cu pistoalele și mitralierele înseși bazele democrației italiene.

Pino Rauti este deputat și fondatorul „Ordinii Negre", gruparea care, alături de „Ordinea Nouă", a semnat răsunătoarele atentate, din 1974, de la Brescia și din expresul „Italicus", soldate cu zeci de morți și răniți. Azi, Rauti conduce curentul denumit „Linea Futura", ce reprezintă, practic, „coloana vertebrală" a Mișcării Sociale Italiene. Planul său : crearea, în interiorul M.S.I., a unei structuri paralele, clandestine, teroriste, în măsură „să opereze" în mod autonom pentru a se insera în societate și a acționa „la ora potrivită". „Așa se explică — scrie cotidianul socialist «Avanti» — de ce Pino Rauti se adresează în special tinerilor, mai expuși decît alții repercusiunilor crizei și neajunsurilor sociale". „Il Fronte della Gioventù" (Frontul tineretului), aflat sub directa conducere a lui Rauti, acționează în marile orașe. Alte organizații — „Verdi praterie", „Mercatini tricolori" sau „Settimane del Libro" — caută noi și noi aderenți în rîndul tineretului. Un program ambițios ce necesită și un organ de presă, altul decît tradiționalul „Il Secolo d'Italia"...

...Mă aflam la Roma cînd a apărut primul număr al revistei bilunare aparținînd lui Pino Rauti și intitulată „Linea". Aparent, o revistă „civilizată", la fel ca tinerii care o vindeau la colțuri de stradă și pe care i-am bănuit a fi elevi de liceu. Mi-a fost însă de ajuns să citesc, pentru a înțelege, cele două fraze cu care își încheia Pino Rauti editorialul intitulat „Pentru a merge mai departe" : „E momentul stindardelor noastre. E momentul — pentru a merge mai departe — al miturilor noastre". Mituri pe care revista le pune dintru început în valoare : „Nu ne vom pune că-

Partidele democratice spaniole spun „nu" terorismului fascist. În imagine, lideri ai P.C. din Spania, U.C.D., P.S.M.S., Comisiile Muncitorești, Partidul Muncii

mașă roșie, ci o vom îmbrăca pe aceea care este a noastră" (pag. 3, semnat Pino Rauti) ; „Se întoarce Zarathustra", patru pagini cu efigia lui Nietzsche (paginile 11—14) ; în sfîrșit, „Fascism și Mezzogiorno" (pagina 20), o reabilitare străvezie a celui care a fost Benito Mussolini.

„E momentul stindardelor noastre..." După atentatul, de la 20 aprilie, de la Campidoglio, semnificația acestei fraze este lesne descifrabilă: „E momentul bombelor noastre..." Fiindcă bomba care a explodat, avariind acest centru al vieții publice romane și etapă obligatorie pentru turistul și iubitorul de artă, proiectat în 1536 de Michelangelo și azi sediul primăriei din Roma, a fost revendicată de organizația neofascistă „Nucleele Armate Revoluționare". „Un atentat fascist prin care s-a lovit — declara presei primarul Romei, Giulio Carlo Argan — această emblemă a instituțiilor și culturii, celebră în lumea întreagă". Un atentat legat „de situația preelectorală a țării și care are drept scop să împiedice ca alegerile să se desfășoare într-un climat de siguranță".

TOLERANȚĂ ȘI FERMITATE. Cel mai adesea, asemenea activități criminale înfloresc pe terenul toleranței, o toleranță ce ignoră lecțiile atît de drastice ale istoriei. Într-atît, încît unii par să fi uitat că masacrul și holocaustul nazist au inundat Europa de sînge și lacrimi... Uitarea și ignoranța sfidează adesea absurdul pe un continent ce poartă cu sine povara grea a crimelor fasciste. Uimește un sondaj precum cel realizat în 1977 în R. F. Germania și republicat acum de „Der Spiegel". Întrebați „Ce știți despre Adolf Hitler ?", mulți dintre tinerii vest-germani, născuți după război, au dat un răspuns ce uluiește : „Un italian, ce aparținea U.C.D." Dar — adaugă revista citată — astăzi, după filmul „Holocaust", un asemenea lucru nu se mai poate întîmpla... După transmisia la televiziune a serialului ce a zguduit conștiințele a milioane de tineri, „radicalii de dreapta se tem că-și vor pierde mulți adepți tineri..." „Holocaust" nu e o ficțiune, așa cum vor azi s-o prezinte vechii și noii naziști. Camerele de gazare nu sînt o invenție literară. Din fericire, martorii „ciumei" fasciste se află printre noi, pentru a ne spune adevărul. „Nu trebuie să uităm"... e un precept pe care săptămînalul „Der Spiegel" îl lansează din nou, prin publicarea „Jurnalului de lagăr" al polonezului Wieslaw Kielar, pentru care Auschwitz n-a fost o ficțiune.

În 1955, filozoful vest-german Karl Jaspers exclama : „Dacă trăim încă, aceasta e vina noastră". Zece ani mai tîrziu, deputatul Adolf Arndt declara, cu ocazia unei dezbateri privind prescrierea crimelor naziste : „Mă simt participant la crimă, pentru că atunci nu am fost capabil să alerg în stradă, să țip, să urlu..." Patruzeci de ani după marea crimă, parlamentul vest-german dezbate dacă vinovații mai trebuie sau nu să-și ispășească atrocitățile. Potrivit statisticilor oficiale, 84 000 de persoane mai erau, la sfîrșitul lui 1977, susceptibile de a fi pedepsite. 78 000 dintre acestea nu au făcut obiectul nici unei proceduri. Iar, între cei 6 432 de inculpați judecați de tribunalele vest-germane, numai 14 au fost condamnați la moarte și 167 la închisoare pe viață. Restul — peste 6 000 — achitați.

Într-o țară în care peste o sută de organizații neonaziste, cu circa 3 000 de adepți, și-au desfășurat nestingherit activitatea în ultimul an (potrivit „Serviciului de presă al inițiativei democrate", asociație a publicațiilor vest-germane), ultimul episod de „indulgență" a unui tribunal din Düsseldorf apare cel puțin straniu, provocînd indignarea opiniei publice interne și internaționale. Este vorba de hotărîrea de achitare a patru din cei 13 inculpați în procesul intentat unui grup de foști gardieni ai lagărului de exterminare de la Maidanek. Acuzarea a cerut „achitarea" celor patru, procurorul afirmînd că eliberarea lor este necesară nu fiindcă ar fi nevinovați, ci pentru că proba vinovăției lor nu a putut fi făcută în fața completului de judecată, la 35 de ani de la comiterea crimelor. Stranie imposibilitate după... 323 de ședințe ale completului de judecată și audierea a 300 de martori...

Nu este pentru prima oară cînd opinia publică protestează față de lipsa de fermitate a autorităților constituționale, fie ele

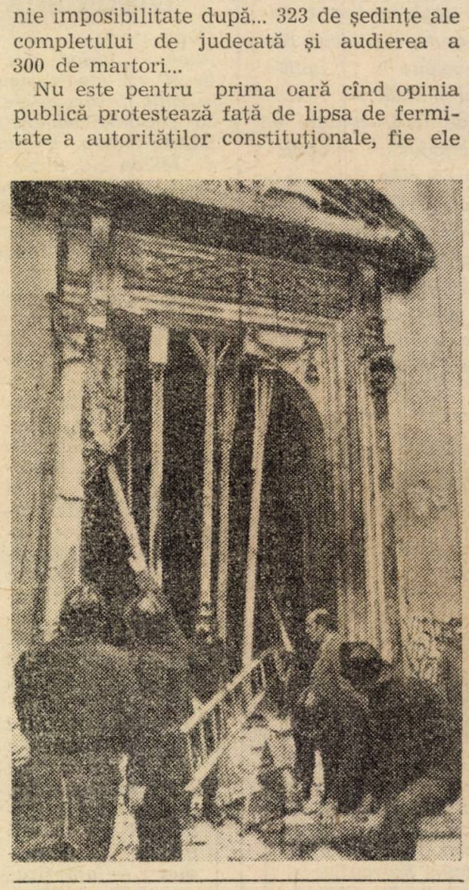

La Campidoglio, după explozia bombei fasciste...

vest-germane, italiene, spaniole sau franceze. Măsurile de interdicție pe care legile acestor țări, însăși Constituția, le impun n-au fost aplicate cu consecvență, avînd cel mai adesea un caracter parțial. Explicabil atunci de ce este posibilă și existența unor „rețele negre" internaționale, susținute financiar de cele mai reacționare cercuri economice și militare imperialiste, de anumite servicii secrete, interesate în a stăvili desfășurarea normală a proceselor democratice din unele țări occidentale. Dar iată lista cîtorva dintre aceste „centre internaționale" : *„Agister Press"*, cu sediul la Madrid, rețea internațională a neofascismului, cu vaste ramificații în Europa occidentală, S.U.A., America Latină, creată în 1963, la Lisabona ; preocuparea principală : racolarea de elemente declasate provenite din diverse țări europene, de trădători de patrie și mercenari. Nu demult, „Agister Press" și-a schimbat denumirea : „Liga occidentală anticomunistă". *„Uniunea Mondială Național-Socialistă"*, organizație neonazistă, cu filiale în Italia, Franța, Marea Britanie și R.F.G., condusă de Collin Jordan, liderul neonaziștilor britanici. *„Centrul spaniol"*, cu filiale în marile orașe ale Spaniei, reprezintă, la ora actuală, osatura „internaționalei negre". Își maschează activitatea în spatele a numeroase firme comerciale și, după cît se pare, a finanțat reuniunea de la Madrid, la sfîrșitul anului trecut, a „eurodreptei", la care au participat Almirante, Tixier Vignancourt, Blas Piñar etc.

Reacția opiniei publice, a maselor muncitoare din aceste țări, reacția opiniei publice internaționale a fost, însă, întotdeauna promptă și viguroasă. De pretutindeni se ridică proteste împotriva renașterii strategiei tensiunii și a „ordinii" fasciste. Memoria popoarelor europene și de pretutindeni cheamă azi la vigilență și fermitate. În Italia, Spania, R.F.G., Franța, Marea Britanie, Austria, mii de oameni ai muncii, tineri muncitori, studenți, sindicate, partide, organizații de femei participă, în spirit unitar, la manifestații și greve de protest împotriva acțiunilor și violențelor neofasciste.

Pentru că e timpul. E timpul să se treacă, în sfîrșit, de la vorbe la fapte. După cum generațiile care au trăit cea mai sinistră noapte a Europei n-au dreptul să uite, la fel noile generații care mai întîlnesc pe drumurile Europei zvasticile celor ce se consideră „supraoameni" n-au dreptul să ignoreze realitățile. E timpul să nu mai fie „spectatori inocenți". E timpul ca toți copiii Europei și copiii lumii să afle cine sînt cei care au ucis copilăria Annei Frank. Pentru a nu fi părtași la crimă, pentru bararea neofascismului, pentru ca generațiile viitoare să cunoască o lume a înțelegerii și colaborării, a apropierii sincere și adevărate între popoare libere și suverane.

Rodica Dumitrescu

Primari

Premieră în istoria politică a Spaniei : oraşul andaluz Córdoba (300 000 locuitori) are, de la 19 aprilie, un primar comunist în persoana lui Iulio Anguita, profesor în vîrstă de 37 de ani, membru al P.C. din Spania din anul 1972. Noul primar al Madridului este un socialist, profesorul Enrique Tierno Galván (61 de ani), fondatorul Partidului Socialist Popular şi, din 1978, preşedintele de onoare al P.S.M.S. (Partidul Socialist Muncitoresc Spaniol). De semnalat că, în urma acordului încheiat între P.C. din Spania şi P.S.M.S., trei sferturi din populaţia Spaniei, circa 20 milioane locuitori, au un „alcalde" (primar) de stînga.

Retrageri

Între 1 şi 10 mai două batalioane, cu un efectiv de 1 500 de oameni, aparţinînd forţelor armate turce staţionate în Cipru, vor fi retrase din insulă — s-a anunţat oficial la Ankara. Totalul efectivelor turce retrase, din iulie 1975, se va ridica, astfel, la 10 750 de oameni.

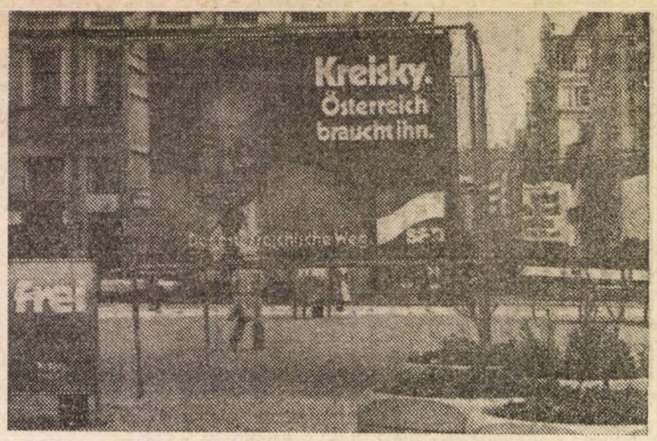

La 6 mai, alegeri generale în Austria, aflată la această oră în plină campanie electorală

„Times"

O ediţie săptămînală a celebrului cotidian britanic „The Times", dispărut la 30 noiembrie 1978, va apărea în străinătate la 3 mai, data alegerilor din Marea Britanie — a anunţat la Londra conducerea grupului de presă. Săptămînalul va avea 16 pagini şi rolul său va fi acela de „a menţine titlul şi de a servi cititorilor străini". Precizînd acestea, redactorul şef al ziarului, Rees-Mogg, a refuzat să indice, însă, ţara (Franţa sau R.F.G.) în care noul „The Times" va fi imprimat. Publicarea sa în străinătate — subliniază direcţiunea ziarului — nu vine în contradicţie cu tentativa de reglementare a crizei prestigiosului cotidian. Negocierile, începute la 17 aprilie, între patroni şi sindicate sînt, în momentul de faţă, blocate de problema introducerii informaticii. Amintim că „The Times" a apărut pentru prima oară la 1 ianuarie 1785 şi, pînă anul trecut, nu şi-a întrerupt apariţia decît o singură dată, în martie 1955, în cursul unei greve ce a paralizat atunci toate cotidienele de pe celebra „Fleet Street".

Posibilitate

În cursul primirii, la Kremlin, a delegaţiei Camerei Reprezentanţilor a Congresului S.U.A., Alexei Kosighin, preşedintele Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., a declarat — anunţă agenţia TASS — că „există posibilităţi reale, graţie eforturilor comune, de a normaliza relaţiile între Uniunea Sovietică şi Statele Unite şi de a asigura dezvoltarea lor ulterioară." De asemenea, Alexei Kosighin a subliniat — indică TASS — „în acest context, importanţa deosebită a acordului privind limitarea armelor strategice (SALT II), a căror elaborare poate fi încheiată într-un viitor apropiat".

Medicamente

După studierea unei întregi „literaturi" privind cele aproximativ 40 de medicamente vîndute în ţările în curs de dezvoltare de 23 societăţi multinaţionale din S.U.A., Franţa, Elveţia şi R.F.G., dr. Milton Silverman, de la Universitatea din California, a ajuns la concluzia că aceste societăţi trec adesea sub tăcere contraindicaţiile sau pericolele produselor lor. Studiul — subliniază dr. Silverman — demonstrează că, atunci cînd aceste societăţi vînd un produs în S.U.A., nu omit niciodată să semnaleze, pînă în cele mai mici detalii, contraindicaţiile sale eventuale. Dimpotrivă, observă savantul american, aceluiaşi produs, cînd e destinat ţărilor „lumii a treia", i se exagerează meritele şi i se minimalizează inconvenientele, practică extrem de periculoasă pentru sănătatea pacienţilor din aceste ţări.

Benzinării

Lentă şi dificilă, „convertirea" Statelor Unite la sistemul metric va fi impulsionată de... creşterea preţurilor petrolului : în configuraţia lor actuală, pompele de benzină nu pot afişa — tehnic vorbind — un preţ mai mare de 99,9 cenţi galonul (3,8 litri). „U.S. Metric Board" a organizat audienţe publice la Washington, pentru 2 şi 3 mai, pe tema unei eventuale reconversiuni a pompelor de benzină la sistemul metric. Potrivit unor estimări preliminare, această „reconvertire" ar costa 50 de dolari de fiecare pompă, în timp ce adaptarea lor pentru un afişaj superior unui dolar galonul ar costa 200 de dolari pentru fiecare din cele circa 1,5 milioane pompe de benzină din Statele Unite.

Amnistie

Cu ocazia aniversării a cinci ani de la „revoluţia garoafelor roşii" (25 aprilie 1974), Adunarea Republicii (parlamentul portughez) a aprobat — cu voturile deputaţilor comunişti, socialişti şi independenţi — un proiect de amnistie pentru toţi cei care au fost acuzaţi de participare la diverse acţiuni politice în ultimii ani. Între aceştia, cel mai cunoscut este maiorul Otelo Saraiava de Carvalho, artizanul revoluţiei de la 25 aprilie, care este implicat în 32 de procese privind acţiunile sale în timpul perioadei revoluţionare.

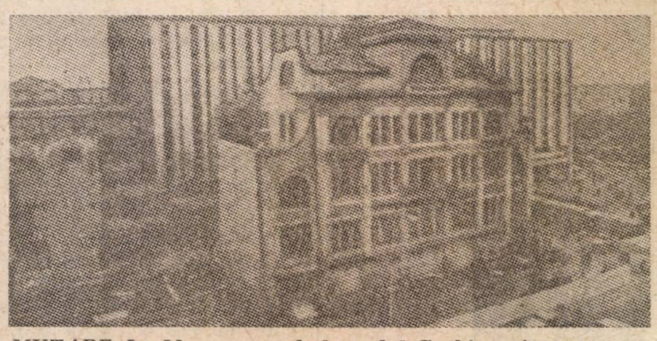

MUTARE. La Moscova, pe bulevardul Gorki, au început operaţiunile de „mutare" a vechii clădiri în care se află redacţia ziarului „Trud". Pentru a fi mai estetic şi mai funcţional încadrată în modernul ansamblu arhitectonic, clădirea va aluneca lent pe şine pe o distanţă de 34 de metri. În acest scop, clădirea a fost ridicată cu ajutorul unor cricuri hidraulice şi plasată pe o ramă din oţel, sub care au fost introduse 440 de role, ce se mişcă pe şine

AVION ? 60 de ani după prima traversare cu avionul a Canalului Mînecii, americanii lansează o premieră ecologică : un avion fără ţeavă de eşapament, cu o viteză de... 17 kilometri pe oră. Avion sau bicicletă zburătoare ? Mai degrabă bicicletă, atîta vreme cît, în loc de motoare, „pilotul" se foloseşte de propriile-i picioare pentru a pedala, de o elice şi de ulei pentru... genunchi. Inventatorul acestui aparat „Gossamer" — americanul Paul Mc Cready

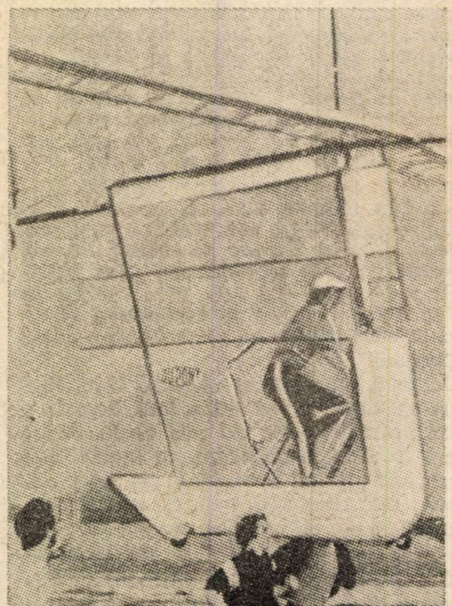

NUCLEARĂ. Senatorul Edward Kennedy (în centrul imaginii) a cerut la Salt Lake City ca guvernul S.U.A. să publice ansamblul arhivelor privind experiențele nucleare efectuate în decurs de zece ani în deșertul Nevada. Aceasta după ce peste 500 de persoane bolnave de cancer au depus plîngere împotriva Administrației, acuzînd-o că această boală a fost provocată de neglijența cu care au fost făcute, în zonă, aceste experiențe. La Salt Lake City, senatorul Kennedy a deschis prima audiere în cadrul anchetei pe care a declanșat-o Congresul american pe această afacere

E primăvară ! Să rărim un pic rachetele și să sădim puțină salată !

(din **Politika** — Belgrad)

Melci

Locuitorii din Osenbach (Franța) vor putea juca la curse anual, în perioada 21 aprilie–1 mai, pariind pe... melci. O „sărbătoare a melcilor" va reuni în această localitate pe specialiștii în antrenarea melcilor pentru competiții. „Proprietarii" acestor gasteropode de curse și-au axat tehnica pe sensibilitatea melcilor la anumite zgomote, la lumină și apă. După curse, învinșii și învingătorii vor fi... consumați la „festivalul gastronomic" la care va participa tot satul.

Machu Pichu

Citadela Machu Pichu, cea mai mare bijuterie arhitecturală din Peru, este amenințată să fie distrusă de... turiști – a declarat, la Lima, Federico Kaufman Doig, directorul monumentelor istorice. Turiștii, dornici de suveniruri, distrug totul, luînd cu ei pietre din ziduri și pavaj – a precizat el. Soluția ? Organizarea vizitării cetății în grupuri de cîte 25 de persoane, conduse de specialiști. (În cursul primului trimestru al acestui an, Machu Pichu a fost vizitat de circa 100 000 de turiști – americani și europeni).

Exercițiu

Un bombardier nuclear se prăbușește în deșertul Nevada... Radiații mortale se degajă din resturile avionului... Sînt primele secvențe ale unui scenariu în curs de regizare în cadrul unui exercițiu de simulare la care participă, de la 18 aprilie, 500 de experți americani, civili și militari. Prevăzute de acum patru ani, aceste manevre nucleare au fost organizate de departamentele apărării și energiei ale S.U.A. S-a evocat, cu acest prilej, accidentul unui bombardier american purtător de arme nucleare căzut în mare, în 1968, în apropiere de Palomares – Spania. Acum, ca și atunci – declară lt. colonel Biel McGee – „vom avea conferințe de presă, fermieri mînioși, manifestații, într-un cuvînt, lucruri normale într-o asemenea situație". O situație mai mult decît anormală...

Diplomație

Pentru prima oară în istorie, Quai d'Orsay, sediul Ministerului Afacerilor Externe al Franței, a primit vizita unui președinte francez : 19 aprilie, Valéry Giscard d'Estaing. În alocuțiunea rostită cu acest prilej, președintele a declarat că diplomația franceză trebuie să fie „modernă, deschisă și dinamică". Pentru a fi modernă, ea trebuie „să dispună de structuri adaptate realităților lumii contemporane". Deschisă, căci „Franța are interese și nu o conduită mercantilă. Ea are preferințe, dar refuză să se închidă în prejudecăți". Dinamică, deoarece „rolul de spectator nu este cel care-i convine Franței" și nici acela „pe care lumea îl așteaptă de la ea". Imediat după vizita președintelui, ministrul de externe, Jean François-Poncet, a anunțat intrarea imediată în vigoare a o serie de reforme, între care crearea unui serviciu de cifru dintre cele mai moderne din lume.

Ofertă

11 companii petroliere străine au răspuns solicitării societății naționale braziliene „Petrobras" de a proceda la prospecțiuni pe platoul continental și în alte regiuni ale Braziliei. Este vorba de companiile „British Petroleum", „Chevron", „Exxon", „Pecten", „Citco", „Elf Aquitaine", „Hispanoil", „Jubbay Oil", „Marathon Oil", „Odeco" și „Unionoil". La ultima ofertă – cea din 1977 – 16 societăți, din 37 cîte candidaseră, au semnat un contract de prospecțiuni cu „Petrobras". Cercetările întreprinse în acest răstimp n-au permis încă descoperirea unor zăcăminte petrolifere exploatabile.

PRIMAR. Moment de referință în istoria Statelor Unite : pentru prima oară o femeie este aleasă primar. Este vorba de Jane Byrne, devenită în februarie a.c. primar al orașului Chicago

Eclipse

Tulburări cardiace, insomnii, dureri de cap, hipertensiune – sînt cîteva din efectele eclipselor solare asupra organismului uman, au constatat neurofiziologii sovietici.

Licitație

De la Paris, se anunță că amiralul de Gaulle, fiul fostului președinte al Franței, a decis să scoată la licitație o serie de obiecte ce au aparținut tatălui său și să deschidă vizitatorilor porțile reședinței de la Boisserie, situată în localitatea Colombey-Les-Deux-Eglises. Fiul generalului de Gaulle, care este, azi, proprietarul domeniului „La Boisserie", a luat această hotărîre pentru a putea face față impozitelor mari ce trebuie să le plătească pentru casă și proprietate.

Honda

Aflată în dificultate financiară, „British Leyland" este pe cale să devină – este de părere revista franceză „Le Point" – „calul troian al industriei japoneze de automobile în Europa occidentală". În orice caz, constructorii vest-europeni se tem de aceasta, după ce au aflat că Michael Edwardes, președintele grupului britanic, negociază cu „Honda" – al cincilea constructor nipon de automobile – „o colaborare tehnică și comercială". „Păcat – regretă revista franceză – că British Leyland nu a căutat un continental. Dar – exclamă «Le Point» – jos pălăria în fața Hondei !"

Rubrică realizată de Irina Ionescu

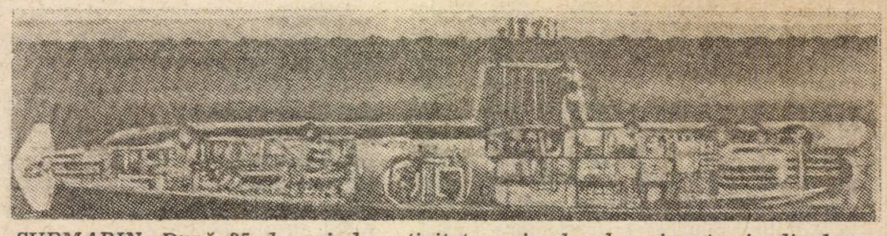

SUBMARIN. După 25 de ani de activitate, primul submarin atomic din lume, „Nautilus", (în imagine, schema lui) „a ieșit la pensie". În aceeași zi, în prezența soției președintelui S.U.A., Rosalynn Carter, a fost lansat la apă cel mai puternic submarin american, „U.S. Ohio". „Isprava" cea mare a lui „Nautilus" a fost traversarea subacvatică a calotei arctice, la 3 august 1958

THAILANDA

Context politic: antecedente şi perspective

Imagine din capitala thailandeză, Bangkok

Recentele alegeri parlamentare de la 22 aprilie au fost primele după lovitura de stat din octombrie 1976 — eveniment care a pus capăt celor trei ani de guvernare civilă (1973—1976) şi a readus militarii la cîrma ţării.

Succesiunea evenimentelor. Revine recentului scrutin un loc distinct în evoluţia politică thailandeză după toamna anului 1973. (În octombrie 1973, o amplă mişcare de protest a studenţimii, care îşi raliase şi alte forţe ale populaţiei, a provocat răsturnarea regimului dictatorial al mareşalilor Thanom Kittikachorn şi Prapass Charusathien, considerîndu-se că, astfel, s-a pus capăt unui ciclu de 40 de ani de guvernare militară a Thailandei). A fost îndeobşte recunoscut, atît de observatorii de la Bangkok, cît şi de cei de peste hotare, că evenimentele din 1973 erau menite să conducă la o cotitură în existenţa statului thailandez, deschizînd drum pentru o experienţă nouă, democratică — direcţie exemplificată şi prin încredinţarea conducerii ţării, între anii 1973—1976, unor succesive cabinete civile. Practic, în aceşti ani, a fost restabilită activitatea parlamentară, a fost ridicată interdicţia privind înfiinţarea şi funcţionarea partidelor politice, a fost adoptată o nouă constituţie. În ianuarie 1975, au fost organizate alegeri parlamentare, apreciate ca primele alegeri libere în 20 de ani.

Degradarea continuă a situaţiei economico-sociale — efect al menţinerii unor vechi structuri, ca şi al caracterului timid al iniţiativelor guvernelor civile — a nemulţumit, însă, profund şi a creat puternice tensiuni interne. Contradicţia permanentă între cerinţele maselor largi privind adoptarea şi aplicarea grabnică a unor reforme de esenţă şi manevrele cercurilor de afaceri, care continuau să rămînă influente şi preocupate de salvarea propriilor interese, a stînjenit şi erodat măsurile şi deciziile cabinetelor care s-au perindat la Bangkok între 1973—76. Astfel încît situaţia contradictorie, între certitudinea că ţara se află la un punct de răscruce în existenţa sa, iar, pe de altă parte, incertitudinea asupra căii de urmat a generat şi întreţinut aproape în permanenţă, în perioada decurgînd din „momentul '73", o atmosferă de nesiguranţă şi tulburare, de apăsătoare tensiune internă. Corolarul acesteia l-a constituit o primejdioasă înflorire a violenţei pe plan politic.

În aceste condiţii, la 6 octombrie 1976, o lovitură de stat răsturna guvernul civil al premierului Seni Pramoj, suspenda constituţia şi activitatea parlamentară a partidelor politice, readucînd forţele militare pe scena politică thailandeză. O ultimă tentativă de păstrare, măcar formală, a caracterului nemilitar al conducerii, prin numirea unui premier civil, în persoana juristului Thanin Kraivichien, se va dovedi un eşec şi, nemulţumite de deciziile de un vădit caracter antidemocratic, înseşi forţele militare care înlesniseră ascensiunea la putere a cabinetului Kraivichien îi vor retrage sprijinul. De la 20 octombrie 1977, după o nouă lovitură de stat, ofiţerii thailandezi s-au reinstalat la putere. Sarcina conducerii guvernului a revenit generalul Kriangsak Chomanan.

Opţiunile guvernului Chomanan. Venind la putere în urmă cu doi ani, cabinetul condus de generalul Kriangsak Chomanan a precizat, în „Declaraţia de politică generală", publicată în noiembrie 1977, că activitatea sa va urmări, pe plan intern, realizarea unui proces de liberalizare şi de acţiune socială.

A fost, astfel, evidentă, de la început, intenţia cabinetului Kriangsak Chomanan de a aduce corectări climatului intern — politic şi social.

Observatorii se opresc, însă, şi asupra neîmplinirilor guvernului de la Bangkok, subliniind aspecte, în special din domeniul vieţii economico-sociale, aspecte care pun în lumină faptul că rămîn încă în sfera deziderateloor obiective, precum : combaterea eficientă şi de durată a inflaţiei şi a şomajului, asigurarea unui ritm susţinut de dezvoltare în toate ramurile economiei şi, în general, repartizarea mai echitabilă a veniturilor naţionale.

Preocuparea autorităţilor thailandeze pentru depăşirea handicapului subdezvoltării sectorului vital al economiei — agricultura — a fost evidenţiată de iniţiativa decretării anului 1979 drept „an al agricultorilor". Pentru sprijinirea sectorului agrar şi stimularea creşterii randamentului muncii agricole se are, astfel, în vedere, printre altele, mărirea fondului alocaţiilor de stat, care urmează să atingă un miliard de dolari ; intensificarea lucrărilor de desecări şi irigaţii, de construire a unor obiective hidrotehnice, precum şi realizarea reformei agrare în 32 de provincii din nordul şi nord-estul ţării. Cele peste o sută de centre de experţi — destinate să ofere asistenţă şi îndrumare ţăranilor —, aprovizionarea ţărănimii de către stat cu maşini agricole şi îngrăşăminte chimice fac, de asemenea, parte din iniţiativele dedicate ridicării şi modernizării sectorului agricol. Tot în 1979 — anunţa primul ministru thailandez în mesajul de început de an — sînt prevăzute importante obiective economice printre care : construirea unui nou port la Sattahip, punerea în exploatare a zăcămintelor de gaze naturale descoperite în Golful Thailandei, modernizarea aeroportului Bangkok. Se apreciază că pentru înfăptuirea acestor obiective va fi nevoie de un climat politic corespunzător, pe care încearcă să-l creeze constituţia promulgată anul trecut şi prevăzînd organizarea actualului scrutin.

Repere electorale. Comentatorii de la Bangkok au consemnat opinii controversate în legătură cu prevederile noii Constituţii. Se remarca, astfel, că, potrivit reglementărilor constituţionale, prerogativele forţelor armate rămîn definitorii în ceea ce priveşte conducerea politică a ţării. „Nu se pune problema ca participarea majoritară la conducerea ţării să fie pierdută de conducătorii militari" — scria corespondentul ziarului britanic „The Guardian". Principalul reproş adresat constituţiei de către reprezentanţi ai opoziţiei a fost că ea nu oferă baza pentru o eventuală trecere de la conducerea militară la cea civilă. Fostul prim-ministru Kukrit Pramoj afirma că noua lege fundamentală thailandeză „nu consolidează democraţia, dar nici nu o împiedică".

Duminică, 1 624 de candidaţi şi-au disputat cele 301 locuri din Camera inferioară, ale cărei împuterniciri — subliniau comentatorii scrutinului — sînt limitate de un Senat învestit cu largi atribuţii. Cei 225 de senatori (185 militari, 9 ofiţeri de poliţie şi 31 de civili, în special bancheri şi oameni de afaceri) au fost, de altminteri, desemnaţi, la 22 aprilie, la scurt timp după încheierea alegerilor legislative, de generalul Kriangsak Chomanan, care — afirmau ziarele din Bangkok, preluînd ştiri din cercurile politice thailandeze — va fi chemat, fără îndoială, să formeze viitorul guvern.

În legătură cu recentul scrutin, în presa thailandeză a fost observată slaba participare electorală — mai puţin de 25 la sută din cele 21 de milioane de alegători —, cea mai scăzută cifră de la primele alegeri prin vot universal desfăşurate în Thailanda în 1933. Nici un partid nu a realizat majoritatea. Pe primul loc figurează Partidul Acţiunii Sociale, al lui Kukrit Pramoj, care însă nu a obţinut nici o treime din locuri. În cea mai mare parte, cîştigătorii aparţin partidelor apropiate de cercurile comerciale şi financiare.

Oricum, organizarea primelor alegeri după revenirea militarilor la putere a fost apreciată ca un eveniment ce a creat o anume efervescenţă internă. Mai ales în contextul în care guvernul anulase, la începutul acestui an, interdicţia privind adunările politice, care data din octombrie 1976. În consecinţă, toate principalele partide îşi reluaseră activitatea, în cadrul unei campanii electorale din care nu au lipsit momentele de înfruntare şi de violenţă — consemnate de altfel într-un recent raport al poliţiei din Bangkok.

Liana Enescu

HERVÉ ALPHAND

L'étonnement d'être

Journal
1939-1973

Fayard

3

Memoriile lui Hervé Alphand

•

De Gaulle şi cea de-a cincea Republică

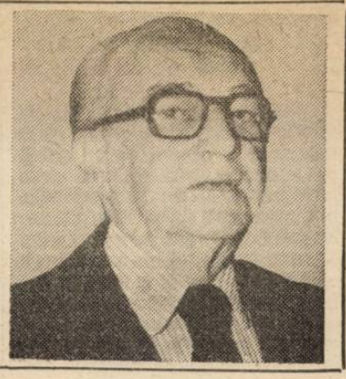

„Vreau să încerc să redau cît mai exact posibil o discuţie care n-a durat decît douăzeci de minute şi care a fost pentru mine halucinantă.

— Sînt fericit, îi spun eu, că m-aţi putut primi în ajunul plecării dv. (va începe mîine un înconjur al lumii, în Africa neagră, Antile, Noua Guinee şi Djibouti...) şi înainte de a-mi începe noua misiune care mi-a fost încredinţată la Washington.

— Aşa, îmi răspunde el ironic, n-ai mai plecat la Tokio ?

— Pentru simplul motiv că n-am fost numit acolo.

— Aha... ! Da, plec. Dar fără probleme. Nu mă opresc în nici un punct unde, în momentul actual, trecerea mea ar putea provoca vreo tulburare. Mă duc în locuri liniştite, poate cu excepţia Noii Caledonii, unde trebuie supravegheate tendinţele australiene. Fac înconjurul lumii «în culise». Iau un avion francez pînă în Africa Occidentală, apoi voi trece Canalul Panama (sper că fără dificultăţi) pe un vapor francez.

— Părăsiţi Europa în împrejurări serioase.

— Serioase ! Serioase ! Mă faci să rîd. Totul e jucat. S-a terminat (rîde teatral). Englezii vor accepta un compromis sau aparenţa unui compromis care le va permite să iasă cu faţa curată din afacerea Suezului [18], ceva garanţii «pe hîrtie» pentru flota şi petrolul lor, un comandament pentru Mountbatten în Mediterana. Americanii nu acţionează deloc şi, după cum vei vedea, tot noi, francezii, vom plăti din nou oalele sparte ale operaţiunii.

— Măgarul e de vină ! [19]

— Vom fi consideraţi, continuă el, responsabili ai întregii probleme, cu afacerile noastre din Algeria [20], şi ne vor ruga, politicos, să plecăm de acolo. Te rog să remarci că nu-i acuz cu nimic pe Monnet şi pe Pineau [21]. Ei acţionează în cadrul «sistemului», aşa cum ar fi putut s-o facă Pinay [22] sau Bidault [23]. În acest domeniu dacă nu se face nimic în patruzeci şi opt de ore, sîntem pierduţi. Dar uite, de Gaulle n-a mai fost acolo... Trebuie remarcat că am greşi rămînînd colonialişti în sensul secolului al XIX-lea. Dar ar fi fost posibil să se substituie pactului colonial o «asociaţie». Acum e prea tîrziu şi o să pierdem tot, inclusiv puzderia asta de teritorii răspîndite prin lume, pe care plec să le vizitez.

— Deci nu credeţi, îi zic eu, într-o posibilă soluţie a problemei algeriene ?

— Nu cu sistemul care există acum. De Gaulle a făcut tot ce a putut să-l îmbunătăţească. N-a reuşit. Fără îndoială, îşi făcea o idee prea bună despre francezi.

— Vă aduceţi aminte, domnule general, că, într-o seară, la Alger, v-am spus că, în acel moment, noi puneam un fel de mizã pe francezi şi că aveam să-i găsim, poate, altfel decît cei pe care-i visasem ?

— Da, ne-am înşelat asupra lor, asupra reacţiilor lor posibile — în orice caz pentru moment. Încă nu mi-am pierdut, totuşi, speranţa pentru Franţa. Îţi aminteşti, desigur, de un «tip» pe care-l chema Clovis. Ei bine, cînd a apărut el, baraca trebuia apărată împotriva tuturor. Eram la punctul cel mai de jos al curbei. Clovis a început să urce. I-a bătut pe barbari la Tolbiac şi, peste două sute de ani, aceasta i-a permis Franţei să redevină mare şi să aibă un Charlemagne. Poate peste două sute de ani se va constata că şi noi am început să urcăm, datorită lui de Gaulle.

— Vreţi să spuneţi că vom ajunge, în curînd, din nou între frontierele noastre continentale şi că Franţei îi vor trebui două sute de ani pentru a-şi recîştiga rangul printre naţiuni ?

— Da, dar cu o condiţie, şi anume să nu lăsăm niciodată să ni se ştirbească independenţa. De aici, de la independenţa noastră intactă, vom porni iar la drum. La toate aceste combinaţii, CED (Comunitatea vest-europeană de apărare), CECA (Comunitatea vest-europeană a cărbunelui şi oţelului), Euratom, care nu se bazează pe nimic, mă voi opune. Am făcut deja să eşueze CED, voi face să eşueze şi Euratomul dacă e necesar. Cu atît mai rău pentru alde Monnet, Mayer sau Pleven [24], care cred că pot rezolva o problemă printr-o stratagemă. Vezi, dumneata, Alphand, cînd vei fi în America, apără mereu independenţa. Numai asta contează. De altfel, mai vedem oare, în afara Franţei, şi alte ţări care încearcă să-şi alieneze singure independenţa ? Dimpotrivă.

— Dar, domnule general, n-aţi spus chiar dumneavoastră că era necesar să se stabilească o înţelegere între Franţa şi Germania federală, în sînul unor organizaţii vest-europene în care statele participante şi-ar încredinţa o parte din suveranitatea lor unei autorităţi superioare, în special în probleme de apărare şi de economie ? Pentru mine această frază definea foarte clar politica pe care am încercat s-o ducem.

— Am spus «şi-ar încredinţa», am spus «o parte». Mă gîndeam la asocierea ţărilor vest-europene şi nu la o combinaţie de genul CED în care Franţa ar fi dispărut.

— Am cunoscut dintotdeauna sentimentele dumneavoastră cu privire la CED. Vă amintiţi, fără îndoială, că am venit să vă văd înainte de a accepta preşedinţia comitetului însărcinat cu negocierea tratatului. Mi-aţi declarat : «asta nu va ajunge la nici un rezultat, dar nu există inconveniente dacă acceptaţi misiunea care vă se oferă». Asta am şi făcut.

— Ai făcut mai mult decît atît. Ţi-ai îndeplinit-o cu credinţă şi pasiune.

— Dacă întreprind ceva, n-o pot face decît cu credinţă şi pasiune.

— În orice caz te previn : cînd vei fi în America nu uita că Euratomul nu va reuşi niciodată, că, în plus, nu avem nevoie de el, că eu mă voi opune. Evident, americanii ar dori mai degrabă ca proiectul să reuşească. Ar putea controla astfel mai uşor, în totalitate, producţia vest-europeană ; dar nu trebuie să-şi facă iluzii.

— Nu intenţionez să vorbesc în public despre Euratom înainte ca parlamentul să se pronunţe.

— Parlamentul, parlamentul (rîs sardonic), dar ce-mi pasă mie de ce poate hotărî parlamentul. Eu mă voi opune.

— Domnule general, nu vreau să vă răpesc din timpul dumneavoastră. Vă mulţumesc mult pentru sfaturi, care îmi vor rămîne gravate în memorie. Vă urez o călătorie plăcută şi-mi voi permite să vă revăd la întoarcere.

— Bine, şi dumitale, de asemenea, drum bun, Alphand ![16]

Viitorul imediat avea să-i dea dreptate lui de Gaulle. Ajuns din nou la putere în urma unui şir de crize pe care guvernele Republicii a patra nu le mai puteau rezolva, generalul avea să restabilească echilibrul factorilor puterii, luînd, de asemenea, măsuri drastice pentru redresarea economiei şi creşterea încrederii în moneda naţională. Măsurile economice din interior au fost, însă, însoţite de generalul de Gaulle

---

[18] În iunie 1956, Egiptul a naţionalizat Compania Canalului Suez, ai cărei principali acţionari erau Anglia şi Franţa. În încercarea de a recăpăta controlul asupra zonei, trupele anglo-americane, sprijinite de armata israeliană, au angajat lupte cu trupele egiptene. Agresiunea e unanim condamnată de opinia publică mondială.

[19] Aluzia la o fabulă a lui La Fontaine (Animalele bolnave de ciumă). Măgarul reprezintă pe cel sacrificat pe nedrept, fiindcă nu este destul de puternic să se opună.

[20] Este vorba de lupta de eliberare naţională dusă de poporul algerian împotriva ocupanţilor francezi, luptă care a căpătat un caracter organizat odată cu înfiinţarea Frontului de Eliberare Naţională (FLN). Războiul a determinat o gravă criză politică în Franţa, în urma căreia partizanii păstrării Algeriei au cerut revenirea la putere a generalului de Gaulle. Contrar aşteptărilor acestora, de Gaulle a intrat în tratative cu reprezentanţii FLN, acceptînd, în 1962, prin tratatul de la Evian, independenţa Algeriei. Şefii politici şi militari francezi din Algeria au organizat în aprilie 1962 o lovitură de stat, ameninţînd să debarce în Franţa şi să-l înlăture pe de Gaulle de la putere. Lovitura de stat a eşuat, iar iniţiatorii au fost, în majoritate, arestaţi. În 1968, au fost amnistiaţi de preşedintele Georges Pompidou.

[21] Christian Pineau, fost ministru în mai multe guverne ale celei de-a patra Republici.

[22] Antoine Pinay, preşedinte al Consiliului de miniştri în perioada 6 martie—23 decembrie 1962.

[23] Georges Bidault, fost preşedinte al guvernului provizoriu instituit după plecarea generalului de Gaulle din 1946, a fost unul din conducătorii mişcării de dreapta pentru Algeria franceză. După eşecul loviturii de stat a fost trimis în faţa justiţiei pentru „complot împotriva securităţii statului" şi s-a refugiat în Brazilia, de unde a revenit în 1968.

[24] René Pleven, prim-ministru în perioadele iulie 1950—februarie 1951 şi august 1951—ianuarie 1952, apoi ministru în mai multe guverne ale celei de-a patra Republici.

cu o importantă schimbare de orientare în politica externă.

În scurtele perioade cînd revenea la Paris, Hervé Alphand nota :

„Am petrecut cinci zile la Paris, între 28 ianuarie și 2 februarie... Acest mic voiaj mi-a dat ocazia să văd cum funcționează, la începuturile lui, guvernul celei de-a cincea Republicii. L-am văzut pe de Gaulle prezidînd un consiliu al apărării naționale ; fără îndoială, ascultă politicos sfaturile unora și ale altora, dar el decide în cele din urmă și nimeni nu se opune arbitrajului lui. L-am găsit pe general plin de seninătate, dominînd cu adevărat situația". (9 februarie 1959).

„Prînz la Elysée în cerc restrîns... De Gaulle este complet destins, simplu, încrezător, deși abia a trecut prin peripețiile din Algeria. Acestea nu se văd pe fața lui. În timpul mesei, ne povestește că totul fusese pregătit pentru ca sosirea lui să coincidă cu o adevărată răscoală. FLN, în Kasbah, organizase în amănunt insurecția, inclusiv informarea ziariștilor străini. Dinspre partea lor, extremiștii francezi erau, și ei, gata pentru înfruntarea decisivă. Astfel se explică coincidența absențelor simultane ale lui Salan, Lagaillarde, Soustelle[25]... care-și așteptau momentul la Madrid sau la New York. Afacerea a avut bătaie lungă. Mai mult, abcesul a spart și lumea s-a obișnuit cu expresia «republica algeriană»".

Rezolvînd, prin acțiunile sale, criza algeriană și mai ales nefastele ei consecințe asupra vieții politice franceze, generalul de Gaulle revenea, doi ani mai tîrziu, la vechea sa atitudine din perioada „traversării deșertului", atitudine surprinsă de Hervé Alphand la 14 aprilie 1962 :

„De Gaulle. Cînd îl văd în perioadele de criză ascuțită, îl găsesc senin, optimist, văzînd limpede în viitor, mă «remontează». Astăzi, datorită lui, problema algeriană pare să evolueze spre bine. Și tocmai în aceste momente, scepticismul lui iese din nou la iveală. La toate propunerile pe care i le supun îmi răspunde cu un gigantic : «La ce bun ?» (Mi-aduc aminte de Couve[26] care reflectă și el această stare de spirit «lacebunistă»).

De data aceasta, în timp ce mă așteptam să văd deschizîndu-se porțile unei noi perspective, pe cînd mă gîndeam că Franța, eliberată de povara colonială, avea să reintre în sfîrșit în scenă, observ că la de Gaulle n-a mai rămas, o dată uriașul efort terminat, decît un soi de descurajare. Nu vede cum se va realiza o Europă occidentală politică, cum ar putea exista o politică comună a unei Europe compuse din țări care nu se gîndesc decît la ajutorul și la protecția americană. Pronosticul lui privind viitorul francez este dintre cele mai tulburătoare".

Încercînd să reziste dificultăților economice în care se zbătea Franța, generalul de Gaulle avea să marcheze perioada care a urmat printr-o politică externă dominată de ideea independenței totale a țării și, în acest context, în primul rînd de independența ei față de S.U.A. ; printre altele, se angajează în efortul de a construi bomba atomică franceză. Totodată, recunoaște guvernul R.P. Chineze, în 1964, și ia decizia de a se retrage din organismul militar al NATO. Hervé Alphand nota la 1 mai 1965 la Paris :

„Am văzut, deci, marțea trecută un general care se complăcea în mijlocul catastrofelor pe care le presimțea, dispunînd de întreaga forță și luciditate a dialecticii sale. O altă afacere, cea de la Santo-Domingo, unde americanii, sub pretextul apărării insulei împotriva unui nou Castro, au debarcat cincisprezece mii de pușcași marini pentru a înăbuși revoluția democratică, vine să se adauge celor o mie de culpe pe care le găsește americanilor.

— Ei, nu e prea comod, pe vremurile astea, să fii ambasador al Franței la Washington !

— Aș zice că, datorită dumneavoastră, e interesant... Cum vedeți viitorul NATO ?

— În orice caz, pentru noi NATO dispare în 1969. O vom anunța la începutul anului viitor, astfel încît să lăsăm timpul necesar pentru a se lua toate măsurile, pentru că, după această dată nu vor mai exista forțe străine pe teritoriul francez, în afară de cele dorite de noi și care vor trebui să stea sub controlul nostru.

— Dar nu vă atingeți de alianță în sine, de pactul atlantic ?

— Ba da, pactul atlantic va dispărea și el (teză cu totul nouă pentru mine). Va fi înlocuit, dacă partenerii noștri vor accepta, cu acorduri bilaterale ; putem încheia unul cu Marea Britanie, unul cu Germania federală, unul cu Olanda etc. Acestea vor cuprinde o clauză potrivit căreia, dacă una din țări e atacată, cealaltă îi va veni în ajutor cu toate forțele...

Cît despre mine, constat cu umilință că mă găsesc într-o ceață opacă. Pînă acum, puteam să spun : politica noastră constă în construirea unei Europe occidentale, din punct de vedere economic și politic, transformarea ei într-un aliat — și nu un satelit — al Americii și, în același timp, căutarea unui modus vivendi cu Europa de est...

Toate acestea mi se par confuze, cînd mă gîndesc bine. Oare omul de geniu ascunde lumina pe care doar el e în stare s-o zărească ? Mă aflu oare în fața unui astru în scădere, în ciuda forței personajului și a caracterului său ? Pînă acum descriam, fără a trăda spiritul conducătorilor mei, o poziție amicală a Franței față de Statele Unite. De acum înainte, o voi mai putea oare face ?"

Răspunsul avea să-l dea tot el, doi ani mai tîrziu, cînd ieșirea din organismul militar al NATO a Franței devenise un fapt împlinit :

„Sentimental, de Gaulle are oroare de prezența fizică a trupelor străine (în număr de 26 000 de oameni) pe teritoriul nostru. Nu admite să fim permanent supuși unei autorități militare care să nu fie a noastră... De Gaulle vede mai departe : se gîndește la o Franță care, între mastodonți, va restabili în Europa un lăcaș al păcii, al civilizației, al înțelepciunii, o Franță ale cărei porți să se deschidă și spre est și spre vest, spre Africa și spre China, și ale cărei acțiuni să ferească lumea de ororile unui nou război. În acest sens, a pregătit vizita lui la Moscova și pe cea a lui Ciu En-lai la Paris. Alt subiect de groază pentru niște aliați care au rămas, ei, la anul 1950". (Paris, 28 februarie 1966).

Toate aceste idealuri nu puteau fi, însă, realizate fără existența unei solide baze, oferite de stabilitatea regimului în interiorul țării. Cu toate spectaculoasele călătorii în jurul lumii ale generalului de Gaulle, Franța era confruntată cu o nouă și puternică criză al cărei martor avea să fie și Hervé Alphand, revenit între timp la Quai d'Orsay, care nota la 25 mai 1968 :

„Pînă și cei mai «gaulliști» încep să critice regimul. Se plîng de un «bătrîn care nu mai are contact cu realitatea». Totuși, alții, de extremă dreaptă, îl apără, ceea ce-mi dă friguri pe șira spinării, căci aceștia s-au înșelat întotdeauna, fiind, pe rînd, pétainiști, OAS-iști, lăsînd să treacă anticomunismul înaintea oricărui alt sentiment politic sau moral. Couve nu mai spune nimic decît «să așteptăm». Ministerul fără ușieri, fără dactilografe — pe care greva transporturilor în comun îi obligă să stea acasă — e atins de un soi de paralizie. În aceste condiții, avem oare inima să lucrăm la problemele, ieri încă importante, în legătură cu situația din Orientul Mijlociu, cu Vietnamul, cu neproliferarea armelor atomice, cu poziția noastră în Consiliul de Securitate în problema Rhodesiei sau a sud-vestului african ? Citesc cu un ochi distrat cîteva telegrame, dar gîndul îmi e în altă parte, imediat lîngă noi, acolo unde ni se hotărăște viitorul".

Un an mai tîrziu, viitorul era hotărît, cel puțin în ce-l privea pe Charles de Gaulle. Hervé Alphand nota, la 1 mai 1969 :

„A doua zi după referendum, «nu»-urile cîștigă cu 52 la sută față de 48 la sută de «da»-uri.

Cînd recitesc aceste rînduri, cînd îmi adun amintirile, cred că înțeleg ciudatele acțiuni ale generalului : nu-și revenise după criza din mai '68, nu putea guverna fără «masa poporului francez», trebuia s-o pună din nou la încercare, presimțea respingerea și nu era nemulțumit. Această plecare, cum a confirmat și față de cumnatul său Vendroux, îi convine. A adăugat decorația ingratitudinii la cele care-i fuseseră deja decernate, alăturîndu-se, astfel, lui Clémenceau, lui Churchill... La toate acestea se adaugă, fără îndoială, o mare oboseală.

Și acum ? Jocurile, «combinațiile» au reînceput încă înainte să se afle rezultatul votului. Era suficient să asculți la radio schimburile de cuvinte dintre politicienii noștri..."

„De Gaulle nu are intenția de a vorbi sau de a interveni decît dacă Franța va suferi o nouă și imensă ruptură, imprevizibilă deocamdată — își continua Alphand reflecțiile la 23 septembrie 1969. A visat un țel mare și, în cele din urmă, s-a instalat, în general, o viață mic-burgheză... Lucrează la memoriile lui cu îndîrjire, se plimbă mult, nu vede decît vreo cîțiva secretari.

Doamna de Gaulle e în al nouălea cer : «Niciodată nu m-am obișnuit cu Elysée-ul, nu mă simțeam la mine acasă. De multe ori i-am spus generalului că trebuia să plece mai devreme...» Într-adevăr, pare o demnă soție de colonel în retragere, care, de altfel, prin seninătatea ei, îi aduce un mare serviciu generalului. Casa are un aer sărăcuț. Și de fapt, ei nici nu sînt prea bogați... E multă măreție în această atitudine, în această tăcere, în această deziluzie care nici măcar nu binevoiește să se declare".

Ultimele rînduri referitoare la generalul de Gaulle au fost scrise de Hervé Alphand la 15 noiembrie 1970 :

„Cu zece zile în urmă, sînt trezit din somn ca să mi se spună că se anunța la radio ceva ciudat care se petrece la Colombey. Vocea crainicului este tulbure. Cinci minute mai tîrziu, aceeași voce ne anunță moartea generalului, în seara precedentă, la ora șapte, în timp ce făcea o pasiență, așteptînd știrile la televizor. Criza (ruptură de anevrism) n-a durat decît un sfert de oră. Astfel, în măreția lui solitară, a căzut așa cum, cred, ar fi dorit, scăpînd de decadența bătrîneții. Pînă în ultimul moment a fost lucid, ultima lui carte, un prim volum din «memoriile speranței», abia apăruse, al doilea volum era pe jumătate scris..."

---

[25] Conducători politici și militari ai încercării de lovitură de stat din 1962.

[26] Maurice Couve de Murville, diplomat și om politic francez, ministru de externe în cabinetele conduse de Charles de Gaulle, Michel Debré și Georges Pompidou ; prim-ministru în perioada iulie 1968—iunie 1969.

Cinema la... licitație

Ovidiu Ionescu, București. Cinematografia italiană este vîndută la... licitație : pentru a face față crizei, s-au scos la vînzare accesoriile celor mai celebre filme italiene. Se pare că niciînd falimentul unei industrii cîndva prospere n-a fost atît de aproape. Anul acesta, pentru prima oară în 20 de ani, Italia va produce mai puțin de 100 de filme, față de 123 în 1978, 156 în 1977 și 233 în 1976. Piața italiană a trecut din ce în ce mai mult în mîinile producătorilor și distribuitorilor străini ; anul trecut, 40 la sută din filmele programate în Italia erau... americane. În cursul ultimilor trei ani, investițiile în favoarea industriei cinematografice italiene au scăzut la jumătate (120 miliarde lire italiene în 1976 față de 60 miliarde în 1978). În același timp, numărul spectatorilor a ajuns de la 513 milioane la 340 milioane. Azi, cinema-ul italian este — cum se exprima cineastul Elio Petri — „un mort ce asistă la propriile-i funeralii". La Roma se afirmă că această „pierdere" a spectatorilor este ireversibilă și că ea s-ar datora, în cea mai mare măsură, televiziunii. Din iulie 1976, odată cu sfîrșitul monopolului televiziunii de stat, peste 200 de stații private au primit dreptul de a emite în Italia. Rezultatul : italianul care, pînă atunci, mergea de trei ori pe an la cinema, merge acum doar o singură dată, deoarece televiziunea îi oferă, în medie, 6 filme pe săptămînă. De asemenea, teama de a ieși seara, din cauza recrudescenței teroriste și a delincvenței, ca și creșterea costului vieții au accentuat tendința italianului de a rămîne acasă, în papuci, în fața televizorului.

Traian Iliescu, Slobozia. 1. Ca urmare a decesului lui Nicholas Diederichs, survenit la 21 august 1978, B. J. Vorster, fost premier al guvernului sud-african, a devenit președinte al Africii de Sud, fiind ales cu 173 de voturi din 204, de Cameră și Senatul, reunite. Deocamdată, la Pretoria, funcția de „State president" este onorifică, însă, un proiect de reformă constituțională, elaborat înaintea alegerilor din 1977, acordă un rol deosebit șefului statului. Dacă acest proiect va fi aplicat începînd din acest an, J. B. Vorster va reapare în primul plan al scenei politice sud-africane.

2. Despre așa-numitul „Muldergate" — scandalul fondurilor secrete sud-africane — intenționăm să publicăm un material mai amplu.

3. Adresați-vă revistei „Magazin istoric", care a publicat textul la care vă referiți.

Ioan Izvanariu, Slatina. Într-adevăr, președintele Madagascarului, Didier Ratsiraka, a propus regimului sud-african să elibereze mai mulți mercenari arestați pe teritoriul malgaș în schimbul eliberării a 51 de militanți sud-africani de culoare — între care Nelson Mandela — deținuți în închisorile Pretoriei.

Situația din Mauritania

Sandu Mehedințu, Balș. În legătură cu știrea privind Mauritania (din nr. 16) la care vă referiți, vă mai informăm că, potrivit noii Constituții (dată publicității la 12 aprilie a.c.), noul premier, Ahmed Ould Bouceif, este cel care deține puterea. Constituția limitează atribuțiile președintelui Mohamed Ould Saleck la ratificarea acțiunilor Comitetului Militar de Salvare Națională. Noua Constituție desemnează pe primul ministru drept șef al întregii administrații civile și militare, răspunzător în fața Comitetului Militar de Salvare Națională. Pe de altă parte, după cum s-a aflat la Nouakchott, un grup de ofițeri l-a avertizat pe colonelul Ould Saleck abia în noaptea de 5—6 aprilie despre crearea unui „Comitet Militar de Salvare Națională". Grupul de ofițeri, condus de actualul prim-ministru Ahmed Ould Bouceif, a sosit la reședința prezidențială după ce a retras garda și l-a invitat pe colonelul Saleck să meargă la Statul Major al forțelor armate, unde Bouceif și însoțitorii săi l-au informat despre intenția lor de a modifica echipa conducătoare a țării. Potrivit agenției „France Presse", inițiatorii acestor măsuri, ce par a fi fost sprijiniți de principalii șefi militari, i-au reproșat lui Saleck „ezitările" și „lipsa de autoritate din ultimele luni". Tentat să demisioneze, colonelul Saleck a acceptat, în final, „președinția de onoare" a Comitetului Militar de Salvare Națională.

Valentin Lazăr, Mediaș. Articolele publicate de revista noastră (inclusiv hărțile) pe tema despre care ne scrieți sperăm să fi răspuns întrebării dv.

M. Dorin, Turda. Vă sugerăm să vă adresați revistelor „Flacăra" sau „Magazin".

Comitetul special al celor 24

Gheorghe Băbeanu, Timișoara. Comitetul special al celor 24 (numit și Comitetul decolonizării) este, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, principalul organism care se ocupă de chestiuni legate de dreptul la liberă determinare și de evoluția procesului către independență a popoarelor care mai trăiesc încă sub regim colonial. Această acțiune răspunde unuia dintre obiectivele Cartei Națiunilor Unite, căci, ratificînd Carta O.N.U., statele membre ale Organizației s-au angajat să apere principiul egalității în drepturi a popoarelor și dreptul lor de a dispune de propria soartă. În 1960, deși mai mult de treizeci de foste teritorii aflate sub tutelă sau neautonome își cuceriseră deja autonomia sau independența, era totuși evident că evoluția procesului către eliberarea completă era prea lent și trebuia accelerat. Acest fapt a determinat Adunarea Generală să adopte, în decembrie 1960, un document istoric : „Declarația privind acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale". În Declarație se proclama solemn necesitatea de a pune capăt, rapid și necondiționat, colonialismului sub toate formele și în toate manifestările sale. Pentru ca aplicarea Declarației să nu mai suporte nici o întîrziere, Adunarea Generală a O.N.U. a creat, în 1961, un comitet special însărcinat cu aceasta. Comitetul era compus, la început, din 17 membri, dar numărul lor a crescut, în 1962, la 24. Comitetul special al celor 24 caută mijloacele cele mai potrivite pentru aplicarea rapidă și integrală a Declarației la toate teritoriile care nu și-au cucerit încă independența, propune măsuri concrete în vederea aplicării complete a Declarației, prezintă Adunării Generale un raport conținînd recomandări particularizate pe fiecare teritoriu și informează Consiliul de Securitate asupra oricărui fapt survenit și care ar putea să amenințe pacea și securitatea internațională. În 1962, Adunarea Generală a cerut Comitetului special să organizeze misiuni de vizită, pentru a culege informații asupra condițiilor existente în diverse teritorii și asupra dorințelor populației. Observațiile făcute la fața locului au avut drept consecință directă cunoașterea îndeaproape de către Comitetul special a mișcărilor de eliberare națională.

Prin activitatea Comitetului special al celor 24, mai mult de 30 de teritorii neautonome au devenit independente și majoritatea dintre ele sînt, în prezent, membre ale Organizației Națiunilor Unite.

În prezent are loc la Belgrad o sesiune a acestui Comitet.

Traian Meseșan, Chinteni — Cluj. Conform unei hotărîri a președintelui Ciprului, Spyros Kyprianou, din 14 noiembrie anul trecut, pedeapsa capitală pronunțată de către Curtea Supremă din Nicosia împotriva lui Samir Khadar (28 ani) și Hussein El Ali (26 ani) — pentru participare la asasinarea lui Youssef El Sebai, fost secretar general al Organizației de solidaritate a popoarelor afro-asiatice (O.S.P.A.A.) și director al cotidianului egiptean „Al Ahram" — a fost comutată în închisoare pe viață. S-a precizat că decizia respectivă a fost adoptată „după un examen minuțios al diferitelor aspecte ale afacerii și avîndu-se în vedere interesele generale ale Ciprului". Totodată, dînd publicității hotărîrea de grațiere, președintele Kyprianou a condamnat energic „crima comisă în Cipru, precum și orice formă de terorism". Asasinarea lui Youssef El Sebai a avut loc la 18 februarie 1978, în capitala cipriotă.

Ilie Teodorescu, Orăștie. După cum s-a anunțat la sfîrșitul anului trecut, Grecia va deveni al zecelea membru al C.E.E. cu începere de la 1 ianuarie 1981. Recent, în urma negocierilor finale de la Bruxelles, s-a stabilit ca tratatul de aderare să fie semnat la Atena, la 28 mai, într-un cadru solemn. Președintele Franței, Valéry Giscard d'Estaing, va asista la ceremonie, în calitate de președinte în exercițiu al Consiliului vest-european (organism care reunește pe șefii de stat și de guvern din țările membre ale C.E.E.). Ulterior, tratatul va trebui să fie ratificat de către parlamentele interesate.

Victor Andreescu, Iași. Nu dispunem de astfel de date. Adresați-vă unei publicații de profil, precum „Revista economică".

Cristian Iliescu, str. Victoriei, nr. 4, bloc I.C.P.P.G., et. 2, ap. 53, Cîmpina, cod 2150, tel. 973—33481, pune la dispoziție celor interesați colecția revistei pe anii 1975—1978.

Florin Chiorcea, Iași. Vom avea în vedere propunerile dv.

Mihai Boboc, Deleni, jud. Iași. Vă sugerăm să vă adresați revistei „Tribuna României"

POSTA REDACȚIEI

Televiziune intercontinentală

Teofil Constantinescu, Galați. Una dintre cele mai spectaculoase și mai răspîndite aplicații ale tehnicilor spațiale este transmisia în direct, de la un continent la altul, a imaginilor televizate instantanee. Mari evenimente sportive, ca jocurile olimpice de pildă, sau evenimente importante, cum a fost întîlnirea în spațiul cosmic dintre astronauții americani și cei sovietici, la bordul navelor spațiale Apollo și Soiuz, au fost urmărite de sute de milioane de spectatori în același moment. Posibilitatea utilizării sateliților pentru a transmite imagini televizate a schimbat radical jurnalele de actualitate, care sînt acum în măsură să prezinte telespectatorilor știri despre evenimente importante într-un interval de numai cîteva ore în loc de zile întregi cît erau necesare altădată pentru a transporta filmele de actualitate cu avionul de la un capăt al lumii la altul. Aceste inovații au fost posibile datorită transmisiei imaginilor televizate prin relee capabile să emită, la o foarte înaltă frecvență, semnale ce parcurg în linie dreaptă distanțe considerabile. Înainte de folosirea sateliților, semnalele emise prin microunde trebuiau transmise între stații-relee instalate pe terenuri sau în vîrfuri de coline, căci hiperfrecvențele, care sînt unde radioelectrice foarte scurte, nu pot urmări curbura terestră. Acum însă semnalele pot fi trimise de stații terestre în direcția sateliților, care le retransmit către stația de la sol, unde sînt amplificate și difuzate către receptoarele particulare de televiziune. Cînd această tehnică va deveni operațională, fiecare familie va avea posibilitatea să urmărească programele de televiziune ale stațiilor străine așa cum astăzi captează emisiunile de radio și pe unde scurte. Comitetul utilizărilor pașnice ale spațiului extraatmosferic (organism al O.N.U., creat în 1959, printre ai cărui membri se numără și România) a însărcinat un grup de lucru să studieze, încă din 1968, posibilitatea tehnică de a comunica prin intermediul sateliților de radiodifuziune directă. Studiul a relevat însă, că, deși această posibilitate există, ea nu poate fi pusă în practică înainte de 1985. Aceasta este o chestiune care a devenit unul din principalele subiecte de discuție ale comitetului. Un altul este acela al realizării unui proiect de acord asupra televiziunii directe prin intermediul sateliților. Deși s-au ivit divergențe de vedere, se crede totuși că se va ajunge la un acord asupra utilizării televiziunii directe „într-un mod compatibil cu dezvoltarea înțelegerii reciproce, întărirea relațiilor prietenești și cooperarea între toate statele și toate popoarele, în interesul menținerii păcii și securității internaționale".

Mehdi Bazargan

Ilie Ionescu, București. Mehdi Bazargan, prim-ministru al Guvernului Revoluționar Islamic Provizoriu al Iranului, s-a născut în 1905. A studiat în Franța, luînd licența în științe tehnice la Paris. Înainte de a se consacra activității politice, a fost profesor la Universitatea din Teheran. În urmă cu 25 de ani, în condițiile naționalizării industriei petroliere iraniene, Mehdi Bazargan a condus compania națională „Iranian Oil". În anii '50, a aderat la coaliția de partide a Frontului Național, apoi, în 1963, a creat „Mișcarea pentru eliberarea Iranului". În 1962, a fost arestat pentru activitatea de opoziție față de regim. În timpul evenimentelor desfășurate în Iran în ultimele luni, Mehdi Bazargan a fost profund implicat în viața politică internă. La 5 februarie 1979, Mehdi Bazargan a format un guvern islamic provizoriu. La 13 februarie, după demisia guvernului Shahpur Bakhtiar, Mehdi Bazargan s-a instalat la palatul președinției Consiliului de Miniștri.

Petrol la Chicontepec

Vasile Voinea, Ploiești. Informația dv. este exactă : Mexicul este plasat, din punct de vedere al deținătorilor de rezerve petrolifere din lume, pe al șaselea loc, după U.R.S.S., Arabia Saudită, Iran, Kuweit și S.U.A. Cele mai mari rezerve mexicane de hidrocarburi se află concentrate în regiunea Chicontepec, bazin situat în partea de centru-est a țării, în mijlocul zonei Tampico-Misantla și se întinde pe o suprafață de 11 300 kmp. Este vorba de una din cele mai mari acumulări de petrol din emisfera occidentală ; volumul său total este apreciat la 106 000 milioane de barili. În Mexic se consideră că din acest bazin vor putea fi extrași și comercializați 17 640 milioane barili, ceea ce ar putea însemna, la un preț teoretic de 14 dolari barilul, obținerea unor venituri de aproximativ 248 miliarde dolari. În vederea exploatării acestei mari bogății, compania de stat „Petroleos Mexicanos" (P E M E X.) va pune în lucru, în următorii 13 ani, un program special, care a fost calificat de autoritățile mexicane, drept „un factor catalizator al dezvoltării socio-economice naționale". Potrivit planului, la Chicontepec vor fi forate 16 083 de puțuri, cifră ce trebuie comparată celei de 15 895 puțuri deschise pe teritoriul mexican după naționalizarea industriei petroliere, în 1938. Datorită zăcămintelor de la Chicontepec și celor din Golful Campeche, Mexicul și-a dublat rezervele dovedite de petrol care, în prezent, sînt de aproximativ 40 miliarde barili. În acest cadru general, al preocupărilor statului mexican pentru dezvoltarea industriei naționale petroliere, zonei Chicontepec îi revine un rol foarte important. Exploatările petroliere de aici vor furniza 22 300 de locuri de muncă pentru muncitorii petroliști, peste 4 000 de locuri în construcții civile și electromecanică ; în total, ar fi vorba de o populație de circa 150 000 de persoane care va depinde de activitatea petrolieră de la Chicontepec.

Grenada

Doru Țugulan, com. Perișani, jud. Vîlcea. Grenada are o suprafață de 133 mile pătrate și o populație de 100 000 locuitori (1977). Capitala este orașul St. George's — aproximativ 30 000 locuitori. Insula a fost descoperită de Columb în 1498, dar primii coloniști europeni au fost francezi (în 1650). După ce a fost ocupată, alternativ, de francezi și englezi, aceștia din urmă s-au instalat definitiv în 1784. Grenada a obținut independența la 7 februarie 1974. Economia se bazează pe agricultură — banane, trestie de zahăr, cacao ș.a. — și fabricarea romului.

Costică Căruntu, Hunedoara. Jacqueline Kennedy Onassis trăiește, împreună cu copiii săi, la New York. În ceea ce îl privește pe senatorul Edward Kennedy, vă sugerăm consultarea răspunsului publicat în cadrul acestei rubrici din nr. 14 a.c. Senatorul nu și-a anunțat intenția de a candida la alegerile prezidențiale din 1980.

Premiile Pulitzer

Ion Genescu, București. Anul acesta, premiul Pulitzer pentru cel mai bun reportaj internațional a fost acordat ziaristului Richard Ben Cramer de la „Philadelphia Inquirer" pentru articolele sale despre Orientul Mijlociu. Premiile Pulitzer au fost create în 1917 de către Joseph Pulitzer, fondatorul cotidianului newyorkez, azi dispărut, „The New York World". Ele sînt decernate de Universitatea Columbia (New York) în domenii precum presa, literatura, fotografia, poezia. Laureații primesc 1000 dolari, iar organului de presă ce este considerat a fi servit cel mai bine cauza publică i se decernează o medalie de aur. În 1979 medalia a primit-o săptămînalul californian „Light" (2 700 exemplare) pentru o anchetă privind dezintoxicarea drogaților și alcoolicilor.

Petru Stupariu, b-dul Energeticienilor, nr. 9—11, bl. M6, ap. 24, București, cod 74568, cumpără nr. 43, 44 din 1974, 7, 12, 14, 26, 41, 42, 50, 52, din 1976, 36 din 1977, 1, 6, 46 din 1978 și 2—10, 13 din 1979 ale revistei „Lumea".

Florea Mitcan, Bărcănești, jud. Ilfov. Uniunea dintre Libia și Tunisia nu s-a mai realizat.

LUMEA

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10 internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

C.P.C.S.

Star

Cele mai plăcute clipe au zburat o dată cu secundele. Aceste momente unice, irepetabile pot fi retrăite după un minut, după o zi, o lună, după un an, dacă ați fi avut prevederea să le înregistrați pe o bandă a casetofonului STAR MC 12.

CASETOFONUL STAR MC 12 este un aparat portabil, de dimensiuni reduse care înregistrează pe două piste și redă monofonic sunetele. Casetofonul STAR MC 12 poate fi alimentat și de la rețeaua de 220 V. Este echipat cu un microfon, o curea pentru purtare, două cordoane (de alimentare și înregistrare-redare).

Magazinele de specialitate ale comerțului de stat vă oferă casetofonul STAR MC 12 la prețul de 2 058 lei.

Orecom

EFICIENTE, ECONOMICE
PRODUSELE CHIMICE DI-DA !

Di-Da curăță rapid : tapițerii, mochete, covoare, geamuri, faianță, linoleum și mobilă.
Tot Di-Da, deodorante pentru încăperi și bucătării, purifică aerul absorbind mirosurile specifice.
Deci, produsele chimice Di-Da sînt ajutoare de nădejde ale gospodinei.
Di-Da, în toate magazinele și raioanele specializate ale comerțului de stat.

DI-DA

Recom

Lei 2

Nr. 19 3 mai 1979

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

1 MAI 1939-1944-1979

Strălucită reafirmare a tradițiilor de luptă ale clasei muncitoare, ale partidului, puternică expresie a politicii profund principiale, de pace, solidaritate și colaborare internațională a României socialiste

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU, ÎMPREUNĂ CU TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU, PE CONTINENTUL AFRICAN

UN SUCCES DE PRESTIGIU AL POLITICII EXTERNE ROMÂNEȘTI, DESCHIZĂTOR DE NOI ORIZONTURI PRIETENIEI ȘI COOPERĂRII CU ȚĂRILE AFRICII

Întregul popor își manifestă profunda satisfacție față de rezultatele deosebit de rodnice cu care s-a încheiat vizita președintelui NICOLAE CEAUȘESCU în cele opt țări prietene din Africa

Vizita în cele opt state se înscrie ca un eveniment de cea mai mare însemnătate, cu ample și profunde semnificații în planul relațiilor bilaterale, al raporturilor româno-africane în general, precum și în sfera vieții internaționale. Comitetul Politic Executiv evidențiază importanța excepțională a documentelor semnate și a înțelegerilor convenite, a schimburilor de păreri avute de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu conducătorii statelor vizitate. Toate acestea au pus pregnant în lumină hotărîrea comună de a asigura o bază tot mai trainică colaborării reciproc avantajoase, de a conferi dimensiuni tot mai cuprinzătoare, un conținut tot mai bogat legăturilor de prietenie, solidaritate și colaborare dintre România și țările africane vizitate.

Din HOTĂRÎREA Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la vizitele oficiale de prietenie ale tovarășului Nicolae Ceaușescu în unele țări din Africa

Fie ca sărbătorirea zilei de 1 Mai să marcheze un nou pas înainte în consolidarea unității celor ce muncesc de pretutindeni, în înfăptuirea vibrantului apel istoric lansat cu aproape un secol și jumătate în urmă de Marx și Engels : „Proletari din toate țările, uniți-vă !". Astăzi, mai mult ca oricînd, acest apel trebuie completat cu chemările : „Popoare din țările socialiste, uniți-vă în lupta pentru victoria socialismului și comunismului, pentru afirmarea plenară a principiilor socialismului și creșterea prestigiului său în lume ! Popoare asuprite și forțe progresiste de pretutindeni, uniți-vă în lupta pentru lichidarea imperialismului și colonialismului, pentru libertate națională și progres social, pentru dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei națiuni ! Muncitori, țărani, intelectuali, femei, tineri, oameni progresiști, democrați, uniți-vă pentru a realiza progresul social, pentru o viață mai bună și mai dreaptă ! Țări socialiste, popoare din întreaga lume, acționați în cea mai strînsă unitate pentru destindere, colaborare și pacea mondială !"

NICOLAE CEAUȘESCU

Din cuvîntarea rostită la marea adunare populară consacrată zilei de 1 Mai

Sub semnul unității,

Am sărbătorit ziua de 1 Mai, în acest an — al 35-lea de istorie nouă a României socialiste, libere și independente —, sub semnul marii idei-forță care definește trecutul de luptă al clasei muncitoare și care, în condițiile contemporane, putem spune că a fost consacrată de viață ca lege a profundelor transformări revoluționare, pe plan național și internațional : **unitatea**, ca normă de existență și acțiune revoluționară, condiție primordială a succesului în opera de făurire a unei lumi mai bune și mai drepte. Este ideea de frontispiciu a acestei limpezi și mobilizatoare cuvîntări a secretarului general al partidului nostru, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adevărat program de acțiune al poporului nostru. Rostită la marea adunare populară consacrată zilei de 1 Mai, cuvîntarea reprezintă o sinteză strălucită a concepției despre unitate, ca un factor determinant al istoriei, concepție pe care se întemeiază întreaga activitate a Partidului Comunist Român, a României socialiste. Izvorîtă din experiența trecutului și verificată în permanentă confruntare cu realitatea prezentului, concepția românească despre acțiunea unitară revoluționară și-a găsit prestigioasă împlinire de sistem în ansamblul gîndirii despre societate și lume a președintelui Nicolae Ceaușescu. Este o concepție în care diversitatea planurilor — sociale, naționale, internaționale — se armonizează dialectic, sub imperiul aceleiași necesități de acțiune novatoare, justificată de marile comandamente ale istoriei. Este o concepție care și-a cîștigat audiență și autoritate prin forța ei mobilizatoare, prin fapta și ideea politică originală, ale căror viabilitate și durabilitate sînt demonstrate de mersul evenimentelor, de însăși istoria pe care de atîtea ori au devansat-o prin creație conștientă și fermă angajare de partea viitorului.

Întreita celebrare de la acest 1 Mai românesc n-a fost și nu putea fi doar un act festiv, prilejuit de o coincidență de date : 90 de ani de cînd Congresul de la Paris al Internaționalei a II-a, condusă de Engels, a hotărît ca, în această zi, să fie sărbătorită solidaritatea internațională a celor ce muncesc ; 40 de ani de la marile demonstrații antifasciste și antirăzboinice din România și 35 de ani de la făurirea Frontului Unic Muncitoresc, care a marcat o etapă nouă în mișcarea revoluționară din țara noastră. Firească, această cinstire a trecutului de luptă revoluționară — a proletariatului din România și de pretutindeni — luminează puternic conștiința mereu vie a istoriei eroice a partidului și a clasei noastre muncitoare, conștiința propriei deveniri a poporului nostru pe drumul emancipării sociale, al eliberării naționale, al afirmării sale libere și independente. Este, însă, vorba, înainte de toate, de acea limpede memorie a trecutului, a cărei supremă raportare este, și nu poate fi alta, decît viitorul patriei noastre socialiste, într-o lume a păcii și colaborării. O patrie și o lume pentru care luptăm și care, prin argumentele faptei trecute și ale faptei prezente, ne justifică o continuitate de ideal, de conduită morală și politică, de nobilă dăruire și acțiune hotărîtă.

Pentru noi, românii, sugerează sensuri intime coincidența dintre strămoșeasca sărbătoare de Armindeni și ziua muncii și solidarității internaționale ; căci tradiția de a cinsti cum se cuvine, după datină, renașterea firii, în speranța rodniciei pămîntului, și-a găsit corespondentul modern în conștiința nouă a forței creatoare a celor ce trăiesc pe același pămînt al patriei, uniți în muncă și ideal, alături de toți cei ce, pretutindeni în lume, luptă pentru o viață mai demnă și o lume mai bună. Sub cerul unui anotimp pe care natura însăși l-a hărăzit creației și marilor începuturi, am sărbătorit cele trei momente înrudite prin esența lor de praguri deschizătoare de noi orizonturi luptei pentru unitatea și solidaritatea tuturor celor ce muncesc.

Degajînd cu claritate învățămintele istoriei de neîntreruptă și frămîntată acțiune revoluționară, verificînd concluziile în practica vieții politice contemporane, partidul nostru, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, își întemeiază vasta activitate națională și internațională pe identificarea acelor forțe politice și sociale care sînt chemate să realizeze comandamentele istoriei. În acest sens, este o realitate incontestabilă, definitorie a epocii contemporane, creșterea rolului clasei muncitoare, ca purtătoarea celor mai înalte idealuri de libertate socială și independență națională a popoarelor. Întărirea unității clasei muncitoare din fiecare țară, dezvoltarea alianței și colaborării cu țărănimea, cu celelalte categorii sociale, creșterea solidarității internaționale fac să sporească și mai mult influența ei asupra dezvoltării sociale contemporane.

Vedem, de aceea, în ziua de 1 Mai un simbol al imensei capacități transforma-

„Să ne angajăm solemn de a nu precupeți nici un efort pentru înfăptuirea Programului partidului, pentru ridicarea bunăstării poporului, pentru prosperitatea și strălucirea patriei noastre socialiste, pentru întărirea suveranității și independenței naționale ! Să facem totul pentru a contribui la întărirea unității țărilor socialiste, a forțelor progresiste, antiimperialiste, a popoarelor, la cauza destinderii și păcii în lume !"

NICOLAE CEAUȘESCU

toare și creatoare a clasei muncitoare, **un simbol** — așa cum spunea tovarășul **Nicolae Ceaușescu — al uriașei sale energii revoluționare, al hotărîrii sale de a lichida exploatarea și asuprirea omului de către om, de a clădi o societate nouă, a egalității și dreptății sociale, a bunăstării și fericirii celor ce muncesc, de a asigura o lume mai dreaptă și mai bună, fără războaie, o lume a păcii și frăției.**

Rememorarea drumului istoric al clasei noastre muncitoare, drum al unor grele bătălii, drum în care forța, realismul și dăruirea comuniștilor români și-au spus cuvîntul decisiv în depășirea momentelor dificile, de mare complexitate în gîndirea și practica revoluționară, acest drum, simbolic jalonat de fiecare 1 Mai al speranței și al luptei, stă mărturie rolului primordial al proletariatului nostru în unirea forțelor înaintate ale societății, demonstrează spiritul de solidaritate internațională ce a caracterizat întotdeauna mișcarea noastră revoluționară, muncitorească, socialistă.

delunga și frămîntata sa istorie.

„Viața demonstrează — sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu — că unitatea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor, sub conducerea partidului comunist, constituie și în condițiile noii etape în care ne aflăm factorul determinant al înfăptuirii mărețului Program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, izvorul tuturor victoriilor pe care le obținem în ridicarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație, în apărarea libertății și independenței naționale. Iată de ce trebuie să facem totul pentru a întări continuu unitatea de nezdruncinat a întregului nostru popor în jurul partidului comunist, forța politică conducătoare în lupta pentru victoria socialismului și comunismului în România".**

Celebrate ca trepte ale realizării, desăvîrșirii și consolidării unității de luptă a clasei noastre muncitoare, momentul, de

Avertizînd împotriva lipsei de vigilență și a atitudinii conciliatoare față de fascism, tovarășul Nicolae Ceaușescu a lansat un apel la responsabilitate și acțiune solidară împotriva oricăror manifestări ale celor mai retrograde cercuri imperialiste, ale elementelor neofasciste, șovine și rasiste care — uitînd istoria sau nevrînd să învețe din ea — încearcă să o repete. Ar fi o gravă eroare amnezia tributului de sînge pe care popoarele l-au dat, în acei ani, în lupta împotriva fascismului, pentru salvgardarea ființei naționale, împotriva dictatului, liberului arbitru al forței și tiraniei. Ar fi, deopotrivă, de neiertat ca, în lumina experienței de luptă a vremurilor de atunci, să uităm învățămintele unei istorii care a cimentat, cu sînge, solidaritatea internațională, al cărei izvor, forță și rațiune de a fi sînt apărarea independenței și suveranității, sentimentul fierbinte al patriotismului. Valoarea experienței unitare — pe plan național și internațional —,

solidarității și colaborării

Sărbătorind acest 1 Mai în al treilea deceniu și jumătate de la evenimentul crucial al victoriei insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste, întreaga noastră națiune socialistă are sentimentul marilor împliniri, are puternicul temei de a-și privi cu încredere viitorul, mîndră de ascensiunea fermă a țării pe drumul liber ales. Ascensiune marcată, simbolic, de treptele fiecărui 1 Mai liber. Căci — afirma tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, dînd limpede expresie realității care ne definește țara — **„fiecare 1 Mai reprezintă o nouă treaptă pe care poporul nostru, liber și stăpîn pe destinele sale, o urcă pe drumul progresului, al bunăstării și fericirii".**

Sînt trepte istorice durate prin necontenită întărire a unității de gînd, de acțiune și de ideal a întregului nostru popor, în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acest adevăr, strălucit verificat de viață, își are rezonanță profundă în pasiunea revoluționară și elanul creator al tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, constructori ai noii orînduiri pe pămîntul României independente și suverane.

Unitatea — ca lege a existenței și afirmării independente și libere a României socialiste, rezultat al luptei revoluționare, confirmare a justeței, clarviziunii și fermității politicii partidului nostru comunist —, această unitate, clădită în focul nenumăratelor bătălii de clasă și, apoi, al complexei opere de edificare a noii orînduiri, această și numai această unitate a dat țării prestigiul pe care niciodată nu l-a avut în înacum 40 de ani, al grandioasei și eroicei demonstrații a forțelor progresiste și democratice din România, în frunte cu comuniștii, și cel, de acum 35 de ani, al făuririi Frontului Unic Muncitoresc, se constituie, ambele, în suita legică a evenimentelor, ca o contribuție originală la îmbogățirea tezaurului teoretic și practic al mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Aceasta este cu atît mai important, astăzi, cînd, în condiții noi și diverse, imperativul unității își afirmă aceeași extremă actualitate și însemnătate.

„Experiența practică a României — subliniază tovarășul **Nicolae Ceaușescu — demonstrează că lichidarea sciziunii și realizarea unității clasei muncitoare, dezvoltarea colaborării între comuniști și socialiști, între toate forțele revoluționare, democratice care se pronunță pentru transformarea înnoitoare a societății sînt o condiție esențială a victoriei revoluției și construcției socialiste. Tocmai înfăptuirea unității a asigurat ducerea la îndeplinire a sarcinilor de uriașă complexitate puse de transformarea societății noastre pe calea socialismului".**

În lumina exigențelor prezentului, rememorarea trecutului nu poate și nu trebuie să fie un simplu recurs pasiv la istorie. A nu uita lecția drastică a istoriei — sînt cuvintele grele de adevăr ale șefului statului român, care evoca dăruirea, curajul și înțelepciunea celor care, în anii 1939 și 1944, au înscris pagini nepieritoare în cronica unității clasei muncitoare, în condițiile dramatice ale războiului și ale consecințelor sale catastrofale pentru România, ca, de altfel, pentru întreaga umanitate. verificată în focul marii bătălii pentru independență și libertate a popoarelor, s-a îmbogățit, fără a-și altera substanța, în construcția pașnică, în colaborarea națiunilor pentru un viitor de prosperitate și demnitate.

Dezvoltînd o amplă concepție despre posibilitatea și necesitatea realizării unei cotituri istorice în viața internațională, România și Partidul Comunist Român se disting, astăzi, în lume prin consecvența cu care militează pentru **unitate, colaborare** și **solidaritate** cu toate țările socialiste, cu toate forțele progresiste, antiimperialiste în lupta pentru promovarea unei politici noi în lumea contemporană. Este, am putea spune, cheia de boltă a acțiunii și modului de gîndire politică românească, strălucit întruchipate în personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Efort perseverent, lucid și de înaltă responsabilitate pentru destinele omenirii, politica de unitate și solidaritate internațională promovată de președintele Nicolae Ceaușescu se caracterizează prin identificarea permanentă a noilor forțe sociale și politice progresiste care apar pe arena mondială, a locului și rolului lor în evoluția societății contemporane, în scopul de a le atrage la marea cauză a păcii și colaborării, pentru prestigiul și victoria socialismului în lume. În această operă de vastă amplitudine, s-a verificat puterea mobilizatoare a conceptului nou, revoluționar de solidaritate internațională pe care România și președintele ei l-au fundamentat prin neobosită și principială activitate.

Răspunzînd imperativelor timpului nostru, apelul lansat de tovarășul Nicolae

Ceaușescu este semnificativ pentru voința care animă întreaga politică externă a partidului și statului nostru : **„Militäm și vom milita neabătut pentru unirea strînsă a forțelor revoluționare din întreaga lume, a tuturor popoarelor, conștienți că numai astfel pot fi realizate idealurile înnoirii societății, se poate făuri o lume mai bună și mai dreaptă, se poate salvgarda pacea mondială. Fie ca sărbătorirea zilei de 1 Mai să marcheze un nou pas înainte în consolidarea unității celor ce muncesc de pretutindeni, în înfăptuirea vibrantului apel istoric lansat cu aproape un secol și jumătate în urmă de Marx și Engels : «Proletari din toate țările, uniți-vă !». Astăzi, mai mult ca oricînd, acest apel trebuie completat cu chemările : «Popoare din țările socialiste, uniți-vă în lupta pentru victoria socialismului și comunismului, pentru afirmarea plenară a principiilor socialismului și creșterea prestigiului său în lume ! Popoare asuprite și forțe progresiste de pretutindeni, uniți-vă în lupta pentru lichidarea imperialismului și colonialismului, pentru libertate națională și progres social, pentru dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei națiuni ! Muncitori, țărani, intelectuali, femei, tineri, oameni progresiști, democrați, uniți-vă pentru a realiza progresul social, pentru o viață mai bună și mai dreaptă ! Țări socialiste, popoare din întreaga lume, acționați în cea mai strînsă unitate pentru destindere, colaborare și pacea mondială !»“.**

Distingem, în acest apel comunist, militant, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, expresia unei profunde filozofii asupra vieții — o filozofie a preocupării adînc umane de a folosi toate resursele, toate forțele creatoare în strădania de a clădi edificiul păcii și bunăstării. Distingem, în această acțiune, transpunerea pe plan internațional a acelui fel de a fi al întîiului comunist al țării, al comunistului de omenie care face totul pentru bunăstarea propriei națiuni, folosind și stimulînd toate forțele societății noastre. Putem vorbi, cu drept temei, de umanitatea și unitatea politicii noastre, ca profesiune de credință, ca mod de a concepe lumea și normă de acțiune.

Analiza internațională pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat-o în fața țării, cu prilejul acestui al 34-lea 1 Mai liber al României socialiste, este o puternică demonstrație de gîndire dialectică, în care încrederea în forța unității, colaborării și solidarității internaționale își are suport trainic într-o lucidă și realistă apreciere a realității, într-o viziune care refuză simplificarea dogmatică, abordarea idilică sau, dimpotrivă, defetistă. Dezvăluind — cu curajul întemeiat pe clarviziune — caracterul deosebit de complex și contradictoriu al lumii în care trăim, o lume a unor mari și multiple contradicții, tensiuni și confruntări, secretarul general al partidului nostru a trasat, cu limpezime, direcțiile fundamentale de afirmare a tendințelor contemporane, legitățile obiective ale epocii noastre, imperativele momentului. Dintre acestea, soluția istorică se impune prin însăși forța argumentației : **„În aceste condiții, mai mult ca oricînd, se impune întărirea colaborării și conlucrării, a unității popoarelor, a tuturor forțelor înaintate pentru împiedicarea agravării situației internaționale, pentru promovarea unei politici noi, de libertate și independență, egalitate și pace“.**

Această filozofie a istoriei, această concepție politică, de robustă substanță morală, stau la baza întregii activități practice, concrete a partidului și statului nostru în dinamica lor activitate internațională.

Prietenia și colaborarea cu toate țările socialiste, neobosită și principială acțiune pentru refacerea și întărirea unității lor — este un comandament reafirmat cu tărie de secretarul general al partidului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu sînt întîmpinați cu profundă dragoste și stimă

Totul — pentru soluționarea divergențelor dintre ele, în spirit tovărășesc, prin consultări și tratative, pe baza respectării principiilor noi de relații — independența și suveranitatea, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, întrajutorarea și solidaritatea internațională ; totul — pentru a demonstra că socialismul este capabil să asigure rezolvarea principială, justă și echitabilă a oricăror probleme litigioase ; totul — pentru creșterea prestigiului și influenței socialismului în lume. Sînt, acestea, direcții de acțiune neabătută ale României, constructoare a noii orînduiri.

Sub semnul solidarității militante cu partidele comuniste și muncitorești, Partidul Comunist Român acționează ferm pentru dezvoltarea colaborării cu acestea, pentru făurirea unității de tip nou dintre ele, ca factor al sporirii rolului și ponderii mișcării comuniste și muncitorești asupra proceselor revoluționare contemporane.

În același timp, pornind de la necesitatea întăririi unității de acțiune a tuturor detașamentelor clasei muncitoare, partidul nostru dezvoltă o largă colaborare cu partidele socialiste și social-democrate, cu toate organizațiile politice progresiste, democratice, cu toate forțele înaintate ale lumii contemporane.

Amplele relații de solidaritate militantă și prietenia cu țările în curs de dezvoltare, cu mișcările de eliberare națională, cu țările nealiniate — relații multilaterale, exemplar reafirmate în timpul recentei vizite a președintelui Nicolae Ceaușescu în opt state africane — dau măsura reală a deschiderii politicii externe românești spre realizarea unei largi unități și solidarități internaționale.

Colaborarea reciproc avantajoasă cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate — pe baza principiilor coexistenței pașnice, în lumina exigențelor de interdependență dintre state, ale destinderii și păcii — întregește acest vast sistem de relații pe care România l-a clădit, prin fermă și consecventă acțiune dedicată intereselor vitale ale propriei națiuni și, deopotrivă, marilor cauze ale omenirii. O operă, deseori de pionierat, care i-a adus prieteni, stimă și respect, cum n-a avut nicicînd în istoria ei.

Puternică reafirmare a opțiunilor de pace, colaborare și solidaritate ale României, cuvîntarea președintelui Nicolae Ceaușescu a dat, totodată, expresie sintetică modului în care țara noastră acționează pentru soluționarea problemelor cardinale ale omenirii — securitatea europeană, dezarmarea, noua ordine economică și politică internațională, reglementarea litigiilor dintre state, pe cale exclusiv pașnică, prin tratative directe între părțile interesate, în consens cu deziderateele vitale ale popoarelor, cu cerințele destinderii și securității internaționale.

O idee le subsumează pe toate : respectul adînc față de forța și conștiința popoarelor — ale propriului popor și ale popoarelor lumii , marea încredere în rolul lor determinant în istorie. **„Doresc să reafirm de la această tribună încrederea noastră că popoarele, adevăratele creatoare ale istoriei, dispun de forța și capacitatea de a învinge orice greutăți și obstacole — și, acționînd unite, de a asigura soluționarea marilor probleme internaționale, potrivit intereselor și năzuințelor lor, edificînd pe planeta noastră o lume mai bună și mai dreaptă, o lume a păcii, colaborării, prieteniei și progresului“.**

Este crezul partidului nostru, al secretarului său general, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu — marele nostru om de stat care, prin neobosită luptă revoluționară, realism și cutezanță în gîndire, fierbinte patriotism, clarviziune și fermitate politică, a dat strălucire și înalt prestigiu unei Românii demne și libere, angajată vital în opera de construcție a păcii, socialismului și colaborării.

Radu Pascal

9 MAI

În cartea de aur a patriei, ziua de 9 Mai s-a înscris cu o dublă semnificație: sărbătoarea proclamării independenței de stat a României, din 1877, și încheierea victorioasă a războiului antifascist în 1945 — evenimente epocale, jaloane luminoase de glorie și mîndrie, pe drumul bimilenar al istoriei neînfricate de lupte și jertfe a poporului nostru pentru păstrarea ființei naționale, a neatîrnării și înfloririi pămîntului pe care trăim, muncim și clădim, pentru noi și generațiile ce vor veni.

Nu odată, de-a lungul secolelor, fruntariile țării au fost încălcate, așezările pîrjolite și ogoarele însîngerate de năvălitori fără număr, veniți să distrugă rodul trudei și al priceperii oamenilor acestor meleaguri. Înfruntînd cu curaj stihiile istoriei, poporul român a găsit întotdeauna resurse morale pentru a-și apăra, cu înțelepciune și bărbăție, „sărăcia și nevoile și neamul" împotriva cotropitorilor de tot felul, ce s-au scurs precum valurile, fără a reuși să ne rupă de glia strămoșească, de munții falnici, de cîmpiile înflorite, de albastrul strălucitor al cerului nostru. Păstrînd de la părinți, ca o trăsătură definitorie a conștiinței sale, setea de libertate și dorința de a fi el însuși, unic stăpîn pe viața și soarta sa, poporul român și-a făurit, peste timpuri, un măreț destin, ocupînd, în zilele noastre, un loc de frunte, stimat și respectat, în marea familie a națiunilor lumii contemporane.

Românii n-au rîvnit niciodată pămînt străin, bogățiile altora ; spiritul loialității și al largii ospitalități i-a caracterizat permanent, întîmpinîndu-i cu prietenie pe cei cu gînduri bune și cinstite ; cu arma în mînă și necruțare pe cei perfizi și inamici.

În ținuturile acestei țări s-au statornicit și oameni de alte nații, românii întinzîndu-le o mînă prietenoasă spre a munci împreună, umăr la umăr, pentru propășirea patriei comune, în folosul tuturor, fără deosebire. Astfel s-a închegat, întărindu-se ca granitul, de-a lungul a multor secole, frăția de nezdruncinat dintre români, maghiari, germani, dintre toți cei ce trăiesc, muncesc și creează astăzi, în deplină egalitate, pe pămîntul românesc, liber și roditor.

În istoria poporului nostru, au fost multe clipe de grea cumpănă cînd, rămas singur, fără nici un fel de sprijin din afară, în fața poftelor de acaparare, dominare și înrobire din partea unor imperii aflate la apogeul forței lor militare, a trebuit să se bizuie pe propriile forțe pentru a face față sfidărilor, gravelor primejdii. Forța numărului și a armelor n-a ajuns niciodată să îngenuncheze poporul, să-i ciuntească spiritul de libertate și neatîrnare. Aproape jumătate de mileniu, principatele române, confruntate cu vecinătatea imperiului otoman în plină putere, au fost nevoite să-i plătească tribut, dar au știut, prin vitejie și inteligență diplomatică, să-și păstreze autonomia.

Iar, cînd în ciuda înțelegerilor, ienicerii și spahiii sultanilor au trecut Dunărea, românii și-au impus dreptul la existență națională pe cîmpiile de la Rovine, Vaslui, Călugăreni și în multe alte bătălii împotriva oștilor cotropitoare. Dîrzenia, vitejia, eroismul cu care și-au apărat, pe parcursul vremilor, fiecare palmă de pămînt au fost încununate, la 9 Mai 1877, prin actul istoric, de profundă cotitură în destinele națiunii române, — proclamarea independenței de stat a României, consolidată, apoi, pe redutele de la Grivița, Smîrdan, Vidin, într-o victorioasă înfruntare cu armata uneia din marile puteri a secolului trecut.

Cucerirea independenței de la 1877, oferind largi posibilități de dezvoltare modernă a țării, a condus la realizarea statului național unitar la 1 decembrie 1918, provinciile românești eliberate de sub jugul străin fiind înmănuncheate în fruntariile unui singur stat, suveran, pentru a cărui înfăptuire poporul român a dat grele jertfe de sînge pe Jiu, la Mărășești, Mărăști, Oituz, Cașin, pe cîmpiile de bătălie ale apărării patriei din timpul primului război mondial.

În preajma lui 9 Mai, aniversăm și un alt eveniment de seamă din viața poporului român : crearea, la 8 Mai 1921, a Partidului Comunist Român, deschizător de drum nou, forță politică principală a țării în lupta împotriva pericolului prezentat de ascensiunea fascismului între cele două războaie mondiale ; inițiator, organizator și conducător al insurecției armatei antifasciste și antiimperialiste, din august 1944 ; călăuză încercată a națiunii pentru apărarea independenței și suveranității naționale, pentru îndeplinirea aspirațiilor ei fundamentale — socialismul și comunismul.

În cursul insurecției armate, înfăptuite în noile condiții internaționale ale succeselor militare obținute de Armata Sovietică și de celelalte forțe ale coaliției antifasciste, armata română și gărzile patriotice organizate de partid au eliberat Capitala țării, Valea Prahovei și alte regiuni, dînd grele bătălii și scoțînd din luptă întregul efectiv al armatei hitleriste cu garnizoana pe teritoriul României. Apoi, trupe române, cu un efectiv de 540 000 de oameni, au străbătut 1600 km de la țărmul Mării Negre pînă pe culmile munților Tatra, luptînd, aliate cu Armata Sovietică, pentru eliberarea Cehoslovaciei și Ungariei. Cînd au sunat goarnele victoriei de la 9 Mai 1945, unitățile armatei române, care au dat jertfă în războiul antifascist 167 000 de oameni — morți, răniți sau dispăruți —, se aflau în podișul Boemiei și la porțile Vienei, înscriind pagini nemuritoare de glorie și eroism în istoria poporului român. Participarea României la războiul antifascist se înscrie ca o contribuție de seamă a poporului român la lupta și victoria comună a popoarelor împotriva forțelor tenebroase ale celei mai grave amenințări pentru soarta Europei, a întregii umanități.

Victoria de la 9 Mai 1945 — la care România și-a adus prinosul său prețios —, eliberînd omenirea de coșmarul întunecat al fascismului, a găsit poporul român, condus de partid, depunînd uriașe eforturi pentru refacerea țării de pe urma distrugerilor războiului. Liber și stăpîn pe destinele sale, poporul român a trecut, în anii următori, la zidirea temeliilor edificiului noii societăți socialiste, caracterizată prin egalitate în drepturi, echitate socială, bunăstare și progres continuu al patriei.

Se vor împlini în acest an, la 23 August, trei decenii și jumătate de la istorica cotitură, deschizătoare de noi orizonturi pentru poporul român, care a cunoscut, în acest răstimp, cea mai glorioasă, mai plină de conținut și satisfacții perioadă din întreaga sa istorie, visurile cele mai îndrăznețe ale înaintașilor fiind cu mult depășite.

Construim pentru noi, pentru copiii noștri, pentru generațiile viitoare o țară mîndră, înflorind de la un capăt la altul, cu plaiurile sale împodobite de schelele milionului de locuințe ale actualului cincinal, de coșurile și zidurile noilor fabrici și uzine, de nesfîrșitul lanurilor de cereale. Se schimbă neîncetat fața țării, ne schimbăm noi toți, devenind mai buni, mai harnici, mai eficienți. Sînt roadele minunaților ani ai construcției socialiste, ale gloriosului ultim deceniu, cînd, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, România socialistă a cîștigat prin realizările istorice ale efortului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, prin politica sa externă principială, constructivă, o prețuire binemeritată pe plan internațional, devenind un factor important în activitatea generală de menținere și consolidare a păcii, de destindere, înțelegere și bună conviețuire între state, de dezvoltare a cooperării internaționale. Avem astăzi în lume mai mulți prieteni decît oricînd, un înalt prestigiu pe plan mondial, al cărui făuritor este secretarul general al partidului, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, prin gîndirea sa înaintată și practica neobosită, s-a afirmat ca o eminentă personalitate a lumii contemporane, ca strălucit promotor al unei politici noi de egalitate și respect între toate statele.

Cinstim, în acest an, ziua Independenței și Victoriei, cu satisfacția a noi și noi realizări în dezvoltarea continuă a societății noastre socialiste, în înflorirea pe mai departe a scumpei noastre patrii, cu bucuria împlinirilor prezentului și optimismul izbînzilor viitorului, într-o lume pe care o dorim mai bună, mai destinsă, lipsită de norii încordării, de zăngănitul armelor, o lume a triumfului păcii, înțelegerii, colaborării, dreptății și echității între oameni, între popoare.

Crăciun Ionescu

Eveniment istoric în planul

DIN DOCUMENTELE ÎNCHEIATE

JAMAHIRIA LIBIANĂ

● **Comunicatul comun,** semnat de președintele Nicolae Ceaușescu și de colonelul Moammer El Geddafi, conducătorul marii revoluții de la 1 septembrie.

● Acord comercial de lungă durată.

● Memorandum cu privire la diversificarea schimburilor comerciale, cooperarea la realizarea de obiective industriale și agricole, construirea de locuințe și exportul de țiței libian către România.

REPUBLICA GABONEZĂ

● **Tratatul de prietenie și cooperare** între Republica Socialistă România și Republica Gaboneză, semnat de președinții Nicolae Ceaușescu și El Hadj Omar Bongo.

● **Comunicat comun,** purtînd aceleași semnături.

● Acorduri și înțelegeri privind încurajarea, promovarea și garantarea investițiilor, transporturile aeriene, cooperarea în domeniul cercetării științifice și tehnologice.

● Acordul privind participarea țării noastre la construirea căii ferate transgaboneze.

Puternică manifestare a relațiilor de prietenie cu țările în curs de dezvoltare

Luna aprilie a acestui an a înregistrat o acțiune politică de largă rezonanță a Republicii Socialiste România. Vizita întreprinsă de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în opt țări ale Africii a însemnat, prin rezultatele obținute, deschiderea unui nou capitol în evoluția relațiilor României cu statele respective ; în același timp, ea a readus, în zona de lumină a scenei politice internaționale, virtuțile unei politici externe ale cărei concepții înnoitoare și revoluționare demonstrează existența reală a posibilităților ca raporturile interstatale să fie învestite cu o nouă calitate, de natură să asigure progresul în pace și conlucrare al tuturor națiunilor lumii.

Firește, vizitele întreprinse de șeful statului român, între 8 și 25 aprilie, în Libia, Gabon, Angola, Zambia, Mozambic, Burundi, Sudan și Egipt se particularizează prin datele specifice ale locului pe care țara noastră îl acordă relațiilor sale cu țările care și-au cucerit independența, care au ales o cale nouă de propășire liberă, în general cu țările în curs de dezvoltare, prin interesele comune ce ne leagă în vederea atingerii obiectivului comun care este edificarea unei noi ordini economice și politice internaționale. Dar, ținînd seama de contextul politic general în care s-a desfășurat, de ideile pe care le-a reliefat, de ampla cuprindere a tematicii abordate în cadrul convorbirilor avute, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu îmbracă valențele exemplare ale modului în care, într-o lume caracterizată de complexitatea problemelor ce se ridică în fața conlucrării pașnice a statelor, România socialistă și președintele ei știu, cu luciditate și îndrăzneală, cu suplețe și încredere, să identifice acele căi și mijloace prin care colaborarea liberă între popoare să devină o realitate în a cărei dezvoltare și consolidare să fie interesate toate statele lumii.

Aprobînd în unanimitate și cu deplină satisfacție rezultatele acestui nou itinerar de pace, solidaritate și colaborare al președintelui Nicolae Ceaușescu, în Hotărîrea Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român se apreciază că vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei

raporturilor româno-africane

Elena Ceaușescu, în cele opt țări de pe continentul african, se înscrie ca o nouă și strălucită contribuție la înfăptuirea în viață a politicii partidului și statului nostru de întărire continuă a relațiilor de prietenie și colaborare cu toate popoarele care pășesc pe calea dezvoltării libere, independente, a solidarității cu mișcările de eliberare națională, cu forțele progresiste, antiimperialiste de pretutindeni care se pronunță și militează pentru relații noi, de deplină egalitate și respect între state, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră, pentru pace, destindere și colaborare între toate națiunile.

Revăzînd acum, după încheierea vizitei, documentele semnate în cele opt țări, înțelegerile convenite și schimburile de păreri ce au avut loc, apare puternic reliefată hotărîrea comună de a se asigura o bază tot mai solidă colaborării reciproc avantajoase, de a se conferi dimensiuni mereu mai largi și un conținut tot mai substanțial legăturilor de prietenie, solidaritate și colaborare dintre România și țările africane vizitate. Toate acestea — prin dezvoltarea relațiilor de cooperare reciproc avantajoasă, prin promovarea unor forme noi, eficiente de conlucrare în plan economic, tehnico-științific și cultural, în folosul poporului român și al popoarelor din țările africane vizitate, al înaintării lor mai rapide pe calea progresului economic și social.

Rezultatele obținute în planul deschiderii unor noi perspective în colaborarea bilaterală, al hotărîrii de a dezvolta larg contactele și colaborarea cu partidele de guvernămînt din țările respective, ca și poziția exprimată de președintele României de a acorda, în continuare, întregul sprijin politic, diplomatic și material luptei drepte în care se află angajate mișcările de eliberare din Africa australă — au fost unanim apreciate de interlocutorii tovarășului Nicolae Ceaușescu ca o expresie vie a solidarității pe care partidul, poporul și țara noastră o manifestă față de toate popoarele care luptă împotriva jugului colonial, pentru libertate, independență și progres social. În această solidaritate, pe care complexitatea vieții internaționale și țelurile de pace ale întregii umanități o reclamă din partea tuturor forțelor progresiste, democratice, înaintate ale societății contemporane, din partea tuturor popoarelor lumii, văd, de altfel, România și președintele ei, una din modalitățile de luptă cele mai eficiente împotriva practicilor anacronice ale imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru triumful noilor principii ale egalității, respectului reciproc al independenței și suveranității naționale, colaborării echitabile, reciproc avantajoase. Spunea tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în cuvîntarea rostită la marea adunare populară consacrată zilei de 1 Mai: **„În toate documentele oficiale semnate, în convorbiri și cuvîntări politice, am afirmat sprijinul deplin și solidaritatea activă a României socialiste cu lupta împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru consolidarea independenței naționale a acestor popoare și dezvoltarea lor de sine stătătoare pe calea progresului economic și social, pentru promovarea în lume a unei politici noi, de egalitate și respect al independenței și suveranității tuturor națiunilor".** Pentru afirmarea plenară a acestor principii în viața internațională, România socialistă consideră că nici un efort nu poate fi de prisos, că nici o împrejurare nu poate justifica absența preocupării alerte ca ele să fie respectate și promovate.

Vizita în Africa a demonstrat, încă o dată, în fața opiniei publice mondiale, constanța neabătută cu care președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, militează și acționează pentru transpunerea fermă în viața internațională a acestor principii. Exprimînd, de altfel, sentimentele întregului popor, Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român a relevat contribuția esențială a secretarului general al partidului și președintele Republicii la transpunerea consecventă în viață a orientărilor de bază stabilite de Congresul al XI-lea al partidului privind extinderea și adîncirea prieteniei, solidarității și colaborării cu țările care au pășit pe calea dezvoltării libere, de sine stătătoare, cu toate statele lumii. Comitetul Politic Executiv subliniază, și cu acest prilej, și dă o înaltă apreciere rolului determinant al tovarășului Nicolae Ceaușescu în promovarea largă, susținută, a relațiilor româno-africane, în amplificarea continuă a colaborării și solidarității cu statele de pe acest continent.

Interlocutorii tovarășului Nicolae Ceaușescu au ținut să exprime, în cuvinte de profundă semnificație politică, sentimen-

REPUBLICA POPULARĂ ANGOLA

● **Tratatul de prietenie și cooperare** între Republica Socialistă România și Republica Populară Angola, semnat de președinții Nicolae Ceaușescu și Antonio Agostinho Neto.

● **Comunicat comun,** purtînd aceleași semnături.

● Acord de cooperare între Partidul Comunist Român și M.P.L.A. – Partidul Muncii.

● Protocolul primei sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-angoleze de cooperare economică, industrială și tehnică.

REPUBLICA ZAMBIA

● **Tratatul de prietenie și cooperare** între Republica Socialistă România și Republica Zambia, semnat de președinții Nicolae Ceaușescu și Kenneth David Kaunda.

● **Comunicat comun,** purtînd aceleași semnături.

● Protocol de cooperare între Partidul Comunist Român și Partidul Unit al Independenței Naționale.

● Acord privind cooperarea tehnică și economică în industria minieră și în domeniul hidrocarburilor.

● Acord pentru dezvoltarea cooperării în domeniul industriei.

● Acordul privind dezvoltarea cooperării în domeniul agriculturii și programul de schimburi culturale și științifice pe anii 1979–1980.

Eveniment istoric în planul raporturilor româno – africane

REPUBLICA POPULARĂ MOZAMBIC

● **Tratatul de prietenie și cooperare** între Republica Socialistă România și Republica Populară Mozambic, semnat de președinții Nicolae Ceaușescu și Samora Moises Machel.

● **Comunicat comun.**

● Acord de colaborare între Partidul Comunist Român și partidul FRELIMO.

● Program de cooperare economică pînă în anul 1990.

REPUBLICA BURUNDI

● **Tratatul de prietenie și cooperare** între Republica Socialistă România și Republica Burundi, semnat de președinții Nicolae Ceaușescu și Jean Baptiste Bagaza.

● **Comunicat comun.**

● Acord privind dezvoltarea cooperării în domeniul industriei.

● Acord privind participarea Republicii Socialiste România la valorificarea zăcămintelor de nichel și metale asociate de la Musongati.

● S-au mai semnat acorduri și înțelegeri privind dezvoltarea cooperării în domeniile transporturilor, cercetării geologice și miniere, agriculturii și zootehniei, turismului ș.a.

tele lor față de personalitatea președintelui României. Reamintim, aici, cîteva din declarațiile care ilustrează, în mod elocvent, aprecierea de care se bucură șeful statului nostru în rîndul conducătorilor de stat africani. Astfel, Kenneth David Kaunda, președintele Republicii Zambia, spunea : „Preocuparea dumneavoastră pentru promovarea cauzei umanității, pentru promovarea intereselor omenirii este demonstrată și de vizitele dumneavoastră în țări ca Angola, Mozambic și Zambia, care se află în prima linie de luptă împotriva dușmanului, împotriva regimului rasist din Africa de Sud și a regimului rebel din Rhodesia. Ar fi fost de înțeles ca tovarășul președinte Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, avînd în vedere situația foarte fierbinte din aceste țări, să fi amînat vizitele în aceste țări. Faptul că nu ați amînat aceste vizite dovedește atașamentul dumneavoastră față de cauza umanității". Omar Bongo, președintele Republicii Gaboneze, aprecia la rîndul său : „Concepțiile dumneavoastră novatoare, gîndirea dumneavoastră clarvăzătoare, curajul, amploarea activităților dumneavoastră politice, acțiunea de zi cu zi a marelui dumneavoastră partid, audiența considerabilă de care vă bucurați în exterior au imprimat întregii societăți românești un puternic dinamism, generator al unei dezvoltări economice remarcabile, asigurînd astfel o creștere constantă a nivelului de viață al poporului român". Iar Gaafar Mohammed El Nimeiri, președintele Republicii Democratice Sudan, mărturisea : „De cînd l-am cunoscut — și această cunoaștere s-a realizat în timpul vizitei pe care a făcut-o în țara noastră în 1972 — a apărut în fața noastră ca un conducător încercat, un luptător intransigent, ca un prieten și frate drag, care își ține întotdeauna cuvîntul și nu cedează de la afirmațiile sale atunci cînd crede în acestea. Am învățat de la el și de la țara sa foarte multe lucruri ; am luat de la dînsul simbolurile experienței țării sale".

Declarațiile de mai sus, și altele, multe altele ce pot fi întîlnite la înalții interlocutori ai președintelui României reflectă, însă, ceea ce am putea fără exagerare denumi un adevărat curent mondial de opinie în legătură cu personalitatea și contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu la reglementarea marilor probleme ale lumii, la realizarea progresului în pace al națiunilor. Vedem, în aceasta, expresia înaltului prestigiu de care se bucură în lume România și președintele ei. **„Am putut constata din nou, cu deosebită satisfacție** — afirma tovarășul **Nicolae Ceaușescu** la marea adunare populară consacrată zilei de 1 Mai — **înaltul prestigiu pe care îl au partidul nostru, România socialistă, numărul mare de prieteni de care se bucură în țările africane — ca de altfel pretutindeni în lume — datorită politicii de pace, colaborare și destindere pe care o promovează patria noastră, luptei ferme împotriva politicii imperialiste, pentru respectarea dreptului popoarelor de a fi stăpîne pe bogățiile naționale, pe roadele muncii lor, pe propriul destin, de a trăi în pace, așa cum doresc."**

Desfășurarea vizitei și rezultatele sale rodnice au reținut atenția ziarelor, posturilor de radio și televiziune, agențiilor de presă și a celorlalte mijloace de informare în masă de pretutindeni. Sînt relevate semnificațiile profunde și bilanțul fructuos al noii solii de pace, prietenie și colaborare, pe continentul african, eveniment de referință istorică atît pentru dezvoltarea relațiilor dintre România și țările africane, cît și pentru afirmarea în viața internațională a noilor principii democratice în relațiile interstatale, calea fundamentală pentru asigurarea păcii și securității pe planeta noastră, pentru dezvoltarea liberă și independentă a tuturor națiunilor, pentru edificarea unei noi ordini economice și politice internaționale.

Firește, largul ecou internațional adîncește bucuria pe care o resimte poporul nostru ca urmare a rezultatelor marelui itinerar întreprins de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, pe continentul african. Bucurie legitimă, bucurie patriotică. Pornind nici din vanitate, nici din orgoliu. Ci din omenescul sentiment al satisfacției că lumea, larga lume, recunoaște eforturile țării noastre, ale președintelui ei de a-și aduce o contribuție mereu mai activă, mereu mai eficientă pentru progresul în pace al tuturor popoarelor lumii. Din acest sentiment, spre București au fost adresate sute și mii de telegrame, mesaje și scrisori prin care oamenii muncii, cu brațele și cu mintea, exprimă adeziunea lor deplină la noul mare act de politică externă întreprins de președintele Nicolae Ceaușescu, gratitudinea fierbinte pentru noua recunoaștere mondială a aportului României, al președintelui ei la soluționarea marilor probleme ale lumii, pentru triumful ideilor nobile ale păcii și progresului în lume.

Din acest sentiment a pornit reafirmarea adeziunii la politica partidului și statului nostru, angajamentul ferm de a ac-

REPUBLICA DEMOCRATICĂ SUDAN

● **Tratatul de prietenie și cooperare** între Republica Socialistă România și Republica Democratică Sudan, semnat de președinții Nicolae Ceaușescu și Gaafar Mohammed El Nimeiri.

● **Comunicat comun.**

● Programul privind dezvoltarea cooperării economice și industriale și a schimburilor comerciale.

REPUBLICA ARABĂ EGIPT

● **Comunicat comun.**

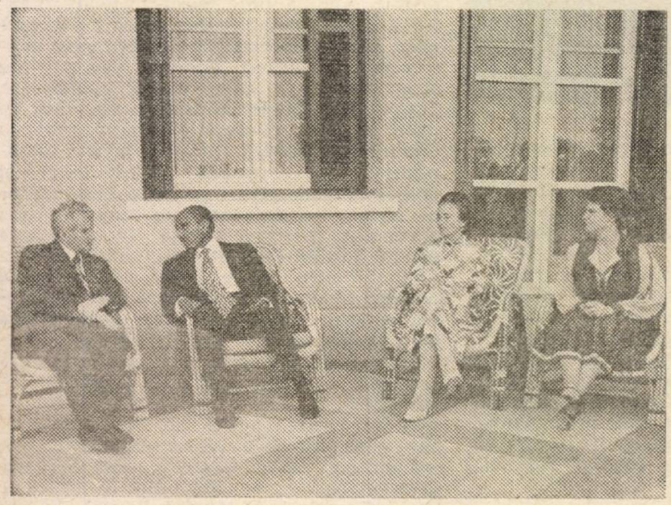

ția pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului, de a fi la înălțimea exemplului de înțelepciune și eroism al președintelui țării. În anul celei de-a 35-a eliberări a țării, în anul unui nou 1 Mai cu atît de profunde rezonanțe istorice, în anul celui de al XII-lea Congres al partidului, unitatea strînsă a întregului popor, în jurul partidului conducător al țării, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, este expresia chezășiei victoriilor de mîine pe calea construcției socialiste, a contribuției din ce în ce mai active pe care România înțelege s-o aducă afirmării cauzei socialismului, păcii și colaborării în lume.

George Serafin

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

19 (810) 3 mai 1979

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Sub semnul unității, solidarității și colaborării. Radu Pascal 2

9 Mai. Crăciun Ionescu 5

Eveniment istoric în planul raporturilor româno-africane. Puternică manifestare a relațiilor de prietenie cu țările în curs de dezvoltare. George Serafin 6

Omagiu internațional președintelui Nicolae Ceaușescu, mărturie a prestigiului politicii de pace a României. Rodica Dumitrescu 10

Cursul ascendent al relațiilor româno-ungare 12

Ankara. Elementele unei situații complexe. Ruse Nedelea 17

Hanoi. A doua rundă a convorbirilor chino-vietnameze 19

Viena. În pragul alegerilor parlamentare. Vasile Crișu 20

Paris. „Monologurile" de la Elysée. Eugeniu Obrea 21

Exigențe ale restructurării economiei mondiale. În perspectiva celui de-al treilea deceniu al dezvoltării (I). Dr. George Marin 22

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu :
Mathilda H.M.F. Gardeniers-Berendsen, Querube Makalintal, Pastor Murquia Gonzalez 12

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ „LUMEA"

Dezarmarea – prioritate a priorităților (II). Stelian Țurlea 14

REPORTAJ PE GLOB

Groenlanda – în creștetul lumii. Gheorghe Almăjan 16

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Oceanul Indian. Opțiuni pentru o zonă a păcii. Marcel Negreanu 24

1 000 + 1 26–27

SERIAL

Capitularea Reichului nazist în descrierea mareșalului De Lattre de Tassigny 28

POȘTA REDACȚIEI 31–32

Omagiu internațional președintelui NICOLAE CEAUȘESCU, mărturie a prestigiului politicii de pace a României

București, 27 aprilie. La sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român s-a desfășurat solemnitatea înmînării președintelui Nicolae Ceaușescu a unei plachete de aur cu efigia sa, în semn de profund omagiu, din partea căpitanilor regenți și a Consiliului Mare și General al Republicii San Marino, pentru laborioasa activitate a șefului statului român, consacrată păcii, dezarmării, securității internaționale, colaborării și prieteniei între popoarele din întreaga lume.

În cadrul ceremoniei, placheta de aur a fost înmînată șefului statului român de către delegația Consiliului Mare și General al Republicii San Marino, formată din Giuseppe Amici, președintele Grupului comunist din Consiliul Mare și General, membru al Direcțiunii Partidului Comunist Sanmarinez, conducătorul delegației, Pietro Chiaruzzi, președintele Grupului socialist, vicesecretar al Partidului Socialist, Carlo Franciosi, președintele Grupului democrat-creștin, membru al Direcțiunii Partidului Democrat-Creștin, Gian Carlo Berardi, președintele Grupului Socialist Unitar, membru al Direcțiunii Partidului Socialist Unitar, Pietro Giancecchi, președintele Grupului democrația socialistă, Menetto Bonelli, reprezentantul Consiliului pentru Apărarea Republicii în Consiliul Mare și General, și Gian Franco Terenzi, deputat democrat-creștin.

Vedem, în acest act omagial, o nouă manifestare a stimei și prețuirii față de președintele Nicolae Ceaușescu, omul de stat care întruchipează virtuțile și idealurile poporului nostru, care face să strălucească, pe toate meridianele, numele României socialiste. Momentul de la 27 aprilie reprezintă o nouă mărturie a înaltului prestigiu, a prețuirii și profundei considerații de care se bucură în lume personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu. „Făuritor de pace" — ne reamintim, cu acest prilej, expresia sintetică prin care reprezentantul unui alt parlament străin definea personalitatea președintelui României în conștiința lumii contemporane. Într-adevăr, omagiul adresat, acum, tovarășului Nicolae Ceaușescu de parlamentarii sanmarinezi reflectă neobosita activitate a șefului statului român pentru o lume mai bună și mai dreaptă pe planeta noastră, o lume fără arme și războaie, o lume în care popoarele să poată trăi pacea și libertatea în demnitate și prosperitate, deplin stăpîne pe destinele lor.

Vedem în acest act omagial o nouă recunoaștere a justeței și clarviziunii politicii externe românești, a audienței largi de care se bucură inițiativele de pace ale țării noastre. În acest context, relevăm ecoul și semnificația profund politică și umană a Apelului Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, adresat, în decembrie 1978, parlamentelor și guvernelor tuturor statelor, tuturor popoarelor lumii, apel elaborat la inițiativa și cu participarea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Apelul este emanația firească a voinței nestrămutate a poporului român de a trăi în pace și colaborare cu toate națiunile de pe glob. El constituie o nouă acțiune a României în favoarea afirmării tot mai puternice a voinței popoarelor de a fi libere, deplin stăpîne pe bogățiile lor și de a folosi aceste bogății pentru dezvoltarea economică și socială proprie, pentru a-și clădi o viață prosperă. În ciuda unor probleme complexe, a unor conflicte ce au apărut în diverse zone ale globului, România — așa cum sublinia președintele Nicolae Ceaușescu — are ferma convingere că războiul poate fi preîntîmpinat, că popoarele pot asigura o politică de destindere și pace.

Pornind de la încrederea în capacitatea popoarelor ca, acționînd unite, să determine un curs pozitiv vieții internaționale, Marea Adunare Națională a adresat acest Apel, din dorința de a întări colaborarea cu toate parlamentele, pentru ca, împreună, să se acționeze în vederea dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării nucleare, pentru a se opri amețitoarea cursă a înarmărilor, pentru ca Europa și lumea să-și construiască, în sfîrșit, climatul de securitate și cooperare la care aspiră popoarele. Preocuparea pentru a asigura un viitor de pace omenirii conferă substanță profund umanistă a întregii politici externe românești. Pacea — condiție a existenței și propășirii generațiilor de azi și generațiilor de mîine — este ideea sub semnul căreia a căpătat puternică forță mobilizatoare Apelul forului legislativ suprem al României. Pentru că — arăta președintele **Nicolae Ceaușescu — „numai așa vom putea asigura copiilor liniștea, posibilitatea de a învăța, de a-și însuși bunurile culturii, de a munci, de a avea acces larg la cuceririle cele mai înalte ale științei și civilizației".**

Vizînd „pacea adevărată între popoare, pace care trebuie să se bazeze nu pe subordonare, ci pe colaborare", mesajul Marii Adunări Naționale „nu putea — sublinia Carlo Franciosi, în cuvîntul rostit la solemnitate — să ne lase indiferenți ca oameni de bună credință, independent de convingerile politice și religioase. În acest cadru — se adresa el șefului statului român — mă simt dator să subliniez că dumneavoastră, domnule președinte — care de atîta timp v-ați adresat popoarelor, guvernelor și organismelor internaționale în spiritul recentului Apel al Marii Adunări Naționale — v-ați exprimat neîncetat convingerea că o colaborare fructuoasă între toate statele lumii, indiferent de sistemul politic și economic, nu se poate realiza decît sub auspiciile coexistenței pașnice, deplinei egalități în drepturi a statelor, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile